The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS
Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephones — EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices: New York: Editor — V. IRBE, 87 Elmwood St., New York 40, N. Y., USA. Chicago: Editor — K. ĶEZBERS, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA.
WEDNESDAY, JUNE 13, 1962.

LATVIJA
AMERIKĀ

Nr. 46 TREŠDIEN, 1962. GADA 13. JŪNIJĀ. 12. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA, AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH".

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apvienības biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi"
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street, Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijas — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792.
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Elmwood St., New York 40, N. Y., USA. Čikagas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-3681.

A. Vilks

AKMEŅI KLIEDZ

14. JŪNIJA ATCEREI

Laiks dziedē brūces. Cik bieži šī pieticīgās dzīves „gudrība" jau nav mums uzglūnējusi sevis labā. Svešajā vidē tai augliga zeme, jo tie, kas šobrīd ap mums, cenšas visu aizmirst, kas tiem kā vēstures gaitās, tā dzīves ikdienā pāri darīts. Laumumu, kas tiem uzbrucis, tie lūko pārvilkt ar pacietības plīvuru, piedot velnam viņa nedarbus, kam slepkavības kāre. Tā ir vide, kurā mums šodien jādzīvo un kas labprāt vēlētos, lai arī mēs tādi paliktu, piedotu un saprastu vainas, kas, cirtušās mūsu tautas dzīvajā miesā, turpina to iznīcināt un izskaust brīvības svētumu un svētību. Jā, varbūt to spēj vienīgi tauta, kurai nav savas pašcieņas un kas savā brīvības svētlaimē un stiprumā redz tikai s a v u dzīvi, s a v a s vajadzības, aizverot ausis citu nelaimei, turot rokas bezdarbībā launuma novēršanai.

Diemžēl, tā ir mūslaiku īstenība tur, kur mums būtu jāsagaida viskrasākā aktivitāte. Kamēr pāri paša galvai nezvēro uguņi un briesmas, tikmēr arī nedzimst patika citu paglābšanai un briesmu izskaušanai. Bet mūsu ir par maz, kaut mūsu doma ir cēla un laistās patiesības spožumā, lai vēl brīvo pasaules daļu noskaņotu briesmīgā launuma izravēšanai. Vienalga, vai tā būtu idejiska cīņa pret komūnismu tā pašreizējā izskatā jeb viņa sātana darbiem pagātnē, kam par upuri krituši tūkstošiem sirmgalvju, zīdaiņu vai zaļokšņu jauniešu trejās Baltijas valstīs.

Cik šajā cīņā potences un tīri cilvēcīgas gribēšanas, to mēs redzam un dzirdam katru dienu. Vēl šodien kāds iedzimtais man nekaunās naīvi jautāt: cik tad viņi Sibirijā saņem stundas algu par savu darbu?! Viņa jautājumam var būt tiklab nezināšanas kā iznelgotāja pieskaņa. Kā vienā, tā otrā gadījumā te darīšana ar cilvēku (un ar daudziem, daudziem cilvēkiem!), kas neredz tālāk par savu mājas slieksni arī pēc divdesmit viena gada vienreizējas traģikas.

Nav arī nekāds noslēpums, ka daudzi jo daudzi anglo - sakšu tautas piederīgie vēl šodien neatceras (un negrib to arī darīt!) tos simtus savu karavīru - gūstekņu, kurus Korejas kara laikā komūnisti spīdzināja un nogalināja tām pašām metodēm, kādas tie pielietoja pie Baltijas valstu upuriem laikā pēc 14. jūnija nakts. Ja šie piedevēji klusē un visu grib nolīdzināt ar laika tecējumu, tad mūsu izpratnē tas nenozīmē vairāk kā noziedzīgu naīvitāti, glēvumu un mazdūšību.

Šodien atkal akmeņi kliedz. Vēl skaļāk un atgādinošāk kā jebkad. Jo tās pašas briesmas un liktenis, kas pirms divdesmit viena gada nokāva tūkstošiem nevainīgu dzīvību par to, ka tās drosmīgi un karsti mīlēja savu tēvzemi un brīvību, šobrīd ir izvērtušās vēl plašākas un draudošākas. Arī tiem, kas savā naīvumā satinušies, nevar un nevar izprast efektīvas pretrīcības vajadzību šī launuma nosprostošanai un iznīcināšanai. Nekas nespēs sadziedēt brūces baltiešu dvēselēs viņu nevainīgajiem upuriem. Neviens nespēs apklusināt mūsu cīņu, šo nelaimi atsedzot un pierādot ar faktiem saprast negribētāji brīvajai pasaulei. Bet tā to sāk izprast, tikai ļoti, ļoti lēnām, vēl it kā šaubīdamās un meklēdama „iemeslus", kas, varbūt, bijuši par ieganstu šo slepkavotāju briesmīgajām izdarībām.

Lai viņi šodien zina un saprot, ka komūnisms neprasa iemeslu, lai iznīcinātu cilvēci s a v a s tie pavērs savu kurlo ausi.

BRŪCES, KAS NEDZĪST

14. jūnijā paiet 21 gads kopš tās drausmīgās nakts, kad čekisti ar vēl nepiere-dzētu nežēlību deportēja uz Sibirijas vergu nometnēm 30.000 latviešu. Neviens, kas 1941. g. 14. jūnijā notikumus ar savām acīm redzējis, tos nevar aizmirst. Pēc tam Latvijā notikušas neskaitāmas deportācijas, ir lijis daudz asaru un asins, bet 14. jūnijs ir un paliek par latviešu tautas masveidīgas iznīcināšanas sākuma punktu.

Laiks dziedē daudzas brūces, bet ne šo, kas pārāk dziļi un rupji cirsta tautas miesā un dvēselē. Latviešu sirdīs arī vēl šodien pēc 21 gada kaist tikpat neapklusināma apņēmība cīnīties ar visiem līdzekļiem pret varmācību līdz mūsu zeme būs atkal brīva.

Tāpēc 14. jūnijā mūsu katra vieta ir aizvesto piemiņas aktā. Būsim visi tur, parādīsim draugam, bet sevišķi naidniekam, ka pret mūsu tautas dzīvību un tās brīvību vērsti darbi nekad nepiedzīvos noilgumu un neiegūs mūsu akceptu.

Latviešu Nacionālā apv. Kanadā.

NĀVES SODI LATVIJĀ

Talsos 8. maijā sākās tiesas process pret patriotiem. Šoreiz uz „tiesu" no Sibirijas nometnēm atvesti bijušie leģionāri un policisti, kuri, karam izbeidzoties, cīņu turpināja kādā partizānu vienībā.

Pēc Cīņas un Padomju Jaunatnes rakstiem spriežams, ka Arturs Janpeters darbojies policijā un apkaŗojis komūnistus, tautas nodevējus un spiegus. Taču vislielākais naids vērsts pret viņa darbību partizānos, jo no rakstiem var izlobīt, ka šīs grupas cīņas Talsu rajonā bijušas spraigas. Partizānam Kārlim Eglītim pārmet, ka viņš nošāvis cīņā ievainotu t. s. iznīcinātāju grupas dalībnieku Aldoni Komiku. Šādas „iznīcinātāju" grupas okupācijas vara sastādīja partizānu apkaŗošanai. Protams, žēlastību šajās cīņās neparādīja neviena puse. Partizāni ar nāves sodiem sodījuši arī apkārtnes varas vīrus, piem., Talsu rajona komitejas instruktoru Donātu Deniņu (uzskrējis uz partizānu izlikātās mīnas), Ārlavas pagasta komjaunatnes sekretāru Paulu Kanbergu, kas iepriekš brīdināts atteikties no darba ienaidnieka labā u. c.

Tā kā no Sibirijas uz šo „tiesas procesu" atvesti vairāki šīs partizānu vienības dalībnieki, tad var secināt, ka tie nav sagūstīti cīņās, bet savā laikā paklausījuši amnestijas solījumiem un padevušies. Taču krievi nespēj piedot un savus pretiniekus vēlas iznīcināt nelikumīgā tiesas procesā.

Latvijas okupantu oficiozs Cīņa 16. maija numurā plašā rakstā attēlo liepājnieku Teodora Melberga un Māra Ezeriņa notiesāšanu krievu kara tribunālā. T. Melbergs sodīts ar nāvi nošaujot, bet M. Ezeriņš ar brīvības atņemšanu uz vairākiem gadiem. Abu notiesāto noziegumi šādi:

Kara beigu posmā (1944. g.) no krievu okupācijas varas bēgot, uz Vāciju no Liepājas devusies arī Melbergu ģimene — māte ar trim dēliem: Teodoru, Egonu un Edvīnu. Vācijā tie apmetušies Vanna - Aikelē. Teodors Melbergs kļuvis, kā Cīņa saka, par Bonnas režīma kalpu, apsargājis krievu okupācijas robežu, bet vēlāk apsargājis Bundestagu Bonnā. 1953. g. viņš iestājies franču ārzemnieku leģionā, no kura 1956. g. atgriezies Vanna - Aikelē, no kurienes visi brāļi devušies uz Austrumvāciju, bet no turienes prasījušies uz Latviju, kur arī ielaisti. Viņi apmetušies Liepājā un Teodors strādājis Sarkanajā metallurgā. Taču visu laiku viņi vākuši ziņas par militāriem objektiem, par cilvēkiem, slavējuši dzīvi Vācijā, izplatījuši Vācijas laikrakstus un mudinājuši cilvēkus bēgt. Viņš 1956. g. septembrī, kopā ar brāli Egonu un kādu G. Griķi arī devies ceļā, bet pārdomājis un atgriezies Liepājā. Egonam Melbergam un G. Griķim tomēr brīvajā pasaulē neesot izdevies izkļūt, tie notverti, teikts Cīņā, gan nepastāstot par viņu turpmāko likteni. Teodors Melbergs strādājis, grāvis un spiegojis līdz 1961. g. 27. jūnijam, kad kopā ar savervēto M. Ezeriņu Ž. Meļķei nolaupītā automašīnā devušies Brestas virzienā. Netālu no tās, Kobrīnā, viņi apcietināti. Pie aizturēšanas T. Melbergs mēģinājis izraut Nagana tipa revolveri, bet pārvarēts. Rakstā norādīts, ka viņš savācis bagātīgas slepenās ziņas.

Teodoram Melbergam pierakstītie grēki ir vienkārši bezjēdzīgi. Pēc Cīņā sniegtajām ziņām viņš kā Vācijā, tā Alžīrijā un Vietnamā nav cita nekā darījis, kā tikai šāvis cilvēkus. Viņa apsūdzībā šis norakstūrojums ieņem visplašāko daļu.

(Nobeigums 8. lpp.)

Tirgus pret tirgu

Austrumeiropas komūnisti mēģina oponēt Eiropas kopīgam tirgum. Albānija boikotē komūnistu sarunas. Dienvidslāviju Maskava neaicina.

SPECIĀLRAKSTS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO LONDONAS

Anglija ir jūŗas valsts. Visa britu impērija balstās vai vismaz balstījās uz tās jūŗas varenību. Admirāļi Bītijs un Dželiko izklidinājā kroņprinča Vilhelma flotes vienības. Otrā pasaules kaŗa sākumā vāciešiem nebija nekā vairāk kā tikai trīs kabatas klases bruņu kuģi — kas iztramdīja angļus visos okeanos. Ginters Prīns ielauzās Skapa Flovā un nogremdēja 35.000 to. kaujas kuģi Royal Oak! Bismarks uzspēra gaisā — ar vienu šāvienu — tikai mazliet mazāko, bet daudz vecāko Hudu.

Anglijas virskundzība pasaules jūŗās bija beigusies.

Katram londonietim, ja tas papūlējies pabraukt pusstundu uz pilsētas dienvidrietumiem, pazīstama pirmā meridiāna pilsēta Grīnviča — ar savu jūrnieku slimnīcu, kaŗa skolu, flotes mūzeju, slavenām statujām un burvīgo parku. Kādreiz slavenāka jūŗas pilsēta pat par Portsmutu.

Kādreiz Grīnviča, ar karalisko rezidenci Temzas krastā, bija pats asākais angļu bastions cīņā pret Franciju. Tagad tā ir miera pilsēta, mazliet panīkusi— laujot tecēt savam dulķainajam Temzas ūdenim gar Suņu salu līdz Melnās sienas tunelim un tālāk.

No vecā tirgus dienām Grīnviča šodien var lepoties tikai ar savu augļu tirgu — no kuŗa un caur kuŗu, ar dažādām veco gadu saitēm un modernā laikmeta politiskām saistībām, Anglija gatavojas iestāties kopīgā Eiropas tirgū.

Saimnieciski Anglija ir spiesta to darīt. Tās agrākā jūŗas varenība ir zudusi, tās kolonijas likvidētas. Ir pienācis laiks, kad Anglijai jāsadarbojas ar tās tuvākiem kaimiņiem. Šoreiz ne vairs no Temzas līdz Singapurai, bet tikai tepat līdz Le Havre, Francijā. Pasaule kļūst mazāka un tās prasības lielākas.

Visa brīvā Eiropa, beidzot iesakitot arī Angliju, nostabilizējas vienā kopīgā tirgus joslā, kas kļūst spēcīga, neatkarīga no Sav. Valstīm un, katrā ziņā draudīga Padomju Savienībai.

Eiropas kopīgā tirgus idejai pilnīgi īstenojoties, kā to iecerējuši Francijas prezidents de Golls un Rietumvācijas kanclers Ādenauers, pasaulē tiks radīta jauna, trešā vara, kas kā saimnieciski militāri varēs sacensties ar Padomju Savienību un Sav. Valstīm.

Militāri šāda trešā vara Sav. Valstis neinteresē, pat ne tad, ja eiropieši draud iztikt bez amerikāņu palīdzības. Pašreiz bez šādas palīdzības Eiropa nevar iztikt. Un Eiropa to apzinās! Saimnieciski šādai trešai varai var būt savas konsekvences. Bet arī tikai tad, ja mēs skatāmies no Eiropas — komūnistu pasaules tirdzniecības viedokļa.

Eiropa, savā starpā sadarbodamās, var pastāvēt. Komūnisti to nespēj. Šādu nespēju apzinādamies, komūnistu pasaules valdību galvas Maskavā bija sasaukuši slēgtu apspriedi lauksaimniecības klizmu likvidēšanai. Pēc dažām dienām apspriede beidzās, gan bez jebkādiem pierādījumiem, ka likvidēs arī kādas no viņu klizmām.

Pārtikas trūkuma dēļ Padomju Savienība pēdējās nedēļās bija spiesta paaugstināt dažādas lauksaimniecības ražojumu cenas. Cik var spriest no Maskavas konferences, pārējām komūnistu valstīm nav nekā ko piedāvāt — tās gribētu tikai prasīt.

Komūnistu valstu valdību galvu konferencē Maskavā pierādījās, ka vienīs veids saimnieciskai pretestībai pret Rietumiem būtu komūnistu kopīgā tirgus dibināšana pārstāvot, patiesībā, visas Varšavas militārā pakta valstis. Albānija, kas tagad runā tikai ar Pekingu un atļaujas Maskavu ignorēt, šādā paktā nebūtu iesaistīta. Tāpat ne Dienvidslāviju, kuŗu pārējās komūnistu valstis nav uzskatījušas par vajadzīgu aicināt.

Starpība tikai viena — ja arī Anglija zaudējusi savu jūŗas slavu, tai šodien vēl pietiekami daudz kā ar ko tirgoties. Komūnistu pasaulei, lai kādus tirgus tiklus tā arī nemēģinātu vīt, vienkārši trūkst ražojumu un preču. Komūnistu pasaules galvenais noņēmējs ir Padomju Savienība. Tā noņem ko vien tā spēj ņemt, normāli par to aizmirstot samaksāt.

Ir pienācis laiks, kad komūnistu bloka valstis vairs nespēj slēpt bēdīgo patiesību, ka saimnieciski tās cīņu pret Rietumiem pilnīgi zaudējušas. Zināmu laika posmu tās to slēps un slēpšanai pienāks vieglāks periods labības novākšanas mēnešos. Ilgtermiņa nozīmē komūnisti nevar pastāvēt. Pienāca laiks, kad angļi vairs vieni nespēja novaldīt uz jūŗas. Pienāca laiks, kad brīvās pasaules valstīm bija jāsabiedrojas, lai tās varētu sacensties un pastāvēt pasaules saimniecības konkurencē. Tāpat pienācis laiks komūnistiem atzīt, ka pret brīvu cilvēku ražotspēju viņiem nav nekā ko svaru kausos mest pretī. Lai kādu tirgu viņi vervētu, **tirgum vien, bez pārdotspējas,** un līdz ar to pirktspējas, nav nekādas nozīmes. **Andris Graudiņš.**

SVEICIENS DIŽAM JUBILĀRAM

Zinātnieks un diplomāts, Latvijas sūtnis Vašingtonā, prof. Dr. Arnolds Spekke 14. jūnijā pārkāpj 75. mūža gada slieksni.

Dzimis 1887. gadā Vecmuižā. Maskavā studējis romāņu filoloģiju un pēc sekmīga kursa nobeiguma atstāts pie universitātes zinātniskai darbībai. Strādājis par skolotāju Maskavas archaioloģijas institūtā un pēc tam bijis Rīgas 1. valsts vidusskolas direktors. Ar 1922. g. stājies Latvijas universitātes mācības spēku rindās. Vadījis romāņu filoloģijas katedru, bijis filoloģijas fakultātes dekāns un LU prorektors studentu lietās. 1927. g. ieguvis Dr. phil. gradu. Kā Rokfellera stipendiāts sūtīts zinātniskos komandējumos uz Poliju un Italiju. Lasījis referātus ārzemju universitātēs un starptautiskos zinātnieku kongresos, Jubilāra spalvai pieder ļoti daudzas zinātniskas publikācijas, Latvijas vēsturi itaļu valodā ieskaitot, kas tulkota angļu un latviešu valodās.

1933. g. Latvijas valdība prof. A. Spekki iecēla par sūtni Itālijā, Bulgārijā, Grieķijā un Albānijā. So amatu jubilārs sekmīgi pildīja līdz boļševiku okupācijai 1940. gadā. Sūtnis uz vairākkārtējiem rīkojumiem okupētajā Latvijā neatgriezās, bet turpināja cīņu par tās atbrīvošanu, paliekdams Romā. Tur viņš strādāja par valodas skolotāju, reportieri un bibliotēkāru, sarakstīdams vairākas grāmatas, no kuŗām tanī laikā uz scvi sevišķu vērību vērsa „I popoli baltici" un „La Lettonie et le probleme Baltique". 1954. g. jubilārs tika iecelts par Latvijas sūtni Vašingtonā, un šo atbildīgo pienākumu rietumu pasaules svarīgākajā galvaspilsētā pilda arī tagad.

Neskatoties uz solīdo gadu nastu un gaužām grūtajiem darbošanās apstākļiem, jubilārs vienmēr ir klāt visur, kur to prasa Latvijas brīvības intereses un mūsu tautas nākotne. Vienmēr možs, ar visiem pazīstamo draudzīgo smaidu sejā un veselīgu humoru, sūtnis ātri pārvērš optimistos pat visdrūmāk noskaņotos tautiešus, tādējādi dodot jaunu sparu darbam un cīņai. Ka šinī tālajā kontinentā, neskatoties uz varenā naidnieka neatlaidīgu spiedienu un visveiklākiem trikiem, Latvijas vārds vēl joprojām nav nodots aizmirstībai, par to ļoti jāpateicas arī jubilāram.

Kanadas latvieši ar prieku un gandarījuma jūtām ir vērojuši mūsu sūtniecības Vašingtonā līdzšinējo darbu. Paša sūtņa dižās jubilejas gadījumā mūsu visu sirsnīgākie sveicieni un dievpalīga vēlējumi iet uz vietu, kuŗa pašlaik cieši saistīta ar daudzu cerībām dzimtenē un trimdā.

Ilgus, panākumiem bagātus gadus! **J.Niedra,**

14. JŪNIJA ATCERE, Džons Difenbēkers.

14. JŪNIJĀ, PLKST. 8.30 MASEJA ZĀLĒ RUNĀS KANADAS MINISTRU PREZIDENTS

PAREDZAMS NOZĪMĪGS PAZIŅOJUMS KANADAS POLITIKĀ BALTIJAS VALSTU JAUTĀJUMĀ.

Būt klāt šajā sanāksmē ir katra latvieša pienākums.

Latviešu nacionālā apvienība Kanadā.

LATVIJA

Nr. 46. TREŠDIEN, 1962. GADA 13. JŪNIJĀ

Abonesanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 — $ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktas domas var pasūbilst redakcijas viedoklim.

Jānis Kadilis, jun.

Vai gaidāma Eiropas politiskā apvienība?

Rietumeiropas vēsturē top jauns laikmets, ko ievadījusi ideja par ekonomisko integraciju un eventuālo politisko apvienošanos. Šīs idejas reālizēšana nozīmēs svarīgāko pārmaiņu Eiropas vēsturē kopš nacionālo valstu nodibināšanas, jo atsevišķo valstu pakļaušana Eiropas apvienībai nav iespējama bez suverēnās varas ierobežojumiem. Drāmatiskie jaunie soļi šai virzienā, kā piemēram, Anglijas un citu valstu lūgums uzņemt tās Eiropas kopīgā tirgū un ar lielām grūtībām panāktais līgums attiecībā uz zemkopības ražojumiem šī tirgus apjomā, skaidri norāda uz to, ka Vakareiropas industrializētajās valstīs arvien vairāk nostiprinās doma, ka pienācis laiks ierobežot savrupējās nacionālās tieksmes un individuālistisko politiku par labu lolotai Eiropas apvienībai. Šais dienās mēs visvairāk lasām laikrakstos un žurnālos par Eiropas kopīgo tirgu, kas ir tikai viena sastāvdaļa Eiropas ekonomiskajā apvienībā (European Economic Community). Bet nedrīkst aizmirst, ka šī apvienība ietver arī citas kopīgas organizācijas un kopīgus darbības laukus. Bez tam, kā profesors Holšteins, Eiropas kopīgā tirgus komisijas prezidents, kādā runā Harvarda universitātē uzsvērti pateica, arī kopīgā tirgus, tāpat kā pārējo Eiropas apvienības organizāciju ideāls un gala mērķis ir politiskā apvienība — Eiropas Savienotās Valstis.

Jau tūlīt pēc Otrā pasaules kara daži izcili Rietumeiropas valstsvīri, kā Čerčils, Blūms, de Gasperi, Monē, Spāks, van Zēlands un citi proponēja Rietumeiropas politisko un ekonomisko integrāciju kā līdzekli Eiropas ātrākai atjaunošanai un pretsvaru komūnisma izplatībai. Pirmais svarīgais šo Eiropas apvienības atbalstītāju panākums bija Eiropas padomes nodibināšana Strasburgā 1949. gadā. Tai pašā gadā parakstīja arī Ziemeļatlantika (NATO) līgumu, kas nodibināja ciešu sadarbību Amerikas un Eiropas valstu starpā aizsardzības nolūkos. Tas bija galvenokārt ASV politikas nopelns. Bet ASV iestājās ne tikai par šo līgumu, bet arī par Eiropas valstu ciešāku sadarbību savā starpā.

Kopš Rietumeiropas saimnieciskā apvienība kļuvusi par iespaidīgu reālitāti, tā arvien vairāk ietekmē pasaules politiku. Tiek meklēti veidi, kā sadarbību vēl tālāk paplašināt, kā tajā iesaistīt ASV vai pat visu brīvo Rietumpasauli. Sevišķi aktīvi par šādu sadarbību iestājas prezidents Kenedijs. Bet kā lietas izskatās pašā Rietumeiropā, kur šī kustība sākās, lai gan ar daudz šaurākiem mērķiem? Vai ekonomiskā apvienība novedīs arī pie politiskās, pie Eiropas Savienotajām Valstīm, jeb tikai pie vaļīgākas valstu savienības, par kādu pēdējā laikā iestājās prezidents de Golls?

Sniedzam Jāņa Kadilja, jun., rakstu, kas apvienības ideju atspoguļo tādā veidā, kādā tā līdz šim izpaudusies pašā apvienībā un tās oficiālajās aprindās. Autors pag. gadā ar uzslavu beidza Harvarda koledžu, saņēma Vācijas valdības stipendiju (ko piešķir apmaiņas kārtā ar ASV) un tagad Minchenes universitātē papildina savas studijas Eiropas politiskajā un ekonomiskajā vēsturē. Ir apceļojis vairākas Eiropas valstis un iepazinies ar Eiropas apvienības iestāžu darbību. Redakcija.

Kopīgā tirgus pamatmērķis viskodolīgāk izteikts līguma otrā paragrafā: „Apvienības mērķis ir — ar kopīgā tirgus nodibināšanu un piederīgo valstu ekonomiskās politikas atšķirību pakāpenisku noliedzināšanu veicināt visā apvienībā saskaņotu ekonomisku attīstību, nepārtrauktu un vienmērīgu ekonomisko ekspansiju, pastiprinātu stabilitāti, paātrinātu dzīves standarta uzlabošanu un tuvākas attiecības piederīgo valstu starpā."

Kā redzams, arī kopīgā tirgus līgumā „tuvākas attiecības piederīgo valstu starpā", t. i. politiska sadarbība, minēta kā pamatmērķis. Kopīgā tirgus līgumā paredzēts 12 līdz 15 gadu pārejas laiks, kurā jāapvieno un jāintegrē piederīgo valstu rūpniecības nozares un materiāli kopīgā muitas ūnijā, kuras apjomā paredzēts dot brīvu kustību kapitālam, materiāliem un strādniekiem un kas attīstīs kopīgu plānveidīgu darbību zemkopībā, transportā un ārzemju tirgos un koordinēs darbību arī daudzos citos laukos. Faktiski apvienības darbība izrādījusies tik sekmīga, ka pārejas laiku būs iespējams ievērojami saīsināt, un vairākas integrācijas pakāpes jau tagad izpildītas priekšlaicīgi.

Tātad jau 1958. gadā darbojās Eiropas apvienības trīs pamatiestādes: Eiropas ogļu un tērauda apvienības augstā komisija, kas sastāv no 9 locekļiem, neatkarīgiem no savām valdībām; kopīgā tirgus komisija, tāpat ar 9 neatkarīgiem locekļiem un Euratoma komisija ar 5 locekļiem. Turklāt pie katras no šīm komisijām pastāv sava ministru komiteja ar 6 ministriem, kuri pārstāv savas valstis un koordinē Eiropas apvienības komisiju darbību ar biedru valstu nacionālo politiku.

(Nobeigums 6. lpp.)

VĀRDU NOZĪME – IETEKMĪGS KOMŪNISTU IEROCIS AUKSTAJĀ KARĀ

Semantiku vai vārdu nozīmes mācību komūnisti tik sekmīgi lietojuši kā ieroci aukstajā karā, ka ASV Senāts liçis izstrādāt pazīstamajam komūnisma pētniekam Dr. Stefanam Posonijam īpašu apcerējumu šinī jautājumā, lai vismaz pašiem Senāta un Tautas vietnieku nama locekļiem būtu skaidrs, kas slēpjas komūnistu žargonā. Šī darba ievadvārdus uzrakstījis senātors J. O. Īstlends. „Vārdi ir tikai par tik labi, par cik laba ir to definīcija," pēdējo 15 gadu laikā vilšanās un sakave ir radusies tāpēc, ka brīvās pasaules pārstāvji ir komūnistu vārdiem tiekušies dot definīcijas no rietumu vārdnīcas." Minot kā piemēru vārdu „miers," kas brīvajā pasaulē nozīmē stāvokli, kad nācijas dzīvo viena otrai blakus ar savstarpīgu cieņu un bez naida, senātors atzīmē, ka rietumu pārstāvji maldīgi pieņem, ka komūnisti akceptē mūsu šī vārda nozīmi. Kā Dr. Posonijs savā pētījumā pasvītro, komūnistu „miera" definīcija nozīmē pavisam ko citu — **„laiku, kad vai nebūs nekādas pretestības viņu augstākajam mērķim — visas pasaules paklausībai komūnismam."** Tas pats ir sakāms par visām citām vārdu definīcijām, ko komūnisti izmanto, lai mulsinātu pasaules brīvo daļu.

Senātors Īstlends mudina Senāta un Tautas vietnieku nama locekļus visai nopietni iepazīties ar Dr. Posonija pētījumu. Chruščeva runām tagad vajadzīgs iztulkojums vairāk nekā jebkad agrāk. Kā viņa, tā citu jebkad agrāk. Kā viņa, tā citu komūnisma vadoņu šķietami nevainīgām deklarācijām ir vairāk nekā jebkad vajadzīgs pareizs iztulkojums, jo tie ar tām gatavojas uz visas pasaules iekarošanu.

Dr. Posonijs savā pētījumā, cita starpā, saka: „Komūnistiem patīk spēcīgi ieroči, it īpaši, ja tos var lēti iegūt. Tos stingri ir ietekmējusi potenciālā valodas īpašība, kas dod iespēju to izmantot kā krāpšanas ieroci, un tie ir ne tikai sevī apmācījuši vārdu lietošanas mākslā, bet arī radījuši speciālu vārdnīcu kā semantikas ieroča asmeni. Komūnistu vārdnīca sastāv no divu tipu izteicieniem. Viņu standartvārdnīca iekšējai lietošanai ir pilna ar tādiem izteicieniem, kā „ekspluatācija," „šķiru cīņa" un „vardarbība." Turpretim viņu „Ezopa" vārdnīca, kuru tie lieto satiksmē ar antikomūnistu pasauli, satur vārdus, kas pa lielākai daļai patapināti no rietumu politiskās terminoloģijas, kā, piemēram, „patiesība", „morāle" un „taisnība."

Ļeņins izmantoja „Ezopa" valodu, lai apietu cara cenzūru. Tas komūnistus nomaskēja kā „striktus marksistus," un tanī vietā, lai lietotu aizliegto vārdu „revolūcija," runāja par „reformu," kuru nevajaga sajaukt ar „reformām," kas kļuva par mēreno sociālistu „Ezopa" revolūcijas vārda ekvivalentu. Tagad sākotnējai komūnistu vārdnīcai ir doti pa lielākai daļai „Ezopa" valodas ekvivalenti. „Proletariāta diktatūra" pārvērsta „demokratijā," „ekspropriāciju" pārvērta par „plānošanu," revolūciju" apslēpa zem vārda „atbrīvošana," „partija" pārvērtās „tautā," vai arī „miera kustībā" un „komūnismu" pārvērta par „antikolonialismu," antiimperiālismu" un „antifašismu."

Tā līdzīgi zebrai, kuŗai ir dažādas balsis dienā un naktī, komūnisti lieto dažādas valodas, lai piemērotos saviem klausītājiem. Savos ārējos sakaros tie saldi runā par sadarbību, atbruņošanos un mieru, bet kad tie runā viens ar otru, tie runā par pasaules iekaŗošanu ar varu, spēku un kaŗu. Komūnistiem vārdi ir ieroci, lai panāktu efektus, bet ne sazināšanās līdzekļi patiesības meklēšanā."

Dr. P. vēl reiz pierāda, cik bīstama lieta ir komūnistu vārdu pārņemšana lietošanā bez to pārtulkošanas rietumnieku valodā, ko tik plaši praktizē rietumu žurnālisti, radio un televizijas ziņotāji, kas paši to neapzinādamies, palīdz komūnistu propagandai gūt panākumus brīvajā pasaulē. Diemžēl, arī latviešu žurnālisti dažreiz iekrīt komūnistu Ezopa valodas slazdos. Tāpēc atsevišķos turpmākos rakstos mēģināsim atsegt svarīgāko komūnistu Ezopa valodas vārdu īsto nozīmi, balstoties uz jau minētiem Dr. Posonija pētījumiem.

SARKANIE SMIEKLI

PĀRSTIEPIEŠ

— Mans dēls šajā ražas novākšanā galīgi pārstiepies.

— Ko tad šis tā stiepa?

— Pats jau teica, ka gumiju.

IEREIBUSAIS

Režisors: — Kas jums ir? Jūs tik nedabīgi tēlojat iereibušo?

Aktieris: — Esmu piedzēries.

KĀJAS UN GALVA

Skolotājs dabas zinību stundā: — Ja tu nostātos uz galvas, tad asinis ātri saplūstu galvā, bet kāpēc stāvot tev nesaplūst asinis kājās?

Skolnieks pēc brītiņa: — Tas tāpēc, ka kājas nav tukšas.

RAŽAS NOVĀKŠANA

— No kā tāds apaļš kļuvi?

— Tikai no gurķiem. Veselu mēnesi gurķojos ražas novākšanas darbā.

KOMŪNISMAM JĀKRĪT, LAI LATVIJA CELTOS!

Tautieši Sav. Valstīs un Kanadā!

Stājaties pretkomūnisma cīnītāju rindās!

IZPILDIET SAVU PIENĀKUMU!

Ar savu stāju, sirdsdedzi, darbu vai ārtavu atbalstiet cīņu pret komūnismu!

„JA MĪLĒŠU, K

KĀRLIS KURBADS — SILU ŠALKA.

Ir patīkami staigāt pa Silu šalku lappusēm. Tur ejam pa Latvijas zemi, ar Latvijas balsi un mūsu jaunības sapņiem apsegti. Dzejnieks Kārlis Kurbads, ko šīdienā zinām kā Dr. Kārli Zvejnieku, ar cilvēka un latvieša sāpi, ar drosmi ieskatīties sevī, savā tautā, šodienā un nākotnē, ar mīlestību un skaistuma ilgu sapni apsegdams mūs visus, ved pa Latvijas siliem, pa mūsu rudzu pļaujām, Latvijas brīvības aizstāvju ilgām un visas tautas bēdām. Pirmais, ko, šo dzeju lasot vai arī skandējot balsi, pamanām, ir tas, ka šai dzejai ir izjūtas, balss un ainavas pilnesība. Mēs redzam Latvijas silus un dzirdam to šalkoņu, redzam Latvijas jaudis un dzirdam to balsis. Arī pret svešuma ainavu mēs pazīstam šo cilvēku — Kārļa Kurbada cilvēks nav abstraktais cilvēks, kas dzīvo un jūt tikai konceptos, tikai ar dažu kosmopolita nervu galiņiem. Šis Kārļa Kurbada cilvēks netinas un nemokās niknā kamolā pats ap sevi, viņš nemeklē Dievu un visas atbildes, kur to nav — savā Es, vai zem Es. Kārļa Kurbada cilvēks, iziedams no mijās Latvijas, zemes un latviešu dvēseles, iet brīvi pa visu pasauli un brīvā, pilnā balsī dzied un stāsta visiem ,vienalga, — vai tas būtu par zemi, maizi, mīlestību, kaŗu, Dieva ilgām, cīņu par brīvību un cilvēka tiesībām, vai vienkārši par ikdienas cilvēka sapniem: kas bijis, ir un būs... Šādā veidā, būdams godīgs un īstens, Kārlis Kurbads apvieno domātāja ilgu pasauli ar dzīvotāja, izjutēja un redzētāja īstenības pasauli. Tādā veidā viņš pasniedz mums dzeju, kas ir kupla un pilnasinīga. Var jau būt, ka reizēm viņš lietā frazi un atskaņu, kas it kā atkārtotu pati sevi un kāda laika izteiksmes pirms mums. Bet ne jau katrs autors frazes vai atskaņas dēļ pārcenšas upurēt to, kas viņā sasāpējis un pieskandējis un ko gribas pateikt bez piespiestas elpas aizturēšanas.

Kas paši dzirdējuši Latvijas silu šalku, tiem šīs dzejas vārda vienkāršais skaistums skanēs ilgi un ar atbalsīm:

Skan man ausīs silu šalka,
Dzimto mežu balss,
Liegi līst kā dzlesma smalka,
Saplūst kopā sākums, gals.

(5. lpp.)

Vai arī lauku sētas novakara ainavas un klusums, kas pilns piebriedis dienas un nakts balsīm:

Jau pār laukiem nolaidiès novakars,
Klusums

Sagulst

Kas vēl

Dievs,
saskaņas
skaistum
Cilvēkam
ru, lai n
vietu šin

Kur rad
Vēl zied
Kur bēr
Un kupo

Val:
...Pamnā
Klusāk

Vai ar
ar krāsī
žības ap

Zvaigz
Aizpel

Neaizm
Kurbada
cents a
Dieva s
sevī lab

Un iegr
Kāds bi

Varbūt

Ja mīlē

Tā v
bagātus
118 lap
da dzej

Ar dz
sāpīgu
nodaļa
kur vi
tautas
postu
dzejoļi
klases
tu skan
izlaidun
un 14.
nav las
kustino
asiņigu
dl, aln
lasītāja
stā lik
ar gais
milestīb
dzejoļos
pilnesīg
trimdi.
ve un n
Gaidī
ar cilvē

Modris Zeberiņš

SIRSEŅU ZĒ

NEDARBU GRĀMATA.

13. turpinājums

Lielajai romantikai, droši vien, k
kungs, kaut izlikās pazemīgs, necils, teicā
nieks.

(To visu tagad iestarpinu: bērns jau

Taču viņš arī pa gabaliņu noskatīja
ciltīga pāža padevībā, kaprīsas princeses
lienes? — iedomām bez ierunām paklausīg
kāpt i gar sienu, gar ārpusi, zibeņnov
ūdens trubu, iezvanīt saulgriežu pusnakt
skandalōzi, kā pankūkas Jāņu siera vietā

„Tu redz', cik viņš skaists, cēls, iz
sta dāmai roku, it kā sen gaidītu atzla
dams? Dievišķīgi skaistas rokas viņam, j

☆

Jūlei nesot pankūku kravu, ar gais
mies „muižai" cauri. Labuma kungs skol
sauca tikai tā. I tēvs virtuvi „mālēja" i
holandiski, širaskūrō ēnu zostē, spīdīgā
dām.

. . . žēl man' bija tev' atstāti .

Taču saejot mums uz verandas,
krāsās joprojām deg zajā tumsā . . . daž
runājās, kur gan Melita, Spuntelis. Jau t
viņi . . . pagaisuši.

— Dzi, zvana, zvana! — žadzināja ku

— Deg, vai? —

Tas tā, sak', allaž bijis un būs.

Troksni, jezgu atstādama, Dina pa

NEREDZAMĀ DIVĪZIJA

PA SLEPENO AĢENTU BISTAMAJĀM GAITĀM.

15. turpinājums

DIVI SAVIENI

Atgriezīsimies atpakaļ Pēterpils viesnīcā, kad pulkveža Sēļa un ģenerāļa Laidonera sūtņa pulkveža Laura sarunu negaidot pārtrauca 1926. gadā Daugavpilī mīklainā kārtā pazudušā pulkveža sekretāra, rezerves leitnanta Vitola - Krēsliņa negaidītais apmeklējums.

Jau 1932. gada februārī viens no Sēļa tuvākiem līdzstrādniekiem, pulkvedis-leitnants Liepa ar Aleksandra Pavāra starpniecību paziņoja, ka Krēsliņš atrodoties Butirku cietumā Maskavā.

Gadu vēlāk Aleksandram Pavāram radās cita teorija. Tā stipri atšķīrās no pulkveža leitnanta Liepas informācijas. Pavārs, savācot dažu robežpārnācēju stāstījumus, ieja nācis pie atziņuma, ka Krēsliņš Butirku cietuma vietā atradies Ļeņingradas starptautiskā spiegu skolā. Vēlāk kāds mūsu tā laika Maskavas sūtniecības vadītāja Alfreda Bilmaņa ziņojums 1935. gadā šo teoriju padarīja vēl ticamāku. Vienā jautājumā nebija domstarpību: 1926. gadā Daugavpils viesnīcu Krēsliņš nebija atstājis, lai brīvprātīgi dotos uz Maskavu. Viņa nolaupīšanas plānu sarkanās armijas ceturtais birojs bija izplānojis labi.

☆

„Es toreiz viņu lamatās iekritu kā muļķa skolas puika. Ja man nebūtu tik biezs skausts, es te šodien nesēdētu jūsu vidū," Krēsliņš sāka stāstījumu.

Starplaikā pulkvedis Sēlis bija jau paspējis dažos teikumos pastāstīt pulkvedim Lauram par notikumiem 1926. gada vasarā Daugavpilī.

„Neprasiet man, kas bija nolaupītāji. Es pat nezinu, kam piederēja automašīna, kuŗas šoferis, cik atceros, bija tērpies Daugavpils garnizona kājnieku pulka kaprāļa uniformā. Biju jau sagatavojies, ka turpat pilsētas nomalē belzienu vietā dabūšu lodi galvā. Kā redziet, tas nenotika. Kādēļ? To tikai Dievs zina." Krēsliņš ar baudu iztukšoja Sēļa pasniegto konjaka glāzi. Viņa pelēcīgajā sejā atgriezās sārtums.

„Mašīna beidzot apstājās pie kādām vientuļām lauku mājām. Stundu vai divas soļojām pa pļavām un mežainēm. Bijām šķērsojuši robežu, jo negaidot maniem vedējiem pievienojās divi sarkanarmieši. Nākamajā rītā Sebežas stacijā dabūju diezgan kārtīgi paēst. Biju pavisam pārsteigts, kad viens no maniem nolaupītājiem skaidrā latviešu mēlē man pateica: „Nečivini pārāk daudz. Neparaksti nekādus papīrus. Tevi dauzīs un pamērdēs, bet tu vari palikt dzīvs. Butirki nav pati labākā viesnīca Maskavā. Nenolaid asti. Ja tev ko prasa, apsoli visu. Ja neturēsi muti ciet par šo labo pamācību, koka kastē atpūtīsimies abi blakus kā brāļi."

„Neticami," pulkvedis Sēlis no jauna piepildīja glāzes.

„Es nemeloju. Vēl šodien nezinu, kādēļ saņēmu šo negaidīto padomu." Krēsliņš varbūt mēģināja pārliecināt pulkvedi. Arī viņam, pēc tik daudziem gadiem, asiņu balss un sirdsapziņa līdzās uzticībai bija īstais šī vakara apmeklējuma iemesls.

„Es nestāstīšu par gadu, ko pavadīju Butirkos. Pratināšanas un atkal pratināšanas. Bads, pazemojumi un negaidot labākie papirosi un gardākie ēdieni. Tie velni prot salauzt stiprāko vīru. Biju jau tik tālu, ka nošaušanu uzskatītu par atpestīšanu. Tad vienā dienā — zilie brīnumi. Cietumā ierodas viens no veciem latviešu sarkaniem strelķiem — Rijāts vārdā. Izved mani no dzīvā kapa laukā. Vecos grēkus varot izpirkt ar kalpošanu Staļinam un pasaules revolūcijai. Noved mani uz Pēterpili. Veselus trīs gadus skolo par spiegu. Par Kremļa spiegu!"

„Jūs neesat bijis vienīgais," igauņu pulkvedis, droši vien, atcerējās pazudušā aģenta Aina Sarastes gadījumu.

„Jā, bet kādēļ?" Krēsliņš tūdaļ steidzās piebilst. „Šodien varu tikai minēt, kādēļ. Ne jau nu tāpēc, ka mūsu pašu latvieši — Rudzutaks, Eiche bija tikuši gandrīz vai par Staļina troņmantniekiem. Ne jau ģenerālis Eidemanis, Alksnis vai ceturtā biroja priekšnieks Artūrs Roberts Bērziņš būtu iestājušies, lai komūnismam pievērstu tādu brāli kā mani. Varbūt, ka čekai vai Kominterna Latsekcijai, ar mūsu pašu Krastiņu priekšgalā, bija padomā kāds velnišķīgs plāns?"

„Varbūt, ka par tevi iestājās Kremļa komandants Pētersons," pulkvedis Sēlis mēģināja jokoties, „vai arī partijas īsā kursa sacerētājs Knoriņš!"

„Tad jau drīzāk Izvestijas redaktors Krūmiņš vai tādi dūži kā Daņiševskis, Asmus, Austriņš, Lācis vai Smilga," Krēsliņu Sēļa piezīme, laikam, bija aizkārusi.

„Nav jāaizmirst, ka neuzticība pret latviešu komūnistiem Kremlī sāka rasties jau tad, kad pēc Ļeņingradas skolas beigšanas mani aizkomandēja uz Maskavas akadēmiju. Tas notika pirms 9 gadiem. Kominterna Latsekcijas vadītājs Krastiņš saņēma lodi par to, ka mūsu politiskā pārvalde esot bijusi viņa īstais maizes tēvs. Vai jūs, kungi, varat iedomāties, kādus ģīmjus biedri Kremlī rādīja, kad Latvijas Saeimā ievēlētais komūnists Jankuss dažus gadus vēlāk izrādījās par pavisam baltu zvirbuli? Nezinu, vai viņš nāca no mūsu aģentūras vai no cituriènes. Staļinam nebija nekāda vajadzība spēlēt tiesas komēdiju. Jankusu nošāva Maskavā tā ap 1933. vai 1934. gadu. Jūs taču paši labi zināt, kas notika pirms pāris gadiem. Visa latviešu sarkanā komūnistu aristokratija ir iznīcināta. Iznīcināta bez žēlastības. Un te nu jūsu priekšā sēž Vītols, piedodiet, Krēsliņš, kam ne Džeržinskis, ne Ježovs, ne pats Berija nav šajās latviešu iznīdēšanas dienās ķērušies klāt. Kādēļ?"

Gaitenī bija dzirdami soļi un skaļas balsis. Pulkvedis leitnants Valdemārs Veiss un Aleksandrs Pavārs atgriezās no Virsnieku kluba.

Krēsliņš, pēkšņu bailu pārņemts, lūkojās pulkvedī.

„Palieciet savā vietā!" Sēļa balsij Krēsliņš nevarēja pretoties.

„Tie ir mūsu draugi."

„Būtu labāk, ja viņi mani neredzētu," Krēsliņš runāja tikko sadzirdami, „es nešaubos, ka Tamāra jeb Taņa Mālova un vēl kādi Dukāta vīri ar nepacietību tepat Pils laukumā gaida mani iznākam no viesnīcas. Bez tam es vēl neesmu beidzis savu ziņojumu. Galvenais, vēl nav atskanējis neviens šāviens."

Sēlis uzmanīgi pavēra vienpadsmitā numura durvis:

„Valdi un Aleksi! Pasēžiet kādu brīdi Alekša istabā. Neuzgriežiet gaismu. Tā ir pavēle!"

(Turpinājums sekos)

Volduņš: „Papu, es tev ietaupīju $ 500.-" Papus: „Kā tā?" Volduņš: „Tev nebūs man jādod lekciju nauda universitātei. Es paliku vēl vienu gadu vidusskolā."

apvienība?

kas laikā visos sīkumos izstrādāja jaunu līgumu par Eiropas tālāko ekonomisko integrāciju. Jau minētās šešas valstis beidzot Romā 1957. gadā parakstīja līgumu, ar kuru nodibināja tā saucamo Eiropas kopīgo tirgu (European Common Market). Līgums angļu tulkojumā aizpilda 378 cieši drukātas lappuses, un tas stājās spēkā 1958. gadā. Līgumā nepiedalījās Anglija, Portugale, Norvēģija, Zviedrija, Dānija, Šveice un Austrija („ārējās septiņas"), kuras mēģināja organizēt t. s. Eiropas brīvtirdzniecības apvienību (European Free Trade Association, EFTA), kas tomēr nesekmējās, un tagad dažas, ar Angliju priekšgalā, jau meklē iespējas pievienoties kopīgam tirgum.

Iekšējo sešu apvienošanās kopīgā tirgū bija līdz šim spēcīgākais solis Eiropas federācijas virzienā. Tai pašā gadā šīs valstis parakstīja arī līgumu par kopīgo Eiropas atompētniecību (European Atomic Energy community, EURATOM).

Kopīgā tirgus pamatmērķis viskodolīgāk izteikts līguma otrā paragrafā: „Apvienības mērķis ir — ar kopīgā tirgus nodibināšanu un piederīgo valstu ekonomiskās politikas atšķirību pakāpenisku nolīdzināšanu veicināt visā apvienībā saskaņotu ekonomisku attīstību, nepārtrauktu un vienmērīgu ekonomisko ekspansiju, pastiprinātu stabilitāti, paātrinātu dzīves standarta uzlabošanu un tuvākas attiecības piederīgo valstu starpā."

Kā redzams, arī kopīgā tirgus līgumā „tuvākas attiecības piederīgo valstu starpā", t. i. politiska sadarbība, minēta kā pamatmērķis. Kopīgā tirgus līgumā paredzēts 12 līdz 15 gadu pārejas laiks, kurā jāapvieno un jāintegrē piederīgo valstu rūpniecības nozares un materiāli kopīgā muitas ūnijā, kuras apjomā paredzēts dot brīvu kustību kapitālam, materiāliem un strādniekiem un kas attīstīs kopīgu plānveidīgu darbību zemkopībā, transportā un ārzemju tirgos un koordinēs darbību arī daudzos citos laukos. Faktiski apvienības darbība izrādījusies tik sekmīga, ka pārejas laiku būs iespējams ievērojami saīsināt, un vairākas integrācijas pakāpes jau tagad izpildītas priekšlaicīgi.

Tātad jau 1958. gadā darbojās Eiropas apvienības trīs pamatiestādes: Eiropas ogļu un tērauda apvienības augstā komisija, kas sastāv no 9 locekļiem, neatkarīgiem no savām valdībām; kopīgā tirgus komisija, tāpat ar 9 neatkarīgiem locekļiem un Euratoma komisija ar 5 locekļiem. Turklāt pie katras no šīm komisijām pastāv sava ministru komiteja ar 6 ministriem, kuri pārstāv savas valstis un koordinē Eiropas apvienības komisiju darbību ar biedru valstu nacionālo politiku.

(Noteigums 6. lpp.)

ņārs Veiss un Aleksandrs Pavārs atgrie-
u kluba.
kšņu baiļu pārņemts, lūkojās pulkvedī.
avā vietā!" Sēļa balsij Krēsliņš nevarēja

u draugi."
, ja viņi mani neredzētu," Krēsliņš ru-
irdami, „es nešaubos, ka Tamāra jeb Ta-
vēl kādi Dukāta vīri ar nepacietību tepat
aida mani iznākam no viesnīcas. Bez tam
beidzis savu ziņojumu. Galvenais, vēl nav
ns šāviens."
higi pavēra vienpadsmitā numura durvis:
Aleksi! Pasēžiet kādu brīdi Alekša istabā.
ismu. Tā ir pavēle!"
(Turpinājums sekos)

u, es tev ietaupīju $ 500,-." Papus: „Kā
„Tev nebūs man jādod lekciju nauda uni-
Es paliku vēl vienu gadu vidusskolā."

„JA MĪLĒŠU, KAS LABS UN SKAISTS..."

KĀRLIS KURBADS — SILU ŠALKA. DZEJOĻI, 118 LPP. ALFRĒDA KALNAJA APGĀDS ČIKAGĀ, 1962.

Andrejs Eglītis

☆

Ir patikami staigāt pa Silu šalku lappusēm. Tur ejam pa Latvijas zemi, ar Latvijas balsi un mūsu jaunības sapņiem apsegti. Dzejnieks Kārlis Kurbads, ko ikdienā zinām kā Dr. Kārli Zvejnieku, ar cilvēka un latvieša sāpi, ar drosmi ieskatīties sevī, savā tautā, šodienā un nākotnē, ar mīlestību un skaistuma ilgu sapni apsegdams mūs visus, ved pa Latvijas siliem, pa mūsu rudzu pļaujām, Latvijas brīvības aizstāvju ilgām un visas tautas bēdām. Pirmais, ko, šo dzeju lasot vai arī skandējot balsī, pamanām, ir tas, ka šai dzejai ir izjūtas, balss un ainavas pilnesība. Mēs redzam Latvijas silus un dzirdam to šalkoņu, redzam Latvijas ļaudis un dzirdam to balsis. Arī pret svešuma ainavu mēs pazīstam šo cilvēku — Kārļa Kurbada cilvēks nav abstraktais cilvēks, kas dzīvo un jūt tikai konceptos, tikai ar dažu kosmopolita nervu galiņiem. Šis Kārļa Kurbada cilvēks netiņas un nemokās niknā kamolā pats ap sevi, viņš nemeklē Dievu un visas atbildes, kur to nav — savā Es, vai zem Es. Kārļa Kurbada cilvēks, iziedams no mīļās Latvijas, zemes un latviešu dvēseles, iet brīvi pa visu pasauli un brīvā, pilnā balsī dzied un stāsta visiem ,vienalga, — vai tas būtu par zemi, maizi, mīlestību, karu, Dieva ilgām, cīņu par brīvību un cilvēka tiesībām, vai vienkārši par ikdienas cilvēka sapņiem: kas bijis, ir un būs... Šādā veidā, būdams godīgs un īstens, Kārlis Kurbads apvieno domātāja ilgu pasauli ar dzīvotāja, izjutēja un redzētāja īstenības pasauli. Tādā veidā viņš pasniedz mums dzeju, kas ir kupla un pilnasiņiga. Var jau būt, ka reizēm viņš lietā frāzi un atskaņu, kas it kā atkārtotu pati sevi un kāda laika izteiksmes pirms mums. Bet ne jau katrs autors frazes vai atskaņas dēļ pārcenšas upurēt to, kas viņā sasāpējis un pieskandējis un ko gribas pateikt bez piespiestas elpas aizturēšanas.

Kas paši dzirdējuši Latvijas silu šalku, tiem šīs dzejas vārda vienkāršais skaistums skanēs ilgi un ar atbalsīm:

Skan man ausīs silu šalka,
Dzimto mežu balss,
Liegi līst kā dziesma smalka,
Saplūst kopā sākums, gals.
(5. lpp.)

Vai arī lauku sētas novakara ainavas un klusums, kas pilns piebriedis dienas un nakts balsīm:

Jau pār laukiem nolaidies novakars,
Klusums svinīgs sētmalēm pieknāk,
Sagulst līdzās spaiņiem un tovešiem,
Kas vēl silti kūp izslauktā pienā.
(14. lpp.)

Dievs, daba un cilvēks atrod saskaņas un vienskaņas brīžus skaistumā. Sliekšņi nav augsti. Cilvēkam nav jāiet pie psihiātra, lai noskaidrotu savu jēgu un vietu šinī pasaulē:

Kur radības un Dieva godam
Vēl ziedots tiek tāds svinīgums,
Kur bērzi — katedrāles grodi
Un kupols — zilais debess jums?
(Rīts uz upes, 12. lpp.)

Vai:

...Pamalē rītu atplaukstam redz
Klusāk par ziediem un zāli...
(17. lpp.)

Vai arī izplatījuma ainava — ar krāsām, gleznainumu un mūžības apjausmu:

Zvaigznes kā zeltainas zivis
Aizpeld ūdeņos lēnos . . .
(Naktī, 13. lpp.)

Neaizmirstami izskan Kārļa Kurbada pasaules skatījuma akcents ar atziņu, ka tuvāk pie Dieva spēj tikt tas, kas veido sevī labā un skaistā redzēšanu:

Un iegrimstu kā bite ziedos,
Kāds brīnums — viss mans smagums gaist.
Varbūt pat Dievs man grēkus piedos,
Ja mīlēšu, kas labs un skaists.
(Zied ceriņi, 21. lpp.)

Tā varētu gleznām un domām bagātus piemērus atrast pa visu 118 lappušu biezo Kārļa Kurbada dzejoļu grāmatu.

Ar dziļskata redzīgumu, ainavu sāpīgu krāšņumu ir bagāta tā nodaļa Kārļa Kurbada grāmatā, kur viņš dzied par savas zemes, tautas un tās karavīru likteni, postu un spītu. Par piemēru dzejoļi „Maniem vidusskolas klases biedriem" (50 lpp.) varētu skandēt katrā latviešu skolas izlaidumā, katrā 18. novembra un 14. jūnija sarīkojumā. Ilgi nav lasīts kaut kas labāks, aizkustinošāks un ar patiesu pilnasiņigu izjūtu bagātāks. Šie vārdi, ainavas un izjūtas paņem lasītāja vai klausītāja sirdi karstā likteņa delnā un apsedz to ar gaismas un sāpes krustu un mīlestības cerīņiem reizē. Šis dzejolis ir viens no labākajiem pilnesīgās dzejas piemēriem trimdā. Šāda dzeja ir mūsu dzīve un mēs paši.

Gaidītājs klusums pieskanēts ar cilvēka eksistences balsīm ir mīlestības dzejojos. Viss ir sniegšanās uz kādu ilgotu skaistumu, kas spēj nākt un aiziet, jo indivīda eksistence nav iekārtota tā, lai viņš vienmēr varētu būt laimīgs.

Kailos laukos vēji sniegus dzenā,
Saiti mēness stari rūtīs krīt.
Kādēļ tu pie manis ciemos nenāc
Mani nosalušu sasildīt?
Izkvēl ogles kamīnā un plēnē,
Izgaista sapņu siltums līdzi tām.
Skumju dziesmu dzied aiz loga mēness
Kādas mīlestības atvadām.
(Mēness dziesma, 91. lpp.)

Nodaļā par visumu, mūžu un dienām, kas aiziet, Kārļa Kurbada dzejas un domas sāpe ir samierinoša:

Dzīvē skaistu dienu bij daudz,
Tādēļ nesēro, draugs,
Nāves soļi, kad aizdurvē klaudz.
Dzīvē skaistu dienu bij daudz.
(Aizgājējam, 93. lpp.)

Kopā saņemot — Kārļa Kurbada dzeja ir kā laba maize, kā jauns ceriņu zars, kā vējš no dzimtenes siliem, kas mūsu eksistenci padara modrāku ar atgādinājumu: „Ja mīlēšu, kas labs un skaists . . . "

Alfrēda Kalnāja apgāds Čikagā grāmatu izdevis gliti, ar cieņu pret grāmatas saturu. Nodaļu ievadījumiem izteiksmīgas skices devis gleznotājs Vito Simanis. Jāizsaka atzinība Alfrēda Kalnāja apgādam, kas nenogurstoši turpina sniegt lasītājiem grāmatas ar jaunām bagātībām latviešu dzejā un domu pasaulē.

Jānis Klīdzējs

☆

Jūs, kas staigājat
galvām noliektām,
Visām cerībām
sevi izdzēstām.
Jūs, kas zūdaitīes
cīnas karstumā,
Klusi noraudat —
ko mēs atdevām!
Jūs, kas nespējat
elsas apslāpēt,
Visu dvēseli
kailu atsedzat.
Jūs, kas nopūtās
sevi izdalīet —
Bēru vainagiem
galvas rotājat.
Jūs, kas nevarat
spītā saslieties,
Klusi pagaidīt,
klusi paciesties,
Jūs!

Jūs, kas staigājat
galvām paceltām,
Visām nopūtām
vērstām gavilēs,
Jūs, kas satiksiet
dienas mirušās,
Mīļi šalkojot
māju pagalmos.
Jūs, kas dzirdēsiet
kapus runājot —
Zemei vaidienus
saulei atveidot.
Jūs, kas redzēsiet
tautu atnākot
Lielā, mūžīgā
gaitas sākumā,
Jūs, kas iziesiet
Tautas Pastara.
Savu karogu,
savām asinīm,
Jūs!

PROF. T. KENIŅA SIMFONIJA RADIOFONĀ

Tālivalža Ķeniņa „Simfonija kamerorķestrim", kas pirmatskaņojumu piedzīvoja 1960. g. Latviešu dziesmu svētkos Indianapolē un vēlāk tika atskaņota arī Vankuveras starptautiskajā mūzikas festivālā, tagad atskanēs Kanadas radiofonā (Transcanada broadcast) pirmdien, 25. jūnijā, plkst. 9.00 vakarā. Simfoniju atskaņos Vinipegas simfoniskais orķestris diriģenta Erika Uailda (Wild) vadībā un Toronto tā būs dzirdama C.B.L. raidītājā (viļņu garums 740).

T. Ķeniņš nule kā atgriezies no Montreālas, kur piedalījies Kanadas komponistu līgas gadskārtējā kongresā un jau otru gadu pēc kārtas ievēlēts par šīs organizācijas valdes locekli. Toronto universitāte, kas ir bijusi komponista darba vieta kopš ierašanās Kanadā, tagad iecēlusi T. Ķeniņu par Mūzikas fakultātes profesoru. Prof. T. Ķeniņš aicināts lasīt arī atsevišķas lekcijas Karaliskās konservatorijas speciālā kursā.

Izdevums latviešu valodas kopšanai

Tautiešiem, kam rūp latviešu valodas kultūra, jāzina, ka iznācis žurnāls Rājums, kas domāts latviešu valodas kopšanai. Izdevēja adrese ir: American Latvian Assocation, Suite 806 Edmonds Bldg., 917 15 St. N. W., Washington 5, D.C., USA. Numurs maksā 50 centu.

UN TU SEKO MAN!

ALBERT SCHWEITZER, sein Denken und sein Weg, hrsg. von H. Bähr. Tübingen, 1962, XIV + 578. lpp.

Vairākkārt Jēzus sacījis saviem klausītājiem: „Un tu seko man!" Dokumenti zina stāstīt, ka šis viņa aicinājums ir uzņemts dažādi. Bijuši entuziasti, kas visu atstājuši, sekojuši savam meistaram. Ir bijuši tādi, kas grūtā brīdī Viņu atstājuši un izlikušies Viņu nepazīstam. Lielais vairums ir palikuši vienaldzīgi. Aina pēc pāris gadu tūkstošiem nav mainījusies. Mēs šodien sastopam visus to pašu katēgoriju cilvēkus. Taču uzmanību ir saistījuši tie, kas ir patiesi palikuši uzticīgi Jēzus aicinājumam sekot. Cilvēce nevar lepoties ar viņu skaitu. Katrā ziņā to starpā visos laikos minēs Āfrikas mūža mežu ārstu Albertu Šveiceru.

Par viņa vispusīgo personību ir rakstīts ļoti daudz. Šveicē ir pat nodibināts atsevišķs institūts, kas nosaukts viņa vārdā un kurā glabājas ļoti plaša bibliotēka ar darbiem, kas dažādās pasaules valodās rakstīti par viņu. Nupat šiem daudzajiem darbiem pievienojies šis Bēra izdotais, kas patiesībā ir pirmais tik plaša mēroga raksturojums dabīgā veidā. Šveicers pieder visai cilvēcei. Tādēļ te arī ar rakstiem piedalās kvalificēti zinātnieki no visiem kontinentiem, dažādu reliģiju un dažādu zinātnes disciplīnu pārstāvji. Plašais darbs aptver desmit daļas, kur blakus viņa filozofisko un teoloģisko uzskatu izteirzājumiem uzmanība ir veltīta arī viņa mūzikas interesēm un it sevišķi viņa praktiskajai ārsta darbībai Lambarenē. Pāris daļas ir veltītas viņa personībai un austrumu tautu un Eiropas garīgai satikšmei. Grāmata noslēdzas ar attieksmi pret tagadnes kultūru un cilvēces tagadējās situācijas vērtējumu. Atsevišķās daļas ir tik bagātas, ka to saturu te nevaram iztirzāt kaut cik sīkāk.

Pēc Strasburgas universitātes beigšanas viņš kļuva par mācības spēku tai pašā universitātē. Toreiz izveidojās tā sauktā liberālisma Jēzus tēls, kas jo sevišķi pasvītroja Jēzus ideālo ētisko personību. Šai laikā — 1906. g. viņš publicēja savu lielo pētniecisko darbu par Jēzus dzīvi. Tajā viņš nonāk pie ieskata, ka Jēzus ir šava laika bērns ar mesiānisku apziņu un apokaliptisku cerību pārņemts. Toreiz viņa uzskatus, kas pētniecībā iegājuši ar apzīmējumu — radikālais eschatologisms, noraidīja no visām pusēm. Ir pagājuši vairāk kā 50 gadi. 1949. gads bijis liktenīgs tai ziņā, ka tagad atklāja tā sauktos Nāves jūras vīstoļus, kas vēl jo projām ir tikai pa daļai publicēti. Bet jau tagad pētnieki ir vienis prātis, ka tie nozīmē apvērsumu kristietības vēsturiskās izcelsmes jautājumā. Nāves jūras vistokļi raksturo kādas jūdu sektes — esēņu kulta dzīves noteikumus un atspoguļo to reliģiskos uzskatus. Tie ir dokumenti, kas liecina par šīs sektes izteikto mesiānismu un apokaliptiku, tikai vēl daudz skaidrākā un noteiktākā veidā nekā pie Jēzus. Tas tagad palīdz saprast garīgo vidi, no kuras nāk Jēzus. Pārlasot Šveicera darbā nodaļu, mēs varam tikai apbrīnot, cik ģeniāls bijis viņa skats un toreiz vēl tikai lielā mērā intuicija, ko tagad pēc 50 gadiem apstiprina dokumenti.

Kristiānismam allaž ir pārmests, ka tas maz interesējas par šīs pasaules lietām, bet vairāk domā par mūžīgo dzīvi. Tā bija Šveicera otra lielā problēma. Tās dēļ viņš arī atstāja savu spožo pasākto akadēmisko darbu. Runāt par Kristus mīlestību ir viegli, bet ļoti grūti to pārvērst par dzīves īstenību. Kristīgajai mīlestībai vispār kāda jēga ir tikai tad, ja tā aktīvi var iekļauties šai dzīvē un noteikt cilvēka rīcību šeit. Tas ir jauns uzskats, kas dzimst Šveicera domu pasaulē, kuŗā ir apvienoti vairāki pretrunīgi elementi. No vienas puses dziļa kristīga pārliecība, kuŗā viņš bija dziļi ieskatījies ne tikai kā teologs, bet jau ieaudzis no savas bērnības. No otras puses tā bija dziļa ieskatīšanās ideālisma filozofijā, par ko viņš arī publicējis darbu. Treškārt, viņam nebija svešas Indijas mīlestības reliģijas, pie kurām viņš vēlāk ir apstājies dažos savos darbos. Tie ir daži no vissvarīgākajiem pavedieniem, kas savijušies uzskatā, kas uz laikiem ir saistīts ar Šveicera vārdu — cieņa pret dzīvību. Tas ir Šveicera morāles augstākais princips. Taču tas neiederējās neviena līdzinējā uzskatā. Tādēļ arī tas ir kritizēts un noraidīts. Un kad viņš kā misijas ārsts devās uz Āfriku, lai tur ar dzīvi un darbu apliecinātu šo ētiku, Parīzes misijas biedrība viņam aizliedza sludināt evaņģeliju, jo viņa uzskati esot maldīgi. Nākamajā gadā piepildīsies 50 gadi, kopš Šveicers sakopoja savas mantas un devās uz Āfriku. Tagad mēs zinām, kāds izskatās dzīvais kristiānisms un tā morāle. Kādā no saviem darbiem viņš saka: „Es esmu varējis mazināt tikai mazu daļu no tā posta, ko baltie ir sagādājuši Āfrikas iedzimtajiem!"

Grāmatas izdevējs Bērs ievadā saka ļoti zīmīgus vārdus: „Jo tiešāk cilvēka vēsturiskais un garīgais posts kļūst mūsu dienu apvērsumā redzams un modernās kultūras krize padziļinās, jo skaidrāk iezīmējas Alberta Šveicera ētiskās pamatprasības, ko viņš ir izvirzījis laikmeta priekšplānā un ko viņš nu jau sešus gadu desmitus, juzdamies Jēzus vārdu — „Un tu seko man" aicināts, ir piepildījis ar saviem darbiem.

Vēl vienīgi jāpiezīmē, ka arī tās grāmatas daļas, kam ir tīri zinātnisks raksturs, ir sacerētas valodā, kas saprotama arī bez speciālām priekšzināšanām. Gaišas personības allaž ir palīdzējušas cilvēcei izbrist arī tumšāko laikmetu purvus. Tāds ir Alberts Šveicers šodien.

H. B'ezais.

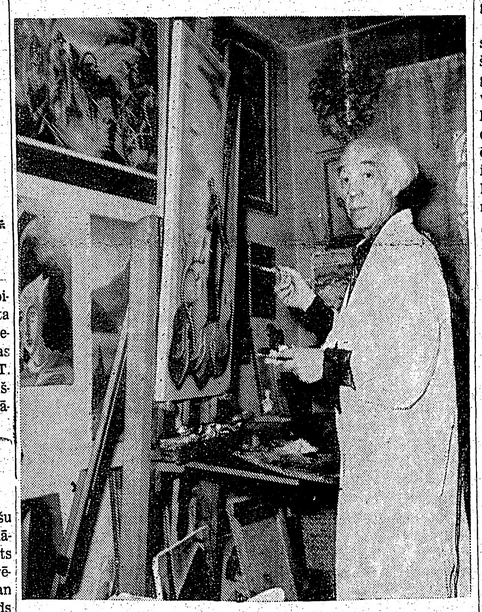

Vecmeistars Niklāvs Strunke šīs vasaras beigas atkal pavada Romā. Ceļojumu Niklāvam palīdzējis noorganizēt kāds Toronto tautietis, kas vēlās palikt neminēts.

CITTAUTU KULTŪRAS DZĪVE

Somu baritons Kari Nurmelae Mocarta draugu apvienības Briselē rīkotajās dziedātāju sacensībās ieguva pirmo vietu un 8000 DV lielu naudas balvu. Viņš saņēma arī īpašu godalgu par labāko Mocarta darbu interpretēšanu. Otru godalgu ieguva holandietis Maksis van Egmonds, bet trešo amerikāniete Džudija Baunde - Kolemane.

Modris Zeberiņš

SIRSEŅU ZĪMĒ

NEDARBU GRĀMATA.

13. turpinājums

Lielajai romantikai, droši vien, kalpoja Labuma kungs, kaut izlikās pazemīgs, necils, teicās amatieris dzejnieks.

(To visu tagad iestarpinu: bērns jauš, neapcer).

Taču viņš arī pa gabaliņu noskatīja Milošu; kā dižciltīga pāža padevībā, kaprīsas princeses — varbūt karalienes? — iedomām bez ierunām paklausīdams, viņš teicās kāpt i gar sienu, gar ārpusi, zibeņnovedēju vai lietus ūdens trubu, iezvanīt saulgriežu pusnakti, kas būtu it kā skandalōzi, kā pankūkas Jāņu siera vietā.

„Tu redz', cik viņš skaists, cēls, izsmalcināti skūpsta dāmai roku, it kā sen gaiditu aizlaika rituālu pildīdams? Dievišķīgi skaistas rokas viņam, jaunajam polim!"

☆

Jūlei nesot pankūku kravu, ar gaismām i atgriezāmies „muižai" cauri. Labuma kungs skolotāju māju allaž sauca tikai tā. I tēvs virtuvi „mālēja" īstā muižas garā, holandiski, širaskūrō ēnu zostē, spīdīgām pannām, bļodām.

. . . žēl man' bija tev' atstāti . . .

Taču saejot mums uz verandas, uguntiņas krāsu krāsās joprojām dega zaļā tumsā . . . daži brīnīdamies ierunājās, kur gan Melita, Spuntelis. Jau tādu labu laiciņu viņi . . . pagaisuši.

— Dzi, zvana, zvana! — žadzināja kundzenes.

— Deg, vai? —

Tas tā, sak', allaž bijis un būs.

Troksni, jezgu atstādama, Dina pa verandas kāpieniem, pa torņa celiņu nesteigdamās, klusi aizgāja zvanīšanai pretī.

Labuma kungs arī tā kā sāka sekot . . . lejā; pa celiņu, tad sastomījās, palika uz vietas.

Brīdi zvans skanēja. Apklusa.

Tad naktī jo tālu dzirdēja nejauku balsi lamājamies, ķērcam.

„I kā zvaniķ' balse, būs kāds vāļājies viņa zālē," tēvs teica.

Dzirdējām divus spalgus bises šāvienus, vareni tie atbalsojās tumsā, visās gravās.

☆

It drīz Dina, Milošs arī atgriezās, jaunais polis it sasarcis, sasvīdis; smagi elsoja. Pēc laiciņa parādījās arī Spuntelja kungs, piesēda Labuma kungam blaku.

„Ē, vecais draugs, vai man ar' kāds ķimelītis būs?"

Vēl vēlāk, gar citu stūri, uzradās arī Melita, piegāja Dinai, abas par kaut ko čukstus sprieda.

Tēvs piesēda klāt Spuntelja kungam, ķimelīti atraidīja.

„Iesit galve" —

bet izdzēra divi tējas glāzes alus no vietas.

„Slāpst dzaērt."

Pētīja Spuntelja kungu, aci piemiedzis, nolieca galvu šā, tā. Smēja, savas puses joku uzsvērdams:

„Tē jau viš i, ko tur vārs dārt?"

Darīt tur nekā nevarēja, Spuntelja kungs saīdzis sauca Milošu:

„Jaunēkli, pienāksit pie manis?"

Milošs pienāca. Spuntelja kungs uzslējās stāvu.

☆

„Kādēļ jūs, lūdzu, huļigā-nimiski iejaucāities?" Spuntelja kungs vaicāja sastomīdamies, atvēza roku . . .

Labuma kungs sagrāba viņu pie elkoņiem, atrāva krēslā. Māte piecēlās.

„Vai neiesim pastaigāt? Rūtiņ — nāksi?"

„Nē!" Rūtiņa šņāca uztraukta. „Jāredz, kas būs!"

„Bet uz dullo!" iekliedzās Melita. „Mūziku!"

„Es topu ļoti, ļoti bēdīga, tā ko redzot!" — Dina ievanīja it asi metallisku balstiņu.

Piegāja, pacēlās zeltainās sandalēs uz pirkstgaliem, aptvēra spīdīgos nadziņus Milošam ap ausīm, skūpstīja uz pieres.

„Esiet, lūdzu, vienmēr džentlmens."

„Diez kad būs dimanta?" — šņāca Tolītes jaunkunadze, uz nagiem boķēdama.

„Mūziku, lūdzu! Lūdzu mūziku!"

Komisārjaunkundze diža, vingra iznāca vidū.

„Re, melnā pantera," čukstēja Labums.

Iesāka it bīstamo dziesmu:

„Tad ziņģēsim to ziņģi
Par vienu melderzelli,
Fidrallallā, fidrallallā . . .

☆

Vēlāk tad tomēr vairāki, Komisārjaunkundzi ieskaitot, aizgāja gravas kraujā skatīties, vai redzēs vēl kādas vēlas jāņugunis spīdam.

Netiku līdzi — vajadzēja tēva pūķi turēt, ar japāņu apaļo laternu — kabatas spuldze dega iekšā, varen raibs mēnesis šķita.

Tēvs aizvāca krēslus, lai, pār zāļāju skriedams, nekluptu.

Pūķis laimīgi pacēlās. Nedabūju bārienu par turēšanu. Dzirdēju tēvu ar auklas kamolu aizskrienam, ka dimdēja.

Uguns līgodama lidināja augšup — ātri vien; jau tapa mazāka par mēnesi, pārvērtās gaismas ābolā iesārtiem vaigiem — sārtā mirdzošā zemeņogā, kā Spridīti Kuga skatuvē rādīja . . .

Skolotājas plaukšināja, ūkšēja.

Pūķa jāņuguns pārvērtās zvaigznē.

Dzirdējām sieviešu balsis dziedam:

Pavadami mēs Jāņiti
Līdz viņami kalniņami;
Lai pavada Rīgas meitas
Līdz pašai jūriņai.

(Turpinājums sekos)

VECĀKI!

VAI ARĪ JŪSU MĀJĀS LASA

- Jaunatnes audzinātāji un vadītāji ieteic „MĒS"
- Latviešu organizācijas atbalsta „MĒS"
- Jaunieši labprāt lasa „MĒS"

DODIET „MĒS" SAVIEM JAUNIEŠIEM!

Četri dolari par sešiem numuriem.

LATVIAN YOUTH MAGAZINE „MĒS",

2308 Drummond Rd., Niagara Falls, Ont., Canada.

„Mazputniņš", „Mēs" un „Jaunā Gaita" ir apgāda „Ceļinieks" izdevumi.

Latviezi Kanadā

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBA 10 GADI

S. g. 9. jūnijā Bērzainē pulcējās apmēram simts LMMK 10 gadu svinību viesi no plašākas apkārtnes. Bērzaine bija pilnā vasaras krāšņumā, agrāk iebraukušie viesi laiku pavadīja, pārstaigājot plašo territoriju un apskatot jaunizbūvēto peldbaseinu.

Svētku viesus pie bagātīgi klātiem galdiem uzrunāja LMMK pr-dis Dr. P. Bārdiņš. Savā runā viņš īsumā pastāstīja kluba tapšanas vēsturi. Klubs sākumā darbojies kā sekcija pie TLB, bet, biedru skaitam vairojoties, radusies vēlēšanās kļūt patstāvīgiem. Nule biedru skaits pieaudzis līdz 80, un vairums piedalījušies Bērzaines izbūvē. Sevišķi daudz laika un rūpi Bērzainei veltījis J. Atmats. Papildus ziņas sniedza Ozoliņš.

Jubilāru sveica Hamiltonas LMMK pārstāvji, pasniedzot dāvanu — sudraba kausu, kas vairākkārt uzpildīts apcēloja ikvienu viesi. LNAK sveicienus teica G. Liepiņš, DV Toronto nodaļas — R. Puriņš. Mazliet nokavējušies, aplausiem skanot, ieradās Sv. Katarīnes kluba pārstāvji, dāvinot jubilāram vairogu ar ierakstiem sudraba plāksnē. Pilnīgākus datus par kluba dibināšanu sniedza A. Kvēps.

Programmu ar dziesmām kuplināja Millers un Ādlers, un V. Jostiņš uzjautrināja dalībniekus ar deklamāciju par norisēm Bērzainē. Omulībā un sirsnībā viesi kavējās dejās pie Silava mūzikas līdz agrai rīta stundai, pamazām izklīzdami labā omā par jauki pavadīto vakaru.

R. P.

TORONTO

● Dainas koŗa pilnsapulcē pagājušā nedēļā pieņēma komponistes Erikas Frcimanes piemiņas fonda statūtus.

Fonda mērķis ir uzturēt dzīvu latviešu tautā nelaikes piemiņu. Statūti paredz, ka fonds piešķirs naudas balvu kādam latviešu koŗa vadītājam, komponistam vai topošam skaņradim. Piešķirtā balva izlietojama balvas ieguvēja mūzikālās izglītības studiju papildināšanai.

Fonda līdzekļi sastādās no Dainas koŗa koncertu atlikumiem, koristu un labvēļu ziedojumiem. Fonda balvu $ 100,- apmērā piešķirs katru otro gadu. Patlaban fonda ricībā ir jau vairāk kā $ 200,-. Pirmo fonda balvu Dainas koŗa pilnsapulce piešķirs jau šoruden.

Fonda pārvaldē uz nākamajiem diviem gadiem ievēlēti I. Andersone, M. Jankovska un M. Rožkalne.

● TLB sestdienas skolas mācības gada noslēgumā skolas pārzine A. Martinsone paziņoja sekmīgāko audzēkņu vārdus.

Pirmskolas klasē mācībās augstākās atzīmes izpelnījušies: I. Asare, D. Kusnere, L. Kusis, R Langenfelde, I. Paulēna un D. Siliņa. Nevienu stundu nav kavējuši G. Jurevica, L. Kusis un L. Marsona. Sagatavošanas klasē sekmīgākie bijuši: I. Balevica, A Butkevics, M. Cērps, I. Jurevīča, P. Snuciņš, Dz. Krēsliņa, A. Pelude, A. Ploriņa un M. Sama. Nevienu stundu nav kavējuši A. Butkevics un R. Kusis. 1. klasē sekmīgākie bijuši: D. Budrevica, I. Bula, R. Bula, I. Ezera, A. Kalniņš, S. Leimane un D. Siliņa. Nevienu stundu nav kavējuši A. Dubrovska, A. Stiebriņš un E. Trizna. Otrā klasē sekmīgākie: S. Indzere, M. Kauce, R. Lāce, A. Mazsile, A. Purvs un L. Stikute. Nav kavējuši nevienu stundu: R. Aizpurietis, R. Caune, M. Konce, I. Kivlis, S. Māliņa, A. Mazsile, A. Ozoliņš un V. Pālens. Trešā klasē sekmīgākais skolēns A. Stikuts. Ceturtā a klasē labākie sekmēs: G.Dreifelds,M.Kupera,V. Kupera, R. Rūtītis un Z. Sterna. Mācības stundas nav kavējuši B. Graiste un V. Siksna. Ceturtā b klasē labākie sekmēs: L. Kalniņa, Z. Kaņepa, I. Kesnera, M. Siliņš un G. Kajaka. Mācības nav kavējuši I. Aizpuriete, I. Kiesnere un D. Marsons. Piektā b klasē labākās atzīmes guvuši J. Kornets un R. Kalniņa. Nevienu stundu nav kavējuši I. Šala un M. Hollandere. Piektā a klasē sekmīgākā bijusi M. Glebova. Mācības stundas nav kavējuši: J. Mukts, I. Kalniņa un V. Stamere. Sestā klasē labākās atzīmes guvuši L Kalniņa un I. Pētersone.

● Pag. nedēļas nogalē Sv. Jāņa draudzes koris, kā arī TLB un DV aktieri sapulcējās pirmajam Jāņu uzveduma Saules gredzens kopmēģinājumam, kas izvērtās it raits, jo tēlotāji savas lomas un koristi dziesmas jau bija iestudējuši.

Režisors F. Lintiņš mēģinājuma sākumā pakavējās pie lugas simbolisma un iecerētās apgaismošanas problēmām, tā kā Jāņos Saulainē sagaidāma visādā ziņā saistoša izrāde.

LONDONA, ONT.

● Londonas, Ont., Daugavas Vanagu nodaļa ziemas sezonu noslēdza ar vanadžu tradicionālo Maija balli. Vakars noritēja lielā sirsnībā un omulībā. Visi šķirās apmierināti ar vēlēšanos nākošā gadā atkal satikties. Patīkamu pārsteigumu sagādāja vanadžu un vanagu izpilditie jautrie priekšnesumi Elfridas Karlsones - Bērziņas iestudējumā. Sevišķi patika Pas-de-leux, Arkadijas karalis un ačgārnā vingrošana.

HAMILTONA

● Aizvesto pieminas dienas atceri ievadīs svētbrīdis plkst. 7 v. Latviešu ev. - lut. Kristus draudzes baznīcā ar draudzes koŗa piedalīšanos. Pēc dievkalpojuma no baznīcas laukuma sāksies koŗīgs baltiešu tautu gājiens, kas virzīsies pa King ielu uz pilsētas centru — Royal Connaught Hoteli, kur Kristallu zālē notiks svinīgs akts. Sapulcējušos uzrunās emigrācijas ministre E. Fērklo.

Ar priekšnesumiem piedalīsies: igauņu koris, lietuviešu koris, lietuviešu operdziedonis Verikaitis un no latviešiem — pianiste Leinvevere - Langenfelde. Tautietes aicinātas piedalīties pēc iespējas tautas tērpos.

● DV Hamiltonas nodaļas vanadžu kopa izsaka sirsnīgu paldies visiem un ikvienam, kas sekmējuši vanadžu rīkotā bazāra labo izdošanos gan ar priekšnesumiem, gan čaklo roku darbu, gan bagātīgo ziedojumu klāstu. No bazāra atlikuma izmaksātas šādas naudas summas: $ 100,- kādai grūtībās nonākušai ģimenei Hamiltonā, $ 50,- ziedots HLJP Rota deju kopai tautas tērpu iegādei un $ 20,- kādai slimības piemeklētai ģimenei Sv. Katarīnēs.

● Hamiltonas Latviešu kreditsabiedrība atgādina visiem Hamiltonas latviešiem, ka kreditsabiedrība kārto financiālās operācijas (naudas noguldījumus un aizdevumus) ik trešdienu no plkst. 7 līdz 9 vakarā Latviešu namā, 16 Queen St., N.

● Ievērojama diena Hamiltonā bija 30. maijs, kad Latviešu namā savu darbu sāka Hamiltonas latviešu kreditsabiedrība. Bez liekas reklāmas un skaļuma, bez lielas steigas, bet ar apdomu, sākts liels ievērojams darbs. Latviešu bankas vadība pielikusi daudz pūļu un darba lietas labvēlīgam atrisinājumam. Kreditsabiedrības vadība tic un cer, ka latvieši dāvās pilnu uzticību šim kopīgam latviešu saimnieciskam pasākumam.

Naudas operācijas notiek katru trešdienu no plkst. 7—9 Latviešu namā. Biedru skaits uz 6. jūniju bija 39 un noguldījumi sniedzās jau vairākos tūkstošos dolaru.

G.

KAS JĀZINA PAR 14. JŪNIJA ATCERI TORONTO

SARĪKOJUMU NORISE

Maseja zālē —

Ceturtdien, 14. jūnijā, pl. 8.30 vak. — visu baltiešu un viesu sanāksme ar ministru prezidenta Dž. Difenbēkera runu. Uzrunas teiks Baltijas valstu konsuli un Baltijas tautu federācijas vadība. Piedalās Ilze Didrichsone (klavieres), lietuvju vīru kvartets un ievērojamais Toronto igauņu vīru koris.

Ieeja brīva; programmas pret ziedojumiem.

Nāgaras latviešu skolas 10 gadu svētkos. Pēc svinīgā akta, priekšnesumiem un teātŗa izrādes ar skolas „dzimšanas dienas" klingeri (no kreisās): skolotājs P. Dūms, pirmais skolas pārzinis, Niagaras draudzes pr-ks P. Treijers, tagadējais skolas pārzinis J. Līgers, Sv. Katarīnes vec. padomes pārst. A. Francis, Sv. Katarīnes skolas pārzine S. Kļāsone un skolot. M. Eizāns. Apakšējā uzņēmumā: apbalvotie skolēni. No kreisās: Kristīne Līgere, Intā Barkāne (sekmīgākā skolas audzēkne), Andris Jaunzemis, Rita Barkāne un Džuta Linde.

NEDĒĻAS NOGALE TĀLAVĀ

Toronto latviešu sabiedriskajiem īpašumiem tagad pievienojies Austrumu draudzes lauku īpašums Tālava. Ģeografiskā novietojuma ziņā tas atrodas vidū starp Sidrabeni un Saulaini, apm. 8 jūdzes dienvidos no pēdējās pašas Notavasagas upes krastos.

Tālava no Toronto sasniedzama nepilnu divu stundu autobraucienā pa 400. vai 27. lielceļu, nogriežoties pie Kukstaunas (Cookstown) uz 89. lielceļa pa kreisi. Tālāk pa 7. sāņceļu jābrauc uz ziemeļiem līdz 5.lauku ceļam, no kura jānogriežas rietumu virzienā, kas noved tieši upes krastā. Krustojumā ir uzraksts „Tālava".

Īpašums aizņem abus upes krastus. Ja pirms gada tas nozīmēja laukkopim nekam nederīgu, kokiem un krūmiem apaugušu zemes gabalu, tad tagad agrākais īpašnieks domīgi brauka zodu un domā, vai tikai tie $ 7000,- kotas saņēmis par „nederīgo" zemi, nav bijis par maz, kaut gan tos šī mazākā Toronto latviešu draudze tagad samaksājusi līdz pēdējam centam, draudzes dāmu komitejai sedzot pēdējo maksājumu no savas kases.

Savādie krastu kolonizētāji nedomāja tikai pāris reizes gadā atbraukt uz savu jauno īpašumu, pamērcēties Notavasagas ūdeņos, sasaukties un atkal aizbraukt. Viņi kaut ko mērīja, sprieda un lozēja, — lozēja apbūves gabalus.

„Jūs taču patiešām šeit nedomāsit mājas celt?" brīnījās viesotājie. „Bez iebraucamiem ceļiem, biezos kokos un krūmos, kur tikai meža dzīvnieki ieminuši dažas vājas takas" . . .

„Mēs šeit celsim ne vien mājas, bet arī baznīcu, sapulču namu un dejas grīdu, spēlēsim un dancosim!"

Sovasar, pēc gada, tālavieši tiešām veikuši lielus darbus. Gar abiem upes krastiem tagad var ar spēkratiem izbraukāt jauno Tālavu visā tās garumā. Pašlaik savu darbu veikuši tikai buldozeri, kas labu laiku krāca un spārdījās pa Notavasagas leju, kamēr jaunie īpašnieki varēja sākt pievest būvmateriālus un celt mājas. Daudzas vasaras mītnes jau zem jumta, jānobeidz vēl tikai iekšējie izbūves darbi. Būves vēl nav nobeigtas, bet to priekšā jau zied puķes, laksto tomāti un cati dārzeņi.

Kādā dobē sazēluši sīki bālzaļi stādi, biezi kā suseklis. „Kas par maigu zaļumu! Kas tie tādi?"

„Tie ir lini, īsti Vidzemes lini. Iesējām dobēs galā, lai bērni redzētu, kādi ir Latvijas lini," stāsta būvuzņēmējs Tūters ar īstu vidzemnieka smaidu brūni iedegušajā sejā.

Latvijas zeme, Latvijas lini! Ko visu neesam vēl pēc daudziem gadiem atraduši savas bēgulības ceļa somās . . .

Pie jaunās mājas, aiz „linu lauka", svaigs uzraksts: „No trespassing!"

„Stingrība un likumība iet līdzi latviešu darbam" . . .

„O, nē, to pielikuši zēni, tas nav domāts cilvēkiem, bet skunksam, kas mēģināja ievilkties uz dzīvi zem jaunbūves. Tagad viņš vairs nenāk," smejas Vidzemes linkopis.

Visur skan zāģu un cirvju troksnis, veseŗu klaudzieni, latviska sasaukšanās un smiekli. Kūp dūmi un smaržo zeme.

Otrā upes krastā būvē sabiedriskās ēkas. „Mums privātā un sabiedriskā dzīve būs šķirtas ar upi pa vidu," stāsta tālavieši. „Bet tas nenozīmē, ka mēs nemīlētu abas šīs dzīves."

Ka tālavieši tiešām grib būt sabiedriski, liecina viņu enerģija, ar kādu tie ķērušies arī pie sabiedrisko ēku būves. Upes otrā krastā, zaļas pļavas nokalnē, paceļas saulē apmirdzētas zeltainas spāres — jumts nometnes centrālai ēkai. Tanī paredzētas sanāksmju telpas, darba istaba mācītājam un vēl šis un tas, ko vajadzība rādīs. Tālāk pie upes zaļajos kokos mirdz plats dēļu laukums — jaunā dejas grīda. Jāņu vakarā to grib jau izmēģināt. Vēl tālāk, pie veca koka pagaidām piestiprināts vienkāršs krusts — tur pacelsies jauna baznīciņa.

Atkalnē pie centrālās ēkas vīri rok aku, tā kā to kādreiz darīja Latvijas lauku sētā.

Pie jaunbūves spurdz ellas motors un griež zāģi. Aktieris Edgars Ābele pēc gaŗās turnejas ar „Pilnsapulci Čučičingā", nemaz nejūtas noguris, bet zāģē dēļus jaunajai celtnei. „Kas zin', varbūt iznāks arī laba teātŗa skatuve," viņš saka, piegrūzdams zāģim jaunu koka gabalu.

„Vai tad tā var uzcelt māju bez plāna?"

„Kāds te vajadzīgs plāns — noskaita soļus un būvē augšā! Labam amatniekam plāna nevajaga," nosaka aktieris. Viņš svīst, bet ne tik stipri kā uz skatuves ar visu grimu.

Kad atvadoties pamājam tālaviešiem ar roku, viņi atsauc:

„Uz redzēšanos! Un pasakiet arī citiem, lai atbrauc palūkoties, ko mēs te īsti darām."

Ve-Si.

Iesvētības Montreālas latviešu Trīsvienības ev. - lut. draudzē. Uzņēmumā no kreisās uz labo: Margrieta Luste, Anitra Beikmane, māc. A. Voitkus, Ruta Karlsone un Ilze Skuja - Beikmane.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PAR KO BALSOT?

Kanadas federālās valdības vēlēšanu dienai tuvojoties un propagandas troksnim no visām pusēm pieaugot, daļa latviešu balsotāju nespēs vairs izšķirties, kuŗa partija ir pelnījusi mūsu atbalstu. Dabīga ir šo latviešu vēlēšanās iegūt norādījumus no Latviešu Nacionālās apvienības Kanadā. Nesen šīs avīzes slejās parādījās raksts, kas deklarēja LNAK viedokli šajā jautājumā. Tas man sagādāja lielu pārsteigumu. Šī raksta viedokli varētu rezumēt: neprasiet mums, bet raugiet paši! Tas nozīmē, ka LNAK nekāda viedokļa nav, jeb tā baidās to deklarēt. Šāda nostāja nenāk par labu ne Kanadas latviešiem, nedz arī LNAK pašai.

Ja mēs būtu tik tālu asimilējušies, ka vairs nerūpētu Latvijas zemes un tautas liktenis, tad, protams, varētu teikt, ka patiesībā starp liberāļiem un konservatīviem jau nekādas lielas starpības nav, un, varbūt, ka jaunie demokrati ir tie vislabākie. Man šķiet, ka tiem latviešiem, kas prasījuši padomu, nerūp jautājums kuŗa partija pazeminās nodokļus vai palielinās vecuma pensijas. Domāju, ka viņiem rūp tikai viens jautājums: kuŗa partija dos mums vislielāko atbalstu cīņai par Latvijas brīvību.

Vai tie būs jaunie demokrāti, kas paši sev par nepatikšanu, ieguvuši tik sirsnīgu komūnistu partijas atbalstu? Šī partija, protams, nav komūnistiska, bet komūnisti tīri labi pazīst savus radiniekus.

Vai tie būs liberāļi, kuŗu vadonis Lesters Pīrsons intervijā izteicās, ka tomēr ir labāk būt sarkanam kā krist par upuri atomu kaŗam? Protams, ka Pīrsons nav komūnistu draugs nedz piekritējs. Viņš ir izcils kanadietis un diplomāts, kas izpelnījies Nobela miera prēmiju. Šis fakts vien jau apzīmē Pīrsonu un reizē ar to viņa liberāļu partiju kā miera (koeksistences) partiju, kas, ja ne par katru cenu, tad ar mazākiem iespējamie upuŗiem centīsies uzturēt mieru. Zīmīgs ir nesenais Pīrsona raksts šinī avīzē: Miers un brīvība. Ievērojot vārdu kārtību: miers — pirmā vietā, pēc tam brīvība. Šie divi vārdi attiecīgajā kārtībā izpauž Pīrsona un liberāļu partijas politisko nostāju.

Beidzot esam nonākuši pie konservatīvo partijas un tās vadoņa Difenbēkera, kuŗam Pīrsons nesen uzbruka par nepamatotu savu zemju atbrīvošanas cerību modināšanu etnisko grupu starpā. Šis uzbrukums sekoja Difenbēkera deklarācijai, ka viņš atkal pacels apspiesto zemju jautājumu Apvienotās Nācijās. Skeptiski būdami, mēs varētu to uzskatīt par vienu no parastiem vēlēšanu solījumiem. Manuprāt, tas nav svarīgi. Neskatīsimies uz solījumiem, skatīsimies uz darbiem nesenā pagātnē. Difenbēkers ir pirmais un vienīgais Rietumu valststvīrs, kas iedrošinājies pieminēt apspiesto Baltijas tautu likteni. Apvienoto nāciju pilnsapulces priekšā. Katram latvietim tas bija dziļi izjusts gandarījums. Vai tagad mums to vajadzētu aizmirst? Tas bija gandarījums ne tikai mums vien, bet visai rietumu pasaulei. Tas ir vēsturisks notikums, uz kuŗu ir gaidījuši un cerējuši labākie rietumu politiskie domātāji, jo tas iezīmē pagriezienu aukstajā kaŗā, rietumu spēkiem pirmo reizi pārejot pretuzbrukumā. Vai tas Kanadai pašai nedod daudz lielāku prestīžu rietumu un neitrālo zemju starpā kā Pīrsona miera uvertīras? Komūnisti to pratuši labi novērtēt, pasludinot Difenbēkeru par savu pirmā numura ienaidnieku. Tagad Difenbēkers ir deklarējis, ka viņš uzbrukumu domā turpināt. Atceroties, ko viņš jau ir paveicis, mums ir arī pamats ticēt, ka viņš šo darbu turpinās.

Vai tādā gadījumā vēl var būt jautājums par kuŗu partiju balsot? Man pašam ir pavisam vienaldzīgi kāds izskatās un ko dara mana rajona konservatīvo kandidāts. Kaut vai viņam būtu ragi pierē, man pietiek ar to, ka viņš ir Difenbēkera pusē — mūsu pusē!

Voldemārs Bebris.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

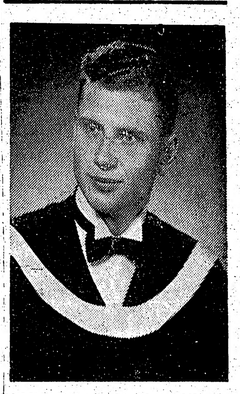

Uldis Delveris beidzis Albertas universitāti ar B. Sc. gradu inženierzinātnēs un saistījies darbā pie Albertas provinces valdības Edmontonā.

Sarīkojumu kalendars

TORONTO

23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.
23. jūnijā — Jāņu sarīkojums ar brīvdabas teātŗa uzvedumu Saules gredzens — Saulainē.
14. jūlijā — draudzes iesvētīto jauniešu salidojums. Saulainē.
15. jūlijā — Saulaines 10 gadu atceres svētki Saulainē.
27. jūnijā — plkst. 8.30 vakarā V. Keisa baleta skolas 11. audzēkņu vakars, East York Collegiate New Auditorium; Coxwell - Cosburn Ave.

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.

5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātŗa viesizrāde (Londonas grupas) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātŗa izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Sāberta 50 skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
20. oktobrī — DVTK teātŗa pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātŗa viesizrāde B. Šova lugā Šokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.

1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

SV. KATARĪNES

16. jūnijā Sv. Katarīnes LMMK rīko zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē.

LONDONĀ, ONT.

23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARĀ

23. jūnijā, plkst. 7.00 Port Vellerā apvienotie DV līgo svētki.
28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

Gaidas un skauti uzturēsies

Skautu un gaidu darbība ASV paplašinājusies, un šogad pirmo reizi latviešu skauti un gaidas no ASV līdz ar saviem skautu - gaidu viesiem no Kanadas un citām valstīm pulcēsies savā apvienotajā lielajā nometnē „Latvija", kuŗa notiks no 25. augusta līdz 2. septembrim atsevišķā rajonā, pie skaistā ezeriņa, kur apkārtnes nometnošanas platībā aptver vairāk kā 200 akru un atrodas apm. 8 jūdzes no Kalamazū (Mičigenā) pilsētas. Nometnes rīkotājas ir skautu un gaidu jendas ASV, bet saimniecisko izkārtošanu uzņēmusies Kalamazū latviešu gaidu - skautu vecāku padome.

Nometnes darbu saskaņošanai, darbības izveidošanai un ciļu jautājumu pārrunāšanai 2. jūnijā Kalamazū ev. - lut. latv. draudzes namā notika skautu - gaidu vadītāju un vietnieku apspriede uz kuŗa bez Zemgales 3. skautu novada un Dzinteres 2.gaidu novada vadītājiem bija aicināti vadītāji arī no citiem novadiem. Apspriedē dalību ņēma 31 vadītājs, no kuŗiem 8 vadītāji bija mērojuši pat tālo ceļu no Nujorkas. Sanāksmi vadīja Jendas pr-ks, vad. A. Artmanis, kuŗš sniedza arī vispārēju ziņojumu par gatavošanos nometnes darbībai. Pagājušā gada skauts vairojies jais skautu s 504. No jauna r Moines 85. Aivie tam organizēša bas vēl citur R Lielās nomet nā veikti jau p Par gaidu no tību stāstīja Jo vad. Z. Gaujen Vad. E. Avots skautu nometn bību. Par skau dzēto ziņoja va Saginavas, uz metnes laikā nodarbības.

Vad. A. Gau kas, kuŗš būs nes vadītājs, padotās nomet Roveru nome

Pēc „News ziņām ASV sūdzas, ka ār ņus ierobežo Dienvidaustru nistiem. Arlie esot, ka paš un komūnisti ASV kļūšot s kamajiem, šis zust, kas pamu uz lielu piepū rot kļūt bista

Kas par dī drikst censties tad pretinieks pašu! Ir kā v daudzus garus zidents marš rosinājis atjau zas dažus tūk cēju uz cietzo apmācītiem k tu pulcēties tic komūnist zei. Partizāni un partizāni jeb tie to i sarkanajiem. nas ideju A menta iebil šķiet, pašrei ka, gadiem atšķaldīsies aizvien liberi ābl pasaules pā, radot mī

Viss skan nedēļudi p dusēt. Diemž metuši pa plānus. Vi rīkot stiprāki viņi tādi kļū mu vairs nel Diemžēl, tikus iemid

R. S.

Latviešu inženieri pulcēsies Čikagā

Latviešu inženieru un tehniķu skaits brīvajā pasaulē ir pāri par 4000. Jaunai audzei pievērstīes techniskajām zinātnēm, tas turpina augt. Apzināti un kartotēkā reģistrēti ir ap 2000 techniska darbinieku, no tiem 650 ir žurnāla „Technikas Apskats" abonenti. Šis žurnāls nu jau 8 gadus iznāk Latvieša inženieru apvienības ārzemēs izdevumā ik pa trīs mēnešiem reizi un ir visas latviešu inženieru un tehniķu saimes vienotājs. Technikas Apskatam ir ap 130 lidzstrādnieku, un tā galvenie redaktori ir K. Ieleja un būvinž. A. Spurmanis.

Okupētajā Latvijā nav neviena nopietna techniskā žurnāla latviešu valodā.

Latviešu inženieri un techniķi līdz šim sanākuši trijos kongresos. Pirmais notika 1948. gadā Eslingenā, Vācijā; otrais — 1955. gadā Montreālā, Kanadā un trešais — 1958. gadā Toronto, Kanadā.

IV Latviešu Inženieru un Techniķu kongress notiks š. g. 30. jūnijā un 1. jūlijā Čikagā. Latviešu namā, 4146 N. Elston Ave. Kongresu atklās sestdien, 30. jūnijā, pl. 13,30 Latviešu Inženieru apvienības ārzemēs prezidents prof. V. Burkēvics, un uz to sagaida kuplu dalībnieku skaitu no Kanadas un Savienotajām Valstīm.

Latviešu raidījum

GRAND RAPIDI, Mich.

V. Z. — Pagājušā gada 8. decembrī viens no Grand Rapidu raidītājiem uzsāka pusstundu garus raidījumus latviešu valodā, kuŗus noorganizēja mūsu pašu tautieši. Jau sākumā vajadzēja mainīt staciju un vairākkārt tika grozīts arī raidījuma laiks, bet šīs grūtības vēlāk novērsa. Tagad Brīvā latviešu balss Mičigenā skanējusi pusgadu, ik svētdienas rītā raidot latviešu mūziku, pieminot izcilākos kultūras un gara darbiniekus, atzīmējot ievērojamākās personības valsts dzīvē, tāpat notikumus tālākā

Pētersona kundze: „Šie dzērie ni man ne šas pudeles latviešu miest

VALTERA ZIEDIŅA SPIESTUVE
GREENWOOD PRINTERS

Izpilda augstas kvalitātes drukas darbus latviešu valodā /Letterpress - Offset/. Mūsu darbus atzinīgi vērtējuši daudz latvieši un organizācijas A. S. V. un Kanadā. Ja Jūsu problēma, kur iespiest drukas darbus, kā piem.: vizītkartes, iesvētību, kāzu, jubileju, organizāciju sarīkojumu un cita veida sarīkojumu ielūgumus, programmas, aploksnes, vēstuļu papīru, katalogus, brošūras, kam kvalitatē jāatbilst šī kontinenta prasībām, lūdzam rakstīt: Greenwood Printers, 218 Greenwood Ave. Toronto 8, Canada. Telefons: 465-8646. Pasūtinājumiem no A. S. V. ucal Post".

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C. L. U.
41 MUIRCREST DRIVE,
DON MILLS, ONT. — HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

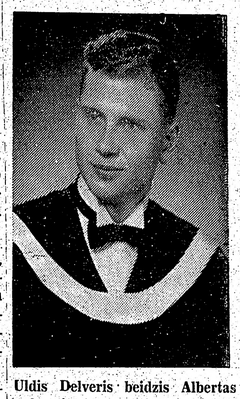

Uldis Delveris beidzis Albertas universitāti ar B. Sc. gradu inženierzinātnēs un saistījies darbā pie Albertas provinces valdības Edmontonā.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

23. jūnijā — Līgo svētku uzvedums ar deju Sidrabenē.
23. jūnijā — Jāņu sarīkojums ar brīvdabas teātra uzvedumu Saules gredzens — Saulainē.
14. jūlijā — draudzes iesvētīto jauniešu salidojums Saulainē.
15. jūlijā — Saulaines 10 gadu atceres svētki Saulainē.
27. jūnijā — plkst. 8.30 vakarā V. Keiša baleta skolas 11. audzēkņu vakars, East York Collegiate New Auditorium, Coxwell - Cosburn Ave.

No 30. jūnija līdz 8. jūlijam — gaidu - skautu 11. lielā nometne.

5. augustā — bērnu svētki Saulainē.
11. augustā — brīvdabas teātra viesizrāde (Londonas grupas) Saulainē.
1.—3. sept. — Tautas deju svētki Sidrabenē.
22. septembrī — Itona auditorijā Amerikas ceļojošā teātra izrāde K. Lesiņa „Vājuma Spēks" un J. Sāberta 50 skatuves darba jubileja.
27. septembrī — Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
6. oktobrī — DV Toronto gada svētki — Leaside Memorial Gardens.
20. oktobrī — DVTK teātra pirmizrāde Royal Ont. mūzejā.
3. novembrī — Dainas koŗa koncerts — Parkdale Collegiate auditorijā.
10. novembrī — Mārtiņu balle — Columbus Hall.
24. novembrī — Klīvlendas latviešu teātra viesizrāde B. Šova lugā Sokolādes zaldātiņš.
24. novembrī — jauktā koŗa Dziesmu Vairogs koncerts, Koncertapvienības sarīkojums.
1. decembrī — TLB dāmu komitejas balle, Ungāru zālē, 245 College St.
1963. gada 7. februārī — pianista Artūra Ozoliņa koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.
1963. gada 7. martā — dziedones Ritas Dzilnas-Zaprauskas koncerts. Koncertapvienības sarīkojums.

SV. KATARĪNES

16. jūnijā Sv. Katarīnes LMMK rīko zušu makšķerēšanas sacensības Niagaras upē.

LONDONĀ, ONT.

23. jūnijā — Līgo svētki Dorčestrā, Londonas organizāciju kopīgs sarīkojums.

NIAGARĀ

23. jūnijā, plkst. 7.00 Port Vellerā apvienotie DV līgo svētki.
28./29. jūlijā — Draudzības un jaunatnes dienas.

Dzīve Savienotās Valstīs

Gaidas un skauti uzturēsies paši savā ‚Latvijā' – 8 dienas

Skautu un gaidu darbība ASV paplašinājusies, un šogad pirmo reizi latviešu skauti un gaidas no ASV līdz ar saviem skautu - gaidu vieniem no Kanadas un citām valstīm pulcēsies savā apvienotajā lielajā nometnē „Latvija", kuŗa notiks no 25. augusta līdz 2. septembrim atsevišķā rajonā, pie skaistā ezeriņa, kur apkārtnes nometņošanas platība aptver vairāk kā 200 akru un atrodas apm. 8 jūdzes no Kalamazū (Mičigenā) pilsētas. Nometnes rīkotājas ir skautu un gaidu jendas ASV, bet saimniecisko izkārtošanu uzņēmusies Kalamazū latviešu gaidu - skautu vecāku padome.

Nometnes darbu saskaņošanai, darbības izveidošanai un citu jautājumu pārrunāšanai 2. jūnijā Kalamazū ev. - lut. latv. draudzes namā notika skautu - gaidu vadītāju un vietnieku apspriede uz kuŗu bez Zemgales 3. skautu novada un Dzinteres 2.gaidu novada vadītājiem bija aicināti vadītāji arī no citiem novadiem. Apspriedē dalību ņēma 31 vadītājs, no kuŗiem 8 vadītāji bija mērojuši pat tālo ceļu no Ņujorkas. Sanāksmi vadīja Jendas pr-ks, vad. A. Artmanis, kuŗš sniedza arī visu pārējo ziņojumu par skautu darbību. Pagājušā gadā skautu skaits vairojies par 70 un kopējais skautu skaits sasniedzis 504. No jauna nodibinājusies Des-Moines 85. Aiviekstes vienība, bez tam organizēšanās stadijā vienības vēl citur Rietumu piekrastē.

Lielās nometnes noorganizēšanā veikti jau pirmie priekšdarbi.

Par gaidu nometnes darba kārtību stāstīja Jendas gaidu pr-ce, vad. Z. Gaujeniece no Ņujorkas. Vad. E. Avots ziņoja par mazskautu nometnes iekārtu un darbību. Par skautu nometnē paredzēto ziņoja vad. A. Kangars no Saginavas, uzsvērdams, ka nometnes laikā notiks 10 dažādas nodarbības.

Vad. A. Gaujenieks no Ņujorkas, kuŗš būs dižskautu nometnes vadītājs, pastāstīja par sev padotās nometnes darba plāniem. Roveru nometnes vadītājs Fr. Sīpols no Detroitas bez praktiskajām nodarbībām darba plānā paredzējis arī vairākas debates, izraugot jau arī temas „Kāpēc esam roveŗi" un „Kas ir latvietis." Dažās debatēs piedalīsies arī lielgaidas.

Šķēršļu gājiens notiks zem zīmes „Kvēlošā lokā". Nometnes laikā notiks vairāki svētbrīži un dievkalpojumi, kuŗus vadīs māc. A. Piebalgs.

Visu nometņu pārzinis būs ASV jendas pr-ks vad. A. Artmanis, bet komandants vad. R. Rollis. Pēc aptuveniem skaitļiem, nometnē piedalīsies no 400 līdz 500 jaunieši, kuŗi 8 dienas jutīsies kā atsevišķā, pašu latviešu skautu - gaidu valstī.

Apspriedes dalībnieki izbrauca un iepazinās arī ar pašu nometnes vietu, kuŗu atzina par patiesi ideālu un piemērotu, kādu citur nebūtu viegli atrast. **V. B.**

Latviešu inženieri pulcēsies Čikagā

Latviešu inženieru un tehniķu skaits brīvajā pasaulē ir pāri par 4000. Jaunai audzei pievēršotles tehniskajām zinātnēm, tas turpina augt. Apzināti un kartotēkā reģistrēti ir ap 2000 tehnisko darbinieku, no tiem 650 ir žurnāla „Technikas Apskats" abonenti. Šis žurnāls nu jau 8 gadus iznāk Latviešu inženieru apvienības ārzemēs izdevumā ik pa trīs mēnešiem reizi un ir visas latviešu inženieru un tehniķu saimes vienotājs. Technikas Apskatam ir ap 130 līdzstrādnieku, un tā galvenie redaktori ir K. Ieleja un būvinž. A. Spurmanis.

Okupētajā Latvijā nav neviena nopietna tehniskā žurnāla latviešu valodā.

Latviešu inženieri un tehniķi līdz šim sanākuši trijos kongresos. Pirmais notika 1948. gadā Eslingenā, Vācijā; otrais — 1955. gadā Montreālā, Kanadā un trešais — 1958. gadā Toronto, Kanadā.

IV Latviešu Inženieru un Tehniķu kongress notiks š. g. 30. jūnijā un 1. jūlijā Čikagā. Latviešu namā, 4146 N. Elston Ave. Kongresu atklās sestdien, 30. jūnijā, pl. 13,30 Latviešu Inženieru apvienības ārzemēs prezidents prof. V. Burkēvics, un uz to sagaida kuplu dalībnieku skaitu no Kanadas un Savienotajām Valstīm.

R. S.

Bailēm lielas acis

Pēc „News un World Report" ziņām ASV militārās aprindas sūdzas, ka ārlietu ministrija viņus ierobežo, neļaujot iztīrīt Dienvidaustrumāziju no komūnistiem. Ārlietu ekspertu ieskats esot, ka pašlaik brīvā pasaule un komūnisti esot līdzsvarā. Ja ASV kļūšot spēcīgākas par sarkanajiem, šis līdzsvars varot zust, kas pamudinātu komūnistus uz lielu piepūli. Šāda piepūle varot kļūt bīstama.

Kas par dīvainu loģiku! Nedrīkst censties pēc uzvaras, jo tad pretinieks varētu darīt to pašu! It kā viņš to jau nedarītu daudzus gaŗus gadus. Ķīnas prezidents maršals Čangkaišeks ierosinājis atļaut sūtīt no Formozas dažus tūkstošus izpletņu lēcēju uz cietzemi. Ap šiem labi apmācītiem karavīriem tad varētu pulcēties visi, kuŗi vairs netic komūnistu sludinātai paradīzei. Partizānu spēkiem municiju un pārtiku piegādātu no gaisa jeb tie to iegūtu uz vietas no sarkanajiem. Arī šo aktīvās cīnas ideju ASV valsts departamenta iebildumi nogremdēja. Šķiet, pašreiz pārsvarā loģika, ka, gadiem paejot, komūnisms atšķaidīsies un kapitālisms kļūs aizvien liberālāks, līdz beidzot abi pasaules ieskati saplūdīs kopā, radot mūžīgu miera valstību.

Viss skan ļoti labi, un krietni naēdušais pilsonis var mierīgs dusēt. Diemžēl, komūnisti nav atmetuši pasaules iekarošanas plānus. Viņi nebūt nebažījas kļūt stiprāki par rietumiem. Ja viņi tādi kļūtu, ilgi uz uzbrukumu vairs nebūtu jāgaida.

Diemžēl, pasaules naīvos polītiķus iemidzināt nenākas grūti. Tā, nekā nedarot komūnisma liešās krizes brīdī, to tikai stiprina. Vai viens no iemesliem būtu apstāklis, ka Anglija bez tirdzniecības ar komūnistu zemēm saimnieciski sabruktu, un tāpēc briti ieinteresēti, lai komūnisms pastāvētu? Briti zaudējuši kolonijas. Eiropas tirgi aizgājuši Vācijai, Francijai un Itālijai. Tikai komūnistiem vēl var pārdot, kaut šādi pārdevumi nozīmētu varas stiprināšanu.

Par dīvainu var uzskatīt arī ASV nostāju iepretim Francijai atomieročų jautājumā. ASV ir atombumba. To nozaga un tagad masveidīgi ražo arī krievi. Taču no sabiedrotiem — frančiem un vāciešiem — bumbas noslēpumi jāglabā. Varbūt aiz bailēm, ka vācieši varētu kļūt pārāk spēcīgi? Taču pret ko gan vācieši varētu kaŗot? Ne pret sabiedroto Franciju, arī pret ASV un Angliju kaŗot tiem trūkst iemesla. Vācieši gan varētu uzstādīt ultimātu krieviem. Šādā veidā varētu zust tik rūpīgi sargātais līdzsvars.

Visu šo dīvaino plānu un rīcību ēloņus grūti izskaidrot. Vienīgais, kas varētu izklīdināt koeksistences un nenoteiktības miglu ASV valsts departamentā, ir — amerikāņu tauta. Daudzas pazīmes rāda, ka amerikāņu labākā daļa vairs negul. Ir žurnālisti, kas nebaidās saukt lietas īstā vārdā. Netrūkst senātoru un kongresmeņu, kuŗi kā pilsoņu ievēlēti pārstāvji uzsit dūri uz galda un prasa paskaidrojumus. Pagaidām viņu vēl ir mazākumā. Taču neapmierināto skaits strauji aug. Un labi tā, jo tas iezīmē ceļu uz brīvību arī mūsu tautai. **Meteors**

Latviešu raidījumi zināmu grūtību priekšā

GRAND RAPIDI, Mich.

V. Z. — Pagājušā gada 8. decembrī viens no Grand Rapidu raidītājiem uzsāka pusstundu gaŗus raidījumus latviešu valodā, kuŗus noorganizēja mūsu pašu tautieši. Jau sākumā vajadzēja mainīt šťaciju un vairākkārt tika grozīts arī raidījuma laiks, bet šīs grūtības vēlāk novērsa. Tagad Brīvā latviešu balss Mičigenā skanējusi pusgadu, ik svētdienas rītā raidot latviešu mūziku, pieminot izcilākos kultūras un gara darbiniekus, atzīmējot ievērojamākās personības valsts dzīvē, tāpat notikumus tālākā vai tuvākā pagātnē un pa reizei sniedzot informāciju angļu valodā.

Šos raidījumus līdz šim galvenokārt financējušas amerikāņu firmas, bet pašu latviešu atsaucība bijusi samērā neliela, ja nesskaita dažu atsevišķu tautiešu atbalstu. Par raidījumiem dažkārt dzirdēti visai paskarbi vārdi, tie bargi kritizēti, kā jau katrs jauns pasākums. Bet klausītāju skaits diezgan prāvs, sevišķi tos iecienījuši vecāki ļaudis. Pēdējā laikā komentātors paziņoja, ka raidījumus varbūt nākšoties samazināt vai pavisam pārtraukt, ja nenāks latviešu sabiedrības atbalsts. Lai rastu stabilāku nodrošinājumu raidījumiem nākotnē, Brīvās latviešu balss Mičigenā raidījumu komiteja 30. maijā bija sasaukusi organizāciju pārstāvju apspriedi Vienības draudzes baznīcas sabiedriskajās telpās, un to vadīja A. Eversons. No Grand Rapidu apm. 16 organizācijām, draudzēm un kopām bija pārstāvētas 10, starp tām Grand Rapidu un apkārtnes latv. ev. lut. draudzes, Vienības draudzes, latviešu biedrība, Daugavas Vanagu apvienība u. c. Komitejas priekšsēdis A. Eversons sanāksmes dalībniekus plašāk informēja par padarīto. Maz esot tiešā darba darītāju un talcinieki nākotnē būšot vairāk kā nepieciešami. Apspriedē tika uzklausītas visu organizāciju pārstāvju domas, kas visumā atzina, ka raidījums nav pelams pasākums un solījās par priekšlikumiem un ierosinājumiem informēt savu organizāciju valdes. Komiteja no savas puses līdz ar ziedojumu listēm piesūtīs organizācijām papildus informāciju. Kāda nu būs pašu latviešu atsaucība šim pasākumam, rādīs nākotne. Liekas gan, ka nebūtu nācis par jaunu, ja pašā sākumā būtu nodibināts ciešāks kontakts ar organizāciju padomi, un arī šoreiz lietai būtu vairāk pakalpots, ja par šo apspriedi būtu zinājuši pēc iespējas vairāk tautiešu, jo tad būtu izskanējis viens otrs ierosinājums vairāk un kāda svarīga doma kopējā darba celšanā.

V. Zirnītis.

Pētersona kundze: „Šie dzērie ni man neder. Dodiet man sešas pudeles latviešu miestiņa."

NJUORKA

● Ņujorkas ev. - lut. draudzes Beišoras rajona sarīkojums 2. jūnijā Babilonā bija pulcējis pilnu zāli apmeklētāju, no kuŗiem liela daļa bija ieradušies no Ņujorkas. Koncertā uzstājās Ženija Bērzkalne (soprāns), pie klavierēm A. Bērzkalns, un Longailendas sieviešu ansamblis diriģenta R. Baloža vadībā. Deklamēja Erika Šaumane, programmu vadīja Ansis Mitrēvics.

● Alises Dzirkales - Čennes klavieŗu studijas gadskārtējais audzēkņu vakars par labu Ņujorkas draudzes nometnei notika 2. jūnijā Bruklinas Betlemes baznīcas zālē. Gaŗā un vispusīgā programma bija rūpīgi sagatavota. No jaunākiem audzēkņiem labas mūzikālās dotības ir H.Kitneram, G. Apelim, Ingridai Lapiņai, bet sevišķi mazajai I.Akerbergai. Vecākās grupas audzēkņi uzrādīja jau atzīstamu gatavību.

Audzēkņu koncertu kuplināja Skaidrīte Prince (soprāns un Jānis Klīmanis (tenors). Mākslinieki un studijas vadītāja saņēma skaistus ziedus. Sarīkojumu atklāja svētdienas skolas pr-ks R. Karlovics un ar pateicības vārdiem noslēdza mācītājs R. Zariņš.

● Trīs viencēlieniem, ko 6. oktobrī Ņujorkā izrādīs Vašingtonas un Ņujorkas aktieŗi, noteiktas ieejas maksas. Šīs izrādes atlikums domāts Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudzes Bronksas nekustama īpašuma iegādes fondam un ieejas maksas noteiktas tā, lai šo izrādi varētu noskatīties kā tie, kas izrādi apmeklē teātra dēļ, tā arī tie, kas ar šo izrādi vēlētos fondu atbalstīt, bet līdz šim to nav varējuši darīt. Fonds vāc līdzekļus tikai no Bronksas rajonā dzīvojošiem draudzes locekļiem, kaut arī atsevišķi labvēļi piedalījušies no citiem rajoniem. Fonda labvēļi un veicinātāji ieejas kartes varēs iegādāties par 5 un 10 dolariem gabalā, līdz ar to dodot iespēju izrādi noskatīties labās vietās. Pārējās ieejas kartes par 3 un 2 dolariem. Izrāde notiks Bruklinas Mūzikas akadēmijas zālē, kur 1208 vietas. Izrādīs M. Zīverta „Divkauja", R. Blaumaņa „Pēc pirmā mītiņa" un Austrālijā dzīvojošās jaunās autores Ainas Neboisas īsu traģēdiju „Vilkate".

● Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Ņuarkas svētdienas skolas izlaidumā 2. jūnijā Oranžā māc. A. Ozols svētbrīdī runāja par tematu: „Visu iespēs kas tic Dievam". Pēc tam uzrunu teicc. Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis V. Hāzners.

Sekoja liecību izdalīšana skolas pārzines Z. Lapiņas vadībā. Priekšnesumos skolēnu koris nodziedāja 3 tautas dziesmas. Skolēnu tautas deju grupa uzveda 2 tautas dejas. Bija meiteņu vingrojumi ar bumbām. Bija dažas deklamācijas, bet priekšnesumus noslēdza viencēliens „Pauka brīniškā glezna" skolēnu izpildījumā.

Sarīkojuma beigu daļā skolēni un vecāki pakavējās pie azaida un kopīgās rotaļās un dejās. **I.**

DETROITA

● Deportēto baltiešu piemiņai Vindzoras raidītājs CBE uz viļņa 15-50 svētdien, 17. jūnijā, plkst. 10.30 no rīta noraidīs speciālu programmu, kuŗu pārraidīs arī CBL raidītājs uz viļņa 740 (plkst. 11.30 pēc Toronto laika).

Ar š. g. 3. jūniju Vindzoras raidītājs atsācis kārtējos „Traditional Echoes" raidījumus svētdienās, plkst. 10.30 no rīta. Arī šo programmu pārraida Toronto CBL raidītājs uz 740 viļņa plkst. 11.30 pēc Toronto laika.

Baltiešu komitejas Detroitā rīkotais aizvesto piemiņas akts notiks 17. jūnijā plkst. 4.00 p. p. Internacionālā institūtā, 11 E. Kirby. Pēc akta koncerta daļā no latviešiem piedalīsies Lilija Gleške (soprāns) un vijolnieks Imants Gleške.

Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums 14. jūnijā, plkst. 8.00 vakarā Holy Trinity baznīcā (Maxwell un E. Warren ielu krustojumā). Soliste A. Kalniņa.

P. Z.

LANSINGA, MIČ.

● Sakarā ar Amerikas latviešu palīdzības fonda jaunas apdrošināšanas grupas organizēšanu Mičigenā tuvākus paskaidrojumus sniedz un pieteikumus Langsingā pieņem fonda pārstāvis Raimonds Liepkalns, 1725 Coleman Ave. Izziņas sniedz arī rakstiski un izsūta informācijas materiālus. **V. Z.**

FILADELFIJA

● Šogad Filadelfijas svētdienas skolu beidza četri audzēkņi: Gundega Jurjāne, Marūta Kefke, Uldis Ūdris un Māris Brilts. Izlaiduma sarīkojumu vadīja skolas priekšniece E. Zante un tas ritēja svinīgi un pacilāti. Svinību ievadīja karoga ienešana un māc. J. Siliņa svētruna. Absolventu vārdā nākošai izlaiduma klasei Latvijas sarkanbaltsarkano karogu nodeva Uldis Ūdris. Sirsnīgā uzrunā skolas vadītāja E. Zante pakavējās pie svētdienas skolas uzdevumiem un darba panākumiem, tā izceļot centīgākos un sekmīgākos audzēkņus, izdalīja beigšanas apliecības un apbalvojumus kā beigušajiem, tā jaunākajiem audzēkņiem, īpašu uzsvaru piešķirot kārtīgai skolas apmeklēšanai. Skolu beigušos apsveica no draudzes V. Zants, no jaunatnes pulciņa A. Ritums, no DV apvienības Filadelfijā A. Mauriņš un no korporāciju kopas Andrejs Brošs. Skolēnu vārdā pateicās absolvente Gundega Jurjāne.

Priekšnesumos noskaņai sevišķi izmeklētus dzejoļus deklamēja Marūta Jefke, Baiba Brilte, Dace Greize, Juris Brilts un Ingrida Brunava. Ar klavieŗu solo iepriecināja Dace Marga un Edīte Zeile. Skolēnu koris E. Zantes vadībā nodziedāja vairākas tautas dziesmas, gan vairāk ar jūsmu, mazāk ar balsīm, jo dziedāšana sākta mācīt samērā nesen. Klavieŗu pavadījumus spēlēja Monvids Rimbenieks. Sarīkojums noslēdzās ar latviešu tautas lūgšanu „Dievs, svētī Latviju!"un svinīgu karoga iznešanu.

KALAMAZŪ

● Latviešu skolas Kalamazū skolēni mācības gadu noslēdza ar Annas Brigaderes lugas Lolitas brīnumputns izrādi.

„Tagad, ar latviešu skolas skolēniem iestudējot kādu lugu izrādei, panākams pirmkārt tas, ka bērni, paši labprātīgi uzņemoties tēlojumu, paši ar savu gribu iegūst to, kas tiem nepieciešams, — skaidru latviešu valodas izrunu," saka skolotāja - režisore L. Sinte, kuŗa savā 10 gadu darbības laikā, darbodamās kā audzinātāja Kalamazū Latviešu skolā, skolēniem iestudējusi ne tikai Lolitas brīnumputnu, kuŗu izrādīja 3. jūnijā, bet vēl iepriekšējos gados vairākas citas lugas.

Par Lolitas brīnumputna izrādi Rietummičigenas universitātes teātŗa namā, kur lugai skatuves mākslinieciski ietērpu bija veidojis mākslinieks Ardis Vinklers un darbojās apgaismošanas meistari Augusts Āboliņš un Romāns Lejiņš, priecājās kā skatītāji, tā arī mazie aktieŗi.

„Ar uzmanību vēroju ikkatru ainu. Esmu pārsteigts par bērnu sniegumu," teica māc. A. Piebalgs, bet skol. M. Paudrupe turpināja: „No spēles redzam, ka šai virzienā uzsāktais ceļš turpinās." Ar savu brīvo spēli publikas ievērību, šķiet, visvairāk ieguva princis Poķis, kuŗu tēloja Andrejs Sūrītis. Tāpat atzinību izpelnījās princis Alnis - Mārtiņš Paudrups, kazu gans Sūrmis - Andris Vizulis un daudzi citi.

Izrādes noslēgumā skatītāji suminā ja režisori L. Sinti un mākslinieku A. Vinkleru. **V. Bokis**

● Latviešu biedrība 16. jūnijā, plkst. 8.15 Western Michigan universitātes „Kanley Memorial" kapellā, W. Michigan ielā, rīko aizvesto atceres aktu, kuŗā runu teiks latviešu apvienības Detroitā priekšsēdis Sigurds Rudzītis. Koncerta daļā piedalīsies koris „Dziesmu Vairogs" diriģenta Arnolda Kalnāja vadībā. Ieeja pret ziedojumiem.

● Pazīstamo sabiedrisko darbinieci, paidagoģijas maģistri Ģintu Ķeņģi ar Paulu Sīko salaulāja mācītājs A. Piebalgs. Laulības dziedāja Dziesmu Vairoga koris. Jaunlaulātos sveica organizāciju un latviešu skolas pārstāvji.

ROČESTRA, N. Y.

● 27. maijā ar sirdstrieku miris Adolfs Auls, 51 gada vecumā. Nelaikā bija ridzinieks un bērnībā zaudējis vecākus, agri sāka strādāt dzīves iztikai. Pēc iecelošanas Sav. Valstīs strādāja apģērbu rūpniecībā. 29. maijā māc. T. Ziraks aizgājēju izvadīja uz Mt. Hope kapiem. Aizgājējs atstāj dzīves biedreni.

● 23. maijā ar sirdstrieku mirusi Lūcija Vālberga, 38 gadu vecumā. Dzimusi Mērsraga pagastā, kur pēc pirmizglītības iegūšanas strādājusi saimnieciskos uzņēmumos. 1944. g. pagāja Vācijā, vēlāk tur strādājot par telefonisti amerikāņu okupācijas spēkos. No Ambergas nometnes izcelo uz Sav. Valstīm, kur Ročestrā strādāja apģērbu rūpniecībā. 26. maijā māc. T. Ziraks, piedaloties jo kuplam pavadītāju pulkam, aizgājēju izvadīja uz Riverside kapiem. Nelaikie atstāj četrus bērnus 6—12 gadu vecumā.

● Vietējās latviešu saimes locekle Olga Brūvere, dzim. Levards, aizgājusi mūzībā š. g. 27. maijā. O. Brūvere dzimusi 1897. gadā. Dzimtenē darbojusies Rīgas pilsētas Izglītības pārvaldē kā vecākā grāmatvede un bijusi ieciešņa kā darba biedru, tā daudzo skolotāju vidū, ar kuŗiem viņai darba gaitās nācies sastapties.

1944. gadā nelaikie līdz ar viņu atstāja Latviju, apmezdamās Baden - Badenā, Vācijā, bet 1952. gadā ieradās Ročestrā.

Aizlūgumu Bendera bēŗu namā noturēja māc. J. Ziraks. No nelaikes atvadījās Krusta draudzes pārstāvis Z. Mitenbergs, DV pārstāvis u. c. Nelaiķi kremēja.

Stājieties Baltijas valstu brīvības cīnītāju rindās!

BĒRNU SVĒTKI PRIEDAINĒ

Ņudžersijas Organizāciju Sadarbības komiteja š. g. 3. jūnijā rīkoja Priedainē bērnu svētkus, kas, pateicoties saulainajam laikam, izvērtās par plašākajiem bērnu svētkiem, kādi šeit jebkad notikuši.

Jau ap plkst. 10-tiem Priedaine sāka uzjemt svētku dalībniekus un viesus, bet ikkatram dūrās acīs samesto zemju kalni apkārt Ņudžersijas latviešu b-bas jaunajai nama būvei, tā tad, nama būve uzsākta un amatnieki — talcinieki čakli strādāja pie pagraba un skatuves sienu mūŗa darbiem.

Bērnu svētki iesākās plkst. 12-os dienā gājienā ar nacionālajiem karodziņiem. Dievkalpojumu brīvā dabā vadīja Ņubranšvikas - Leikvudas latv. ev. lut. draudzes mācītājs Ž. Kristbergs.

Bērnus un svētku dalībniekus uzrunāja rīcības komitejas pr-ks V. Landsmanis, nododams sveicienus rīcības kom. vārdā un no Ņudžersijas latv. b-bas — Priedaines īpašnieka.

Priekšnesumus iesāka Leikvūdas skola ar Raiņa „Daugava" dramatizējumu pārzines E. Smildziņas vadībā. Sekoja Ņubranšvikas skola ar Plūdoņa „Bērni zemenēs" dramatizējumu, ko vadīja skolotājas E. Ļaivariņa un I. Caune. Ņuarkas skola labi nodemonstrēja 11 meiteņu grupas vingrojumus pārzines Z. Lapiņas vadībā. Leikvudas skolas uzvedumā „Zaķis un ezis" labi izcēlās kostīmi.. Priekšnesumus noslēdza Ņuarkas skolas tautas deju grupa, nodejojot Aķukpu un Ekusēzi Z. Lapsiņas vadībā.

Sekoja bērnu sacensības gan zināšanās, gan sporta spēlēs. Uzvarētāji saņēma godalgas.

Ļoti daudzi viesojās izstādē — tirdziņā, ko bija iekārtojusi O. Akerberga kundze no Ņujorkas. Šeit sevišķi izcēlās neredzīgā tautleša Olxerta Dāvja skaistie audumi.

Pēc nodarbībām sekoja dejas un rotaļas.

Bērnu svētkos piedalījās apm. 500 dalībnieku — viesu, no kuŗiem 161 bija bērni. Noslēgumā rīcības komitejas priekšsēdis V. Landsmanis pateicās visiem, kas ar savu darbu vai klātieni sekmēja šī jaukā sarīkojuma teicamu izdošanos. **V. Neimanis.**

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

Aizvesto piemiņai ceturtdien, 14. jūnijā, plkst. 8 vak. Betlemes baznīcā Daugavas vanagi rīko garīku koncertu ar dievvārdiem, māc. R. Zariņš, mūzikas priekšnesumi.

Sestdien, 16. jūnijā, plkst. 4.30 Friportā svētdienas skolas mācību noslēgums Kristus baznīcā, māc. O. Gulbis.

Svētdien, 17. jūnijā, aizvesto piemiņas dievkalpojumi plkst. 9.15 Bronksas Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu, māc. A. Ozols, paredzams viesis māc. A. Liepiņš no Arģentīnas, koris; plkst. 2 p. p. Betlemes baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš, sprediķos māc. A. Liepiņš no Buenosairesas Arģentīnā; plkst. 2 p. p. Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. O. Gulbis.

DETROITĀ

14. jūnijā, plkst. 8-os vakarā, Holy Trinity baznīcā Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums, māc. V. Liventāls. Soliste — A. Kalniņa.

17. jūnijā, plkst. 11,00 no rīta, Holy Trinity baznīcā Trīsvienības svētku dievkalpojums. Koris.

Cikagas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand št.

Ceturtdien, 14. jūnijā, plkst. 8 vakarā, kopīgais Aizvesto piemiņas dievkalpojums St. Lukas baznīcā, 1500 W. Belmont Ave. Piedalās mācītāji A. Sudārs, G. Straumanis, P. Ķirsons un A. Rautenšilds; apvienotie Ciānas draudzes un Daugavas koŗi Ed. Strautmaņa un T. Ozoliņa vadībā; pie ērģelēm V. Treimanis. Dziesmu lapiņas.

BURLINGAMA

Sestdien, 16. jūnijā, plkst. 7 vakarā, Trijādības svētku priekšvakarā, Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave., dievkalpojums, māc. G. Kneass - Kņezinskis vadībā.

OKLANDE

Oklandes Centrālā ev. - lut. baznīcā, 215 Ridgeway avenijā.

SAKRAMENTO

Sacramento, Sv. Krusta ev. - lut. baznīcā, 45. un H ielā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Ķirsons, tel. FI 3-2420.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skola un koŗa mācības plkst. 9.30. Visi laipni aicināti.

PIEVIENOJATIES LIBERĀLIEM

labākai Kanadas nākotnei un

labākai jūsu pašu un jūsu ģimenes nākotnei.

KO JŪS VĒLATIES?

1. Pie pašreizējās valdības caurmērā 415.000 kanadieši ir bijuši bez darba kopš 1957. gada jūlija. Vai jūs vēlaties nepārtraukti strādāt, dabūt piemērotu darbu ,kārtīgu atalgojumu un labus darba apstākļus? □

2. Pašreiz nav tāda medicīniskā plāna, kas būtu iedzīvināts visā zemē. Vai jūs vēlaties tādu medicīnisko plānu, kur par ārsta pakalpojumiem nebūtu jāmaksā bērniem līdz 16 gadiem, lielākai pensionāru daļai, bezdarbniekiem? Tāds plāns, par ko nebūtu jābaidās, ka, pienākot rēķiniem, to samaksa varētu izputināt visu jūsu iedzīvi. Vai jūs vēlētos saņemt maksu pa slimošanas laiku arī tad, kad esiet bez darba? □

3. Vecumdienas mūsu laikos ļoti daudziem kanadiešiem nozīmē financiālas rūpes. Vai jūs vēlētos tagadējo vecuma pensiju $ 140.- mēnesī precētiem pāriem un līdz $ 295.- mēnesī, kad paši aiziesiet pensijā? □

4. Pašlaik daudzi spējīgi studenti pārtrauc studijas vienīgi tāpēc, ka nav līdzekļu. Vai jūs vēlētos, lai valdība atbalstītu jūsu bērnu izglītību ar stipendijām un bezprocentu aizdevumiem? □

5. 1961. gadā vairāk no Kanadas izceļoja nekā ieceļoja. Vai jūs vēlētos, ka imnigrācijas procedūra notiktu tādā veidā, lai palīdzētu apvienoties šobrīd atšķirtām ģimenēm? Vai jūs vēlētos plānotu ieceļošanu, kas stiprinātu un veicinātu mūsu ekonomisko stabilitāti un vispārējo zemes attīstību? □

6. Šodien, pēc tepat 100 gadiem, kopš šī valsts pastāv, Kanadai nav pašai sava karoga nedz nacionālās himnas. Vai jums neliekas, ka mums vajadzētu pašiem savu pazīšanās zīmi, savu karogu un savu himnu? □

7. Pasaulē nav īstas brīvības, kamēr vēl ir apspiestas tautas. Vai jūs vēlētos, lai nākošā Kanadas valdība izrādītu vairāk iniciatīvas kā vārdos, tā darbos, lai aizstāvētu un veicinātu brīvības ideju pasaulē? □

ŠIM SASTĀVAM IR PĀRBAUDĪTA PIEREDZE PAGĀTNĒ UN IR DINĀMISKA PROGRAMMA NĀKOTNEI

L. B. Pearson — Paul Martin — J. W. Pickersgill — Lionel Chevrier — Paul T. Hellyer — Walter Gordon

AR JŪSU ATBALSTU

šis castāvs var piepildīt jūsu cerības LABĀKAI KANADAS NĀKOTNEI

Izšķiraties par nākotni – **18. jūnijā vēliet liberāļus** X

Margarita Ausala

LATVIEŠU SIEVIETES VIETA TRIMDĀ

II

Tāpat tas ir ar mūsu latviskajām tradicijām. Dzimtenē tās kā egļu zari nekad nezaudēja sava dzīvā zaļuma. Svešā vidē tās vairs neaugs savā vaļā vai uz iksoļa, bet būs gan stādāmas un grūti kopjamas. Es te domāju mājas garu, sarunas, ēdienu, dzērienu, attieksmes ar citiem ģimenes locekļiem, sasveicināšanos un atvadīšanos, ģimenes, bazniccas un gadskārtu svētku svinēšanu, tautas piemiņas brīžu atcerēšanos. Kādas gan zināšanas vai speciāls skolojums te vajadzīgs? Īsta latvietes sirds un mīļas atmiņas. Un kas gan visā plašā pasaulē bez latviešu sievas un mātes rokas svešumā būtu cits, kas šo tradiciju dārzu sētu, audzētu un koptu?

Daudz runāts un skandināts vietā, dažkārt nevietā ir tautas mīlestības vārds. Nav brīnums, ka jaunie trimdinieki, kas šo mīlestību nav ar dzimto maizi iēduši un ar dzimto ūdeni iedzēruši, vērīgi raugās mūsos un no mūsu stājas, runas un darbiem raugās noprast, kas ir šīs tautas mīlestības saistītājs un ko mums tā nozīmē. Nav vēl nekāds gods vai kauns pie kādas tautas piederēt, bet gods ir gan būt par krietnu šīs tautas locekli, zināt un parādīt to labāko, ko šī tauta ir spējīga sniegt savā dabā un dzīvē, ceļot svešā galdā senču mantojumu un savu sasniegumu. Tas, kas pats ir krietns patriots, lai kādas tautas piederīgais būdams, cienīs un novērtēs otru tādu pašu, bet atkritējs nekur nav cienīts. Ir jāizmanto katra iespēja — atmiņas, grāmatas, draugu pulciņš, lai šo izjūtu veicinātu un stiprinātu ar zināšanām un faktiem. Jaunatne nu reiz ir tāda, ka tā grib lepoties ar to, ko tā mīl. Viņa vēl nespēj mīlēt to, no kā tai būtu jākaunās. Un viņi rūgti cieš, ja viņiem svešinieku priekšā jānolaiž acis un nekā teicama nav par savu izcelsmi ko teikt. Tās ir nevajadzīgas ciešanas ,tādām nav nekāda iemesla. Blakus zviedram, dānim, holandietim arī latvietim ir iemesls nest Eiropā augstu savu galvu, piederot godam tai pašai saimei pēc izcelsmes un sasniegumiem.

Te vēl viena lieta jāpiemin latviešu mātes pienākumu rindā, un tā ir izglītības veicināšana. Visur ir iespējas un tās jāizmanto pilnam .Tāds ir bijis mūsu likteņis mūsu zemē pirms neatkarības iegūšanas, ka tikai caur izglītību latviešiem pavērās ceļš ne tikai uz materiālu, bet arī uz kultūrālu neatkarību un nacionālu pašapziņu. Tā tas ir tur dzimtenē atkal. Tā tas ir arī trimdā. Svešā zemē tikai spējīgam atveras iespējas un tikai tam, kas izmanto šīs iespējas un iegūst izglītības svētību, ir iespējams atrauties no proletāriskajām masām, kur vairums gan ir sirsnīgi un labi ļaudis, bet tie paši savā tautā komplektējas taču no mazāk spējīgiem un izdarīgiem ļaudīm, bez tam tur ir daudz arī tādu elementu, ko mēs par biedriem saviem bērniem nevēlētu. Lai nu kā, pieradījumu netrūkst tam, ka izglītība paver plašāku skatu visās dzīves nozarēs, arī sociālajā un politiskajā, arī mūsu tautas un zemes jautājumā, un tāds jauns latvietis būs par prieku vecākiem, par veiksmīgu dzīvi pats sev un svētību mūsu tautai un tautas nākotnei.

Šo mājas darbu latviskās apziņas garā varētu darīt īsti sekmīgi, ja tam ir plašāka baze — latviešu trimdas sabiedrība un pie tam organizēta sabiedrība.

Un te izraisās pienākums pret sabiedrību. Runājot tieši par latviešu sievieti trimdā, tas ir pienākums pret mūsu latviešiem trimdā. Latviešu sievietes loma te trimdā nav mazā. Tās ir latviešu sievietes, kas ikvienā sarīkojumā rada latvisku vidi, latvisku noskaņu, to izkārtojot, izdaiļojot. Tāpat tas ir ar līdzekļu vākšanu. Ir tik daudz vajadzību, kur nekas nav panākams bez līdzekļiem, tik daudz lielu un sīku vajadzību, kas visas prasa savu grasi. Tieši no šī darba izriet nākamais — aprūpes darbs, jebšu tas nav apsveŗams ar materiālu pabalstu vien. Tikpat svarīgs, sirsnīgs un draudzīgs atbalsts ar miju roku un sirdi ir jauniešiem, kas cauri grūtībām lauž savu izglītības ceļu, grūtības nonākušām ģimenēm, slimiem un vientuļiem, veciem tautiešiem. Smagi sver tas darbs trimdā, ko veikušas latviešu skolotājas trimdas latviešu skolā, kas lielā mērā atbalsta vecāku darbu latviešu valodas un kultūras iedzīvināšanā un tradiciju uzturēšanā. Latviešu skola bez šīm zināšanām par mūsu zemi un tautu un tās valodu un literātūru, kaut šaurā apmērā, dod bērniem ne ar ko citu neatsveŗamu latvisku savas paaudzes sabiedrību, kur rast pirmo latvisko tuvību.

Latviešu sievietes darbs lielā mērā ieguldīts visādos pasākumos un sarīkojumos, kā bibliotēkas, kursi, teātŗa un deju grupas, koŗi, sporta pulciņi, priekšlasījumi, koncerti, izrādes, mākslas un daiļamatniecības izstādes, tuvināšanās vakari u.t.t. Sai ziņā tas ir darbs, kur ikviens var pielikt roku, jo atraušanās nozīmē atrašanu, atlupšanu, atkalšanu un latviskā atbalsta un sprieguma zaudēšanu.

Beidzot jāmin — pienākums pret tautu. Nav mazs tas sieviešu skaits latviešu trimdas saimē, kas, guvušas izglītību un pieredzi, ar lielu neatlaidību un degsmi metās darbā, kas lēnām un mazliet deldē gadu gaitā lielo parādu, kāds mums ikvienam ir pret savu zemi un tautu. Tagad, kur šī dzimtā puse un mūsu māsas un brāļi ir pakļauti grūtam svešinieku jūgam un vēl jo grūtākai klusēšanai, kopā ar mūsu viriem un brāļiem mums jāpiedalās cīņā, kas še notiek rietumu pasaulē, lai sniegtu pareizu informāciju savējiem un svešiniekiem, par to, kas notiek viņpus dzelzs aizkara. To var darīt gan caur presi, gan ar priekšlasījumiem latviešiem un sveštautiešiem, iespēju robežās ar neatlaidību un degsmi. Liels ir to sieviešu skaits, kas to dara, sākot no kopīgas darba vietas līdz augstākās valdības aprindām.

Es te runāju par pienākumiem. Bet kā ir ar tiesībām? Uz to man gribētos atbildēt tā: ir mums arī tiesības latviešu sievietēm trimdā. Un tās ir, ka neviens nevar mums liegt ar sirds degsmi visus šos pienākumus veikt, cik labi vien tas mums spējams un paveicams.

Kāda gan varētu būt atlīdzība par visu šo daudzveidīgo un grūto darbu? Tās ir gandarījums, ka ne mūsu miesu, ne dvēseli nevar pārveidot ne laiks, ne telpa, ne vēstures nežēlīga netaisnība, ne citu varmācīgu tautu pārslodze, ne tur svešajā jūgā, ne te svešajā labklājībā.

Un kad mums pietrūkst stipruma un ticības pa svešiem ceļiem savas gaitas ejot, celsim skatu pēc gaŗas darba dienas pret vakara debesi un raudzīsim tur lūkoties sen aizgājušo latviešu sievu platajās zvaigžņu acīs, kas uz mums raugās no aizmūža tumsas cauri gadu simtiem, lai mūsu sirdis atkal kļūtu pazemīgas, stipras un ticīgas.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403.
College un Spadina ielas stūrī).

Tel. birojā — WA 2-6111,
WA 2-6112, TORONTO.

VAI GAIDĀMA EIROPAS APVIENĪBA?

(Pārnesums no 2. lpp.)

Parlamentārā nozarē darbojas Eiropas parlaments, kuŗa sanāksmes parasti notiek Strasburgā, Francijā. Šai parlamentā piedalās 142 pilnvarotie (Francijai, Vācijai un Itālijai katrai 36 deputāti, Beļģijai un Holandei katrai — 14 un Luksemburgai — 6), kuŗus ievēl attiec. valstu parlamenti. Interesanti ir, ka šie deputāti nepārstāv vis tieši savas valstis, bet gan politiskās partijas Eiropas mērogā. Tātad visu valstu kristīgie demokrāti sēž uz viena sola, sociāldemokrati uz cita u. t. t. Šim Eirpoas parlamentam nav gan likumdevēja spēka, bet gan tikai padomdevēja un komisiju projektu apstiprināšanas vai ierosināšanas funkcijas. Parlamentā lieto Eiropas apvienības 4 oficiālās valodas: franču, vācu, itaļu un holandiešu.

Tieslietu nozarē darbojas Eiropas apvienības augstākā tiesa ar sēdekli Luksemburgā. Tajā piedalās 7 neatkarīgi tiesneši. Šīs tiesas priekšā nākuši jau vairāk kā 100 gadījumi sakarā ar Eiropas apvienības izraisītām domstarpībām piederīgo valstu starpā.

Tāda bieža atzinuma meklēšana augstākajā tiesas iestādē norāda, ka kopīgā tirgus organizēšana pārāk gludi nepadodas. Ir jāpārvar šķēršļi, kas saistīti ar Eiropas vēsturi un senām tradicijām. Bet no otras puses, tiesas spraigais ikdienas darbs norāda arī uz apvienības dalībnieku respektu pret šo iestādi, labprātīgu pakļaušanos tai un nepārprotamu gribu īstenot Eiropas politiskās un ekonomiskās ūnijas ideālu.

Nav iespējams šeit apskatīt rosīgās Eiropas apvienības daudzos panākumus. Tā ir nodaļa par sevi jaunās Eiropas vēsturē. Daudz kas būtu sakāms arī par Pad. Savienības nostāju iepretim Rietumeiropas apvienībai. Par šiem jautājumiem autoram izdevās dabūt interviju ar Eiropas kopīgā tirgus komisijas pārstāvi apvienības galvenajā mītnē Briselē, un par to tad citreiz.

Bet šeit atliek vēl savilkt kopā un uzsvērt visu Eiropas apvienības organizāciju kopīgos un oficiāli paziņotos gala mērķus. Tātad, lūkojoties pāri sarežģīti sīkumainām ikdienas funkcijām, kādi ir vispārējie ECSC, kopīga tirgus un Euratoma mērķi? Oficiālā informācijas lapā varam tos lasīt sekojošā kārtībā: 1. Izskaust uz visiem laikiem konfliktus, kas tik ilgi skaldījuši Rietumeiropu. 2. Atgūt Eiropai viņas prestižu un svarīgumu pasaules tirgū un pasaules politikā. 3. Sasniegt augstāko dzīves standartu un steigt tehnoloģisko attīstību augošās tautsaimniecības rāmjos. 4. Atcelt novecojušos tirdzniecības šķēršļus, kas sadala Eiropu mazos aizsargātos tirgos. 5. Dot masveidīgās ražošanas iespēju tām pieaugoši daudzām rūpniecībām, kuŗām tas ir nepieciešami, un it sevišķi atomenerģijas rūpniecībai. 6. Sevišķu vērību piegriezt mazāk ekonomiski attīstītiem apvienības rajoniem, kā arī ārzemju partneŗiem. 7. Būvēt administrātīvos pamatus Eiropas savienotām valstīm nākotnē.

Daudzie un raibie notikumi Eiropas apvienības vēsturē ir īsti saprotami un nozīmīgi tikai šo pamatideju perspektīvā.

APKĀRT ZEMES LODEI

Statistika rāda, ka Rietumvācijā tagad katra trešā precētā sieva ir darba ņēmēja ārpus mājas. Ja vēl 1950. gadā blakus vīram algotu darbu strādāja 4 miljoni precētu vāciešu, tad jau 1960. gadā to skaits ir pieaudzis uz 6,8 miljoniem un turpina augt. Šo parādību izskaidro ar nebijušu cenšanos pēc augstāka dzīves standarta, jo algas visumā nav augstas, un caurmērā četrgalvaina Rietumvācijas ģimene 1961. gadā ir nopelnījusi DM 818 mēnesī. Katra otrā precētā vāciete strādājot algotu darbu tādēļ, lai ģimene varētu atļauties auto. Sakarā ar dzīves dārdzības pieaugšanu Rietumvācijā 1961. gadā strādājošo darba ņēmēju noguldījumi bankās ir samazinājušies par 15 proc. un caurmērā katrs Rietumvācijas iedzīvotājs ir noguldījis bankā DM 24,33 mēnesī.

☆

Pasaules ceļojumu pētniecības nolūkos nesen beidzis kāds japāņu dāmu zeķu fabrikants, kas mēģināja noskaidrot, kuŗā zemē sievietēm caurmērā ir visskaistākās kājas. No viņa raksta Tokio zeķu rūpnieku arodžurnālā redzams, ka caurmērā visskaistākās kājas esot skandināvietēm.

☆

Dažas ziņas no Ēģiptes liecina, ka tur klusībā briest jauni revolūcionāri plāni un notikumi, kas vērsti pret prezidentu Naseru. Viņa pretinieki, šķiet, par savu vadoni uzskata nepamatoti notiesāto un cietumā turēto „Ēģiptes revolūcijas tēvu" un karaļa Faruka padzinēju ģenerāli Nagību. Nasera opozicionāru skaits pieaugot vai ik dienas. Nejuzdamies vairs drošs, Nasers pēdējā laikā licis apcietināt daudzus vadošus Ēģiptes virsniekus un savu eventuālo sāncensi Nagību licis pārsūtīt uz Asuānas apkārtni, kur to apsargā pastiprinātas sardzes.

☆

Čechoslovakijā uz 15 gadiem spaidu darbos nesen notiesāts kādreizējais iekšlietu ministrs un ministru prezidenta vietnieks Rūdolfs Baraks. Viņu uzskatīja par čechu komūnistu valdības prezidenta Novotnija bīstamāko sāncensi. Lai no sāncenša atbrīvotos, Novotnijs licis Baraku apvainot mēģinājumā sagrābt varu ar imperiālistu palīdzību. Bez tam Barakam piedzejoti arī krimināli noziegumi — iekšlietu ministrijas līdzekļu piesavināšanās un ārzemēs ražotu mantu un mākslas darbu pirkšana.

☆

Eiropā nemitās runas, ka Francija tuvākajā laikā gatavojas ar varas līdzekļiem sev pievienot visā pasaulē populāro pundurvalstiņu Monako jeb vismaz piespiest atteikties no troņa turienes valdnieku Raineru III, kas nepadodas de Golla prasībām pēc pilnīgām kontroles tiesībām nodokļu un citās lietās. Bez slavenās Montekarlo spēļu ellītes Monako ir pazīstama arī kā nodokļu paradīze, kādēļ tur savas filiāles un rēderejas uztur neskaitāmas ārzemju firmas no visas pasaules.

☆

Pēdējā kaŗa vadonis britu armijas virspavēlnieks vikonts Montgomerijs, kam jau 74. dzīvības gads, ceļodams pa pasauli, sagādājis aviŗniekiem un politiķiem daudz pārsteigumu. Nupat Londonā Montgomerijs lordu palātā deklarējis, ka iespējamā nākotnes kaŗā kājniekiem būšot maza nozīme. Kaŗš norisināšoties tikai gaisā un uz jūŗas. Viņš brīdināja savus kollēgas lordu palātā iegaumēt divas lietas: nemaršēt uz Maskavu un likt mierā sarkano Ķīnu.

DRUMSTALAS SMAIDAM

Kaut kur Maskavā satiekas labi paziņas — padomijas pilsoņi. Pirmais: „Vai tu jau esi dzirdējis, ka „Pravda" izsludinājot plašu sacensību par labākiejiem anekdotiem, kas raksturo mūsu laimīgo dzīvi?"

„Un kādas būs godalgas?"

„Pirmā godalga — 25 gadu ceļojums pa Sibirijas spaidu darbu nometnēm . . ."

☆

Ivans satiek savu draugu Dimitriju un abi pārrunā visai nelāgo pasaules stāvokli.

„Ko tu darīsi, ja sāksies atomkaŗš?"

„Uzvilkšu miroņkreklu un lēniem soļiem došos uz tuvāko kapsētu."

„Kāpēc tad tieši lēniem soļiem?"

„Nu, partija droši vien aizliegs taisīt pāniku . . ."

☆

Bijušo zīdaiņu biedrība nesen nodibināta Riodežaneiro pilsētā, un jaunās biedrības vadība paskaidro, ka biedrībā par biedriem var iestāties visi, kuŗi reiz bijuši zīdaiņi. Tā kā zīdaiņi reiz esot bijuši visi, tad bijušo zīdaiņu biedrībai esot izredzes kļūt par pasaules lielāko organizāciju. Par biedrības mērķiem arī tās vadībai pagaidām nav nekādas skaidrības, bet biedrības sanāksmēs visus dzērienus - alu, vīnus un šņabjus - biedrības biedriem servē zīdaiņu pudelītēs.

BALTIJAS VALSTU PASTMARKU CENAS KĀPJ

Sav. Valstu filatelijas nedēļas rakstā „Stamps" norādīts, ka ļoti daudzi krājēji, kas krāj markas ar skautu organizācijai veltītiem attēliem, atstāj neievērotu Lietuvas 1938. g. izdevumu ar pārdruku Nacionālās skautu džamborejas atzīmei. 1961. g. katalogā šī izdevuma cena bijusi $ 3.25, bet 1962. g. jau $ 5.75. Tirgū cena esot vēl augstāka, un ļoti maz tirgotājiem šis izdevums esot krājumā.

Turpat kādā marku piedāvājumu sludinājumā Latvijas marku pirmās trīs vērtības no Latvija - Afrika lidojuma atzīmei veltītā izdevumā nocenotas $ 30.- vērtībā.

ČECHOSLOVAKIJA NORAIDA SAV. VALSTU MARKAS

Kāds filatelists laikrakstā Western Stamp Collector atzīmē, ka uz viņa norādījumu, ko tas devis pēc oficiālām ziņām no Čechoslovakijas, ka pēdējā noraida sūtījumus ar Sav. Valstu markām, kas izdotas bēgļu gada atzīmei, rotariešu kluba, Masarika piemiņai, markas ar Brīvības statuju attēlā un 15 centu lidpasta markas, viņš saņēmis Čechoslovakijas filatelistu federācijas Sav.Valstu vadītāja Matejka vēstuli, ka viņa paziņojums esot nepareizs. (Pēc Starptautiskās pasta savienības noteikumiem tikai Sav. Valstu markas ar Masarika attēlu esot aizliegtas Čechoslovakijas territorijā. Še nu minētais filatelists norāda, ka Matejka varot runāt Čechoslovakijas filatelistu federācijas vārdā, bet ne to čechoslovāku vārdā, kas esot Sav. Valstīs un kuŗu vēstules uz dzimteni atsūtītas atpakaļ aiz iebildumiem pret ASV marku attēliem. Pirms 2 nedēļām atgriezta vēstule ar atzīmi „nepārsūtāma" un ar zīmuli uzzīmētā bulta norāda uz Sav. Valstu 15 centu lidpasta marku ar Brīvības statuju attēlā. Dučiem sūtītās vēstules ar Masarika markām atsūtītas atpakaļ. Tās sūtītas ar nolūku, jo šis aploksnes ir kā piemineklis hodevībai un muļķībai — ja valdība izrāda bailes no šāda niecīga papīra gabaliņa, kāda ir pastmarka, tad tā tiešām stāv uz smilšu pamata. Pirms dažiem gadiem, piem., nosūtītas 3 vienāda satura un apjoma paciņas uz trim dažādām vietām. Viens saņēmējs samaksājis 2 kronas muitu, otrs 24 kronas, bet trešais — 42 kronas. „Tā šī muita atkarīga no vietējo komisāru sadisma un naida, un nemēģiniet to lēmumus apstrīdēt," norādīts noslēgumā.

PIEDĀVĀ LATVIJAS PASTMARKAS

Pazīstamais filatelists un pastmarku tirdzniecības uzņēmuma vadītājs A. Ruciņš Vācijā, kas pazīstams ar saviem Baltijas valstu pastmarku sūtījumiem jauno pastmarku krājēju atbalstam, piedāvā Baltijas valstu pastmarkas un citus filatelijas materiālus, izrādot sevišķus atvieglojumus iegādes ziņā iesācējiem. Piepraslījumu sarakstus vēlams iesūtīt pēc Michela kataloga. Dabūjami arī ļoti reti sastopami filatelijas materiāli, kas iegūti no kollekcijām, kādas tirgū parādās reizi pa gadu desmitiem. Piepraslījumi adresējami A. Ruciņš, Duisburg - Meiderich, Mönchswiese 7, Germany, - West.

DEM
NOZ
DĀV

Brīdī, kad pēc dažā
iespējams, ka nepa
Šis notikums iezīmē
15. jūnijā Runnym
kas nodrošināja br
tautas ievēlētai val
dokumentu, kas ci
Lai mēs šodien at
brīvību visiem, na
It sevišķi šodien m
Mēs šodien dzīvoj
Tumši spēki mūs g
iespējamo, lai pak
Mums ir jāapzinā
neapzinīgo un lēt
Tiem, kas bija
brīvību un demok
un arī atbildību.
Mēs varam brīvi i
Tādējādi mēs var
dārgi un kam šīs
Mūsu uzdevums i
partijas. Lai ikvie
Un, atceroties Ma
tautas balss izpau
tradīcijas pagātnē

DE
T

HIGH
DR.
ir jūsu
jūsu p
pārstā
mentā
ir paz
spiesto

18. jūnijā – atbalstiet
valdību.

BALSOJIET UN IEVĒ

KUCHEREPA

TORO
IE
M
Vēlēs
1439 Qu
2078 Du
1608 Du

- Vecuma pensiju saņemšanai nog
zināts no 20 gadiem uz 10 gadie
- Vecuma pensijas palielinātas no
- Ievests hospitalizācijas plāns.
- 500.000 jaunas darba iespējas pa
- Vienādas tiesības visiem kanadi

MALONEY A

Publicēts P. C. apvienības

DEMOKRATIJA NOZĪMĪGĀKĀ DĀVANA

Brīdī, kad pēc dažām dienām mēs ievēlēsim Kanadai jaunu valdību, iespējams, ka nepamanīta paliek kāda liela notikuma 447. gada atcere.

Šis notikums iezīmēja brīvības un patiesas demokratijas sākumu. 1215. gada 15. jūnijā Runnymedē brīvi vīri izšķīrās parakstīt deklarāciju, kas nodrošināja brīvību un tiesības, kas noteica, ka šī mērķa sasniegšanai tautas ievēlētai valdībai ir jākalpo tautai. Šajā dienā parakstīja dokumentu, kas civilizācijas vēsturē pazīstams ar Magna Charta's vārdu.

Lai mēs šodien atceramies, ka šo vēsturisko dokumentu, kas nodrošina brīvību visiem, nav spējis iznīcināt ne laika rats, ne apspiedēji.

It sevišķi šodien mums ir jāsargā principi, kas ietverti šajā deklarācijā.

Mēs šodien dzīvojam pasaulē, kas sašķelta.

Tumši spēki mūs grib novirzīt no patiesas demokratijas ceļa un darīs visu iespējamo, lai pakļautu nežēlīgam komūnismam.

Mums ir jāapzinās, ka meli var atrast auglīgu zemi tikai neapzinīgo un lētticīgo vidū.

Tiem, kas bija spiesti atstāt savu tēvzemi, lai šeit, Kanadā, atrastu patiesu brīvību un demokratiju, ir pienākums izmantot savas pilsoņu tiesības un arī atbildību. Mums ir jāizlieto savas balss tiesības brīvās vēlēšanās.

Mēs varam brīvi izvēlēties valdību un un tās vadītājus. Tādējādi mēs varam pakalpot arī visiem tiem, kas mūsu sirdij tuvi un dārgi un kam šīs iespējas laupītas.

Mūsu uzdevums ir rūpīgi uzklausīt un iepazīties, ko vēlēšanās sola politiskās partijas. Lai ikviens balso pēc savas labākās sirdsapziņas.

Un, atceroties Magna Chartu, neaizmirsīsim, ka tieši vēlēšanās ir patiesā tautas balss izpausme. Balsosim un saglabāsim brīvo pilsoņu tradicijas pagātnē un iesim kā brīvi pilsoņi nākotnes ceļos.

STEPHEN B. ROMAN, prezidents.

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

---

23. JŪNIJĀ TRADICIONĀLAIS
JĀŅU SARĪKOJUMS SIDRABENĒ
ar etnografes B. SENKĒVIČAS jaunsacerēto
VIESTURA JĀŅA NAKTS TĒRVETĒ

Galvenās lomas tēlo: dziedoņi MIRJAMA BĒRZIŅA, R. PURVS, Ž. ZENTIŅŠ un aktieri: A. VILKANCIS, A. BENCONE, I. PURVA u. c., piedaloties koristiem un deju kopai DIŽDANCIS Z. MIEZĪŠA vadībā.

Izrādi vada H. MIĶELSONS. Dziesmas iestudē A. PLAMPE - ANDERSONE.
Par krāšņām dekorācijām rūpējas O. GREBŽE.
Svētku sākums plkst. 16.00 ar mākslinieka O. GREBŽES izstādes atklāšanu.
Pēc tam latviska mūzika. Pēc uzveduma D E J A S bez pārtraukuma pie modernas mūzikas

UGUŅOŠANA. Ieeja bērniem brīva, pārējiem $ 1.-

Visa Sidrabenes teritorija ir sarīkojuma vieta.

Gādāts par malku ugunskuriem.

Visus laipni ielūdz SIDRABENES PĀRVALDE.

---

23. JŪNIJĀ TRADICIONĀLAIS JĀŅU SARĪKOJUMS SAULAINĒ
ar māc. A. LŪŠA jaunsacerēto uzvedumu
SAULESGREDZENS
iecienītā režisora F. LINTIŅA vadībā.

Svētku sākums ar mākslinieka A. BRŪVERA izstādes atklāšanu plkst. 16.00 Saulaines kluba telpās.

LATVISKA MŪZIKA. ☆ UZVEDUMS. ☆ UGUŅOŠANA.

Visa Saulaines territorija, ieskaitot arī kalna privāto vasaras mājiņu territoriju, ir sarīkojuma vieta.

Ieeja $ 1.- no personas un 50 c par automašīnas novietošanu.

Visus laipni ieūdz SAULAINES PĀRVALDE.

WEST TORONTO T. V. RENTALS
Izīrē televizijas aparātus kopš 1954. gada.
LIELĀ IZVĒLE LIETOTI T. V. APARĀTI.
T. V. un RADIO labošana.
924 College St., Toronto.
LE 5-9646. E. BĒRZPUMPURS

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Sveice.
Speciālists iekšķigās, sievešu un venerisķās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

Iegādājaties piemiņai!
3. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ SKATU ALBUMU
Cena $2.50 + 6¢ pārsūtīšanas izd.
8½" x 11" formāts,
32 lappuses ar foto attēliem par dziesmu svētku norisi. Jaukā apdarē.
Daugavas Vanagu grāmatnīcā,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

KANADAS PROGRESĪVI - KONSERVĀTĪVO PARTIJA.

MANI DRAUGI, LATVIJA AMERIKĀ LASĪTĀJI!

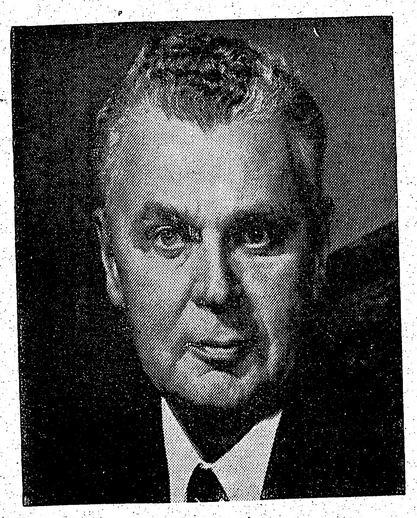

Šī ir mana labākā pārliecība, ka ar jūsu līdzšinējo atbalstu un labo sadarbību varējām daudz ko paveikt, un līdz ar to mēs varam panākt vēl lielāku progresu un dzīves labklājību arī turpmāk.

JOHN DIEFENBAKER.

Īstais valstsvīrs Kanadai.

HIGH PARK VĒLĒŠANU IECIRKNĪ
DR. DŽONS KUČEREPA
ir jūsu draugs, kas dziļi izprot jūsu problēmas un uzticīgi ir pārstāvējis jūs federālā parlamentā kopš 1957. gada. Viņš ir pazīstams kā neatlaidīgs apspiesto tautu brīvības cīnītājs.

18. jūnijā – atbalstiet Difenbēkera valdību.

BALSOJIET UN IEVĒLIET ATKAL

KUCHEREPA JOHN | X

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

DĀMU FRIZIERSALONS VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

---

18. JŪNIJĀ
TORONTO -PARKDALE
IEVĒLIET NO JAUNA
ARTHUR MALONEY
Vēlēšanu kampaņas biroji:
1439 Queen St. W. — LE 7-2163
2078 Dundas St., W — LE 7-2697
1608 Dupont St. — LE 6-0914

- Vecuma pensiju saņemšanai nogaides laiks Kanadā samazināts no 20 gadiem uz 10 gadiem.
- Vecuma pensijas palielinātas no $ 41,- uz $ 65,-.
- Ievests hospitalizācijas plāns.
- 500.000 jaunas darba iespējas pavērtas.
- Vienādas tiesības visiem kanadiešiem.

MALONEY ARTHUR | X

Publicēts P. C. apvienības Parkdale uzdevumā.

Pieņemam pieteikumus populārajā
ATPŪTAS UN MAKŠĶERĒŠANAS VIETĀ
NOMETNĒ RĪGA
6 jūdzes ziemeļos no Port Severnas, 103. ceļa malā.
Cenas: nedēļā — pāriem $20.00, vieniniekiem $ 14.00 ar brīvu laivas, ledus skapja, veļas un trauku lietošanu.
O. Zvirgzdgraunds,
50 Carrick Ave., Hamilton, Ont. Tel. LI 9-8782.

Skaistā vietā pie Georgian Bay pārdodams zemes gabals
VASARNĪCAI
ar 82 pēdu ezera krastu, netālu no Penetang pilsētas.
Zvanīt HO 6-8526, Toronto.

LAIKRAKSTA ABONEMENTU
jūs variet pieteikt arī pa tālruni. Toronto apgāda numurs ir
EM 8-0792.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto
WA 1-3924.

APVIENĪBA?

...m domstu starneklēšatādē noorganizēdas. Ir aistīties ar ...m tradies, tiesas norāda ...ieku reiabprātiepārpropas polis ūnijas

...skatīt ro...as daur nodaļa vēsturē. arī par iepretim ...ai. Par ...am izdeEiropas pārstāvi...nē Brise...ikt kopā apvienī...

...apvainot ...u ar im...tam Ba...kriminālii...inistrijas ...un ārze... mākslas

...nas, ka ...gatavojas ...pievienot ...nduļvalmaz pie...na turieIII, kas ...prasībām tiesībām Bez sla...u ellītes ...rī kā no...ur savas ...iztur ne...as no vi...

...oritu ar...vikonts ...u 74. dzī...a pasauli, ...un politi...u. Nupat ...js lordu ...iespējamā ...em būšot ...sināšoties ...as. Viņš ...as lordu ...lietas: ne...likt mie...

bas organizāciju kopīgos un oficiāli paziņotos gala mērķus. Tātad, lūkojoties pāri sarežģīti sikumainām ikdienas funkcijām, kādi ir vispārējie ECSC, kopīga tirgus un Euratoma mērķi? Oficiālā informācijas lapā varam tos lasīt sekojošā kārtībā: 1. Izskaust uz visiem laikiem konfliktus, kas tik ilgi skaldījuši Rietumeiropu. 2. Atgūt Eiropai viņas prestižu un svarīgumu pasaules tirgū un pasaules politikā. 3. Sasniegt augstāko dzīves standartu un steigt technoloģisko attīstību augošās tautsaimniecības rāmjos. 4. Atcelt novecojušos tirdzniecības šķēršļus, kas sadala Eiropu mazos aizsargātos tirgos. 5. Dot masveidīgās ražošanas iespēju tām pieaugoši daudzām rūpniecībām, kurām tas ir nepieciešami, un it sevišķi atomenerģijas rūpniecībai. 6. Sevišķu vērību piegriezt mazāk ekonomiski attīstītiem apvienības rajoniem, kā arī ārzemju partneriem. 7. Būvēt administrātīvos pamatus Eiropas savienotām valstīm nākotnē.

Daudzie un raibie notikumi Eiropas apvienības vēsturē ir īsti saprotami un nozīmīgi tikai šo pamatideju perspektīvā.

DRUMSTALAS SMAIDAM

Kaut kur Maskavā satiekas labi paziņas — padomijas pilsoņi. Pirmais: „Vai tu jau esi dzirdējis, ka „Pravda" izsludinājot plašu sacensību par labākiejiem anekdotiem, kas raksturo mūsu laimīgo dzīvi?"

„Un kādas būs godalgas?"

„Pirmā godalga — 25 gadu cejojums pa Sibirijas spaidu darbu nometnēm . . . ."

☆

Ivans satiek savu draugu Dimitriju un abi pārrunā visai nelāgo pasaules stāvokli.

„Ko tu darīsi, ja sāksies atomkarš?"

„Uzvilkšu miropkreklu un lēniem soļiem došos uz tuvāko kapsētu."

„Kāpēc tad tieši lēniem soļiem?"

„Nu, partija droši vien aizliegs taisīt pāniku . . . ."

☆

Bijušo zīdaiņu biedrība nesen nodibināta Riodežaneiro pilsētā, un jaunās biedrības vadība paskaidro, ka biedrībā par biedriem var iestāties visi, kuŗi reiz bijuši zīdaiņi. Tā kā zīdaiņi reiz esot bijuši visi, tad bijušo zīdaiņu biedrībai esot izredzes kļūt par pasaules lielāko organizāciju. Par biedrības mērķiem arī tās vadībai pagaidām nav nekādas skaidrības, bet biedrības sanāksmēs visus dzērienus - alu, vīnus un šņabjus - biedrības biedriem servē zīdaiņu pudelītēs.

...u krājejam

...STU ...S KĀPJ ...s nedēļas ...rādīts, ka ...krāj marcijai velneievērotu ...evumu ar ... skautu 961. g. kaena bijusi ...5.75. Tirāka, un jo... izdevums

...piedāvājuas marku ...Latvija ...nei veltītā 30.- vērti...

...NORAIDA ...ARKAS

...laikrakstā ...ector atzīijumu, ko ...ziņām no ...ēdējā no...av. Valstu ...pēgļu gada ...a, Masari...r Brīvības ...ntu lidpas ...nis Čechoederācijas ...atejka vēsjums esot ...ptautiskās ...teikumiem ...as ar Maiegtas Čejā. Še nu ...rāda, ka Čechoslo...federācijas ...choslovāku Valstīs un kuŗu vēstules uz dzimteni atsūtītas atpakaļ aiz iebildumiem pret ASV marku attēliem. Pirms 2 nedēļām atgriezta vēstule ar atzīmi „nepārsūtāma" un ar zīmuli uzzīmētā bulta norāda uz Sav. Valstu 15 centu lidpasta marku ar Brīvības statuju attēlā. Dučiem sūtītās vēstules ar Masarika markām atsūtītas atpakaļ. Tās sūtītas ar nolūku, jo šīs aploksnes ir kā piemineklis nodevībai un muļķībai — ja valdība izrāda bailes no šāda niecīga papīra gabaliņa, kāda ir pastmarka, tad tā tiešām stāv uz smilšu pamata. Pirms dažiem gadiem, piem., nosūtītas 3 vienāda satura un apjoma paciņas uz trim dažādām vietām. Viens saņēmējs samaksājis 2 kronas muitu, otrs 24 kronas, bet trešais — 42 kronas. „Tā šī muita atkarīga no vietējo komisāru sadisma un naida, un nemēģiniet to lēmumus apstrīdēt," norādīts noslēgumā.

PIEDĀVĀ LATVIJAS PASTMARKAS

Pazīstamais filatelists un pastmarku tirdzniecības uzņēmuma vadītājs A. Ruciņš Vācijā, kas pazīstams ar saviem Baltijas valstu pastmarku sūtījumiem jauno pastmarku krājēju atbalstam, piedāvā Baltijas valstu pastmarkas un citus filatelijas materiālus, izrādot sevišķus atvieglojumus iegādes ziņā iesācējiem. Pieprasījumu sarakstus vēlams iesūtīt pēc Michela kataloga. Dabūjami arī ļoti reti sastopami filatelijas materiāli, kas iegūti no kollekcijām, kādas tirgū parādās reizi pa gadu desmitiem. Pieprasījumi adresējami A. Ruciņš, Duisburg - Meiderich, Mönchswiese 7, Germany, - West.

AIZRĀDĪJUMS NEVIETĀ

L. A. 42. numura lasītāju vēstulē V. Mukts jautā vai ZALKF, piešķirot K. Rabācim goda balvu avīžniecībā, ir apsvēris tikai viena ievadnieka darbus. Domāju, ka uz šo jautājumu pietiekami skaidru atbildi dod fakts, ka Kultūras fonds parasti godalgo labākos darbus. Kā gan varētu izmeklēt labāko darbu, neiepazīstoties ar vairākiem.

ALA's kultūras birojam piešķirti līdzekļi no Amerikas latviešu apvienības kultūras fonda, bet ne no ZALKF. Tāpat ziedojumu vākšanas akcijas izdevumiem ASV. Mums, kanadiešiem, pie šo līdzekļu pārvaldīšanas nav nekādas teikšanas un nebūtu arī pareizi iejaukties kaimiņu iekšējās lietās. LNAK kultūras nozare nekādu Kultūras fonda pabalstu nav prasījusi, tāpēc arī dabīgi, ka tai ne cents nav piešķirts. Bet ir piešķirti 1500 dolāri skolas grāmatu izdošanai, 500 dol. trimdas bibliografijas izdošanai un 500 dol. kultūras semināru atbalstam, no kā iegūs visa trimdas saime. Tāpat visai trimdas saimei kalpos piešķirtie 1000 dol. bērnu literātūras izdošanai, ko saņēma jaunatnes apgāds „Ceļinieks" Toronto. Cik atceros, savlaicīgi bija publicēti ZALKF statūti, un ar tiem būtu ieteicams iepazīties katram, kas šo jautājumu grib publiski diskutēt.

Pilnīgi jāpiekrīt V. Muktam, ka Dziesmu svētku vēstures izdošanai varēja piešķirt līdzekļus no iepr. dziesmu svētku atlikuma. Ja tas nav izdarīts, nebūtu gudri atstāt nenobeigtu svarīgu, jau krietni paveiktu darbu. Bet arī šo summu deva ALA's kultūras fonds.

Ziedojumu vākšanas akcijai Kanadā izlietotie līdzekļi, saprotams, ir tikai tehniskie izdevumi: — iespieddarbiem, aploksnēm, pastmarkām, 6100 izsūtītiem aicinājumiem pastmarkām vien izlietoti 120 dol. Ka par KF līdzekļu vākšanu neviens nekādu atlīdzību nesaņem, par balvām nemaz nerunājot, par to, liekas, nevienam nav šaubu. Varbūt šeit būtu vietā izteikt sirsnīgu pateicību tiem daudzajiem talciniekiem, kas bez kādas atlīdzības vakara stundās palīdzēja LNAK sagatavot un izsūtīt KF ziedojumu vākšanas aicinājumus.

Ir šad un tad dzirdētas paklusi izteiktas aizdomas par vienpusību KF piešķirumos. Varbūt būtu labāk, ja operētu ar atklātiem un pārbaudītiem faktiem. Saprotams, ka arī ZALKF valdē darbojas tikai cilvēki un maldīšanās iespējama arī tur. Tomēr nedrīkstam aizmirst, ka pieņemt visu akceptētus lēmumus literātūras vai mākslas vērtējumos vēl nav izdevies nevienam. Galvenais ir labā griba godalgojamos darbus iespējami taisnīgi izvērtēt. Un ka labās gribas KF valdes sēdē Nujorkā netrūka, par to esmu pavisam pārliecināts, jo tanī piedalījos no sākuma līdz beigām.

Nacionālās kultūras darbs svešatnē ir bezgala grūts. Kāpēc to sarežģīt, modinot nepamatotas aizdomas? Var gadīties, ka mēs zāģējam zaru, uz kuŗa paši sēžam.

J. Niedra,
ZALKF pr-ža vietnieks.

Zvīedru jūrnieki Rīgā

Izvestija ievietojusi garu rakstu, kuŗā asi uzbrūk zviedru jūrniekiem, kas apmeklē padomju ostas. Viņiem pārmet huliganismu, dzeršanu, kontrabandu, nelegālas valūtas operācijas, sliktu izturēšanos pret sievietēm un padomju pilsoņiem vispār.

Minēts kāds gadījums Rīgā, kur divi piedzēruši zviedru jūrnieki restorānā apvainojuši kādu sievieti. Miliči tos nogādājuši atpakaļ uz kuģa. Citi zviedru jūrnieki ieradušies Starptautiskā jūrnieku klubā, kas ierīkots ostas rajonā Rīgā, un tur dziedājuši vulgāras dziesmas, dejojuši pa divāniem un beidzot ielēpuši ķieri klavierēs, tā sabojājot instrumentu. Kāds cits zviedru jūrnieks piedzēries ieradies cirkū un aizkāris cilvēkus. Miliči arī to nogādājuši uz kuģa, pie kam jūrnieks visu ceļu esot lamājis Padomju Savienību.

Ventspils ostā kāds zviedru kapteinis „sekojot kapitālistisko plēsoņu morālei" esot ar dūri iesitis vienam ostas strādniekam.

16. JŪNIJĀ, PLKST. 8.00 VAK., DV NAMĀ, 123 HURON ST.,

atklāj

ELMARA DAMBERGA

gleznu, akvarēlu un karikatūru izstādi.

Skate ilgs līdz š. g. 24. jūnijam.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

GRAND RAPIDI, MIČ.

Skrundas skautu vienības skautu pulciņš vad. vietn. V. Mateusa vadībā piedalījās Belknapa rajona pavasaŗa nometnē, kuŗā ērgļu kops fiziskās izturības zīņā ierindojās trešā vietā un pulciņš nometnes iekārtošanas zīņā ieguva otro vietu.

Centrālās vidusskolas izlaiduma akta svinībās galvenais runātājs bija Ventis Ariņš, sekmīgs mācībās, sportā un citās nozarēs. Viņš sevi pierādīja arī kā labu runātāju. Akta kuplināšanā, bez daudziem citiem, piedalījās Lija Celmiņa, sniedzot baleta priekšnesumus.

26. maijā Grand Rapidu un apkārtnes latv. ev. lut. draudzes baznīcas sabiedriskās telpās bērnu vecāki, viesi un latviešu skolas bijušie audzēkņi piedalījās zīmīgā izlaiduma aktā, jo skola aizvadīja 10 darba gadus un bija vēl citi jubilāri. Garīgo aktu vadīja māc. Kr. Hermanis. Uzrunu teica skolas pārzinis V. Lībants. Zīmīga bija karoga nodošanas ceremonija, kas dažu labu, gremdējoties vecās atmiņās, dziļi aizkustināja. Skolu beigušiem pasniedza grāmatu veltes un audzinātājiem — ziedus. Sveicienus skolu beigušiem, skolotājiem un mazajam latviešu cietoksnim svešumā — skolai, kas pastāvējusi 10 gadus, nodeva draudzes priekšnieks prof. O. Jirgensons, Vienības draudzes svētdienas skolas — Z. Lapsiņa, skolas vecāku padomes priekšsēdis V. Mežulis DV apv. priekšnieks M. Jansons, Grand Hevenas svētdienas skolas pārzinis agr. K. Liepiņš u. c. Pēc klavieŗu, runas koŗa un citu priekšnesumu norises pacilātā noskaņā turpinājās divu citu jubilāru godināšana: skolot. M. Lesnieces un pārziņa V. Lībanta, kas abi bijuši ilggadīgi tautskolotāji. M. Lesniecei skolas darbā aizvadīti 50 gadi, V. Lībantam šeit, svešumā, 10 gadi. Jubilārus suminmāja un apveltīja dāvanām. Svinības noritēja pie bagātīgi klātiem galdiem. Otrā dienā skolotāji ar skolu beigušajiem un citiem audzēkņiem ieradās kapos, un sekojot tradicijai, nolika ziedus uz prāv. J. Ozola kapa.

Pirmais dievkalpojums latviešu baptistiem Grand Rapidos notiks 16. jūnijā Vienības draudzes baznīcā un to vadīs māc. A. Stefenbergs no Čikagas. Par dievkalpojuma noorganizēšanu rūpējies prof. R. Markus.

Latviešu skolotāju kopa iecerējusi šinī vasarā visiem latviešu bērniem rīkot kopējus bērnu svētkus, kādi visus pēdējos gadus vairs nenotika, izņemot Grand Rapidas un apkārtnes latv. ev. lut. draudzi, kas tādus organizēja bērnu vasaras nometnes dalībniekiem.

V. Z.

MINEAPOLE

Latviešu ev. - lut. draudzes svētdienas skolas bērnu dārza, 1., 2. un 3. klases audzēkņi, piedaloties arī lielākiem bērniem, uzveda E. Klaustiņas dziesmu un deju spēli 3 cēlienos „Mežs runā". Bērni šim uzvedumam bija gatavojušies jau ilgāku laiku. Visi labi zināja tekstu un droši dziedāja uzvedumā iepītās dziesmas un brīvi izpildīja ritmiskās kustības un dejas. Savās vietās bija abi zēni Pēcis un Jancis. Bērnu vecāki un pārējie apmeklētāji izrādi uzņēma ar lielu atsaucību. Ar lielu darba mīlestību un pacietību izrādi bija iestudējuši svētdienas skolas pārzine V. Langina un Jaunatnes teātŗa režisors E. Šulcs. Dekorācijas bija gatavojuši A. Pakalns un A. Jansone. Klavieŗu pavadījumus deva L. Martinsone. Skatuves darbus veica V. Rutkis. Kostīmus bija gatavojuši bērnu vecāki. Uzveduma beigās skolu valdes pr ks O. Linde pateicās darba darītājiem ar ziedu veltēm.

DV viru dubultkvartets Latvis 26. maijā atzīmēja 10 gadu pastāvēšanu ar jubilejas koncertu, ko bija rīkojusi LAM koncerta apvienība. Vairāk nekā 20 dziesmu mīļotāju bija ieradušies, lai suminātu jubilāru. No Milvokiem bija ieradies ASV DV kultūras lietu vad. V. Aparjods. Visas dziesmas izpelnījās klausītāju dzīvu piekrišanu un bija jādod piedevas. Pēc koncerta dubultkvarteta vīrus sveica DV ASV kultūras daļas vad. V. Aparjods, pasniedzot Milvoku vīru koŗa dāvanu - albumu, vēl sveica LAM pr-ks P. Kupčs, Akadēmiskās kopas pr-ks V. Vītiņš, draudzes koŗa pr-ks J. Zvaners un DV apv. pr-ks N. Rasiņš. Starp atsūtītām telegrammām bija arī DV ASV pr-ka A. Vanaga un kultūras b. v. J. Norvila. Pēc koncerta dubultkvarteta vīri ar lūgtiem viesiem kavējās Dr. R. Zemjāna mājās, kur atcerējās dubultkvarteta dibinātājus, pieminot pirmo vadītāju J. Siltāna un idejisko dibinātāju Jāni Krūmiņu.

Draudzes bērnu nometne Burtnieki Minesotas ziemeļos draudzes bērniem paredzēta no 23. līdz 29. jūlijam. Par nometnes vadītāju izraudzīts stud. theol. V. Pavasars. Bērni piesakāmi vecumā no 7—15 gadiem līdz š. g. 15. jūnijam draudzes kancelejā. Uzturēšanās un braukšanas izdevumi būs apmēram tie paši kā pagājušā gadā Tā kā daudzbērnu ģimenes un atraitnes vieni izdevumus segt nevar, tad visi aicināti ziedot pēc savām spējām, lai arī šie bērni baudītu kaut nedēļu vasaras saulē, vējā un svaigā gaisā. Ziedojumus var iesūtīt draudzes kancelejā.

K-ts

Tradicionālo Līgo vakaru Dvīņu pilsētas tautiešiem arī šogad rīko DV apvienība Minesotā. Tas notiks sestdien, 23. jūnijā, visiem jau labi zināmā Ītona rančā (Cedar Ave., turpinājums dienv- virzienā). Kalns ar jauko mežu papardes zieda meklētājiem pieejams jau sākot ar pl. 4.00 p. p. Kopīgo sarīkojumu, plkst. 8.00 vakarā ievadīs Jāņu uzvedums dejas zālē. Pēc tam kopīga Jāņu uguns dedzināšana un līgošana kalnā. Dejas prieka meklētājiem — pēc kopīgās jāņuguns — spēlēs latviešu dejas kapella G. Tīla vadībā. Vanadzes gādās par Jāņu sieru. Galdiņi iepriekš rezervējami pie K. Liepiņa, tālrunis: CA 2-3372. Ieejas maksa $ 1.50. Studentiem un skolēniem $ 1.00. Kaŗa invalidiem ieeja brīva.

(eč).

NOSŪTĀM DĀVANU SAIŅUS

uz

PADOMJU LATVIJU un CITĀM ZEMĒM.

(PARASTIE NOTEIKUMI)

PIEPRASIET CENRĀŽUS.

DV SAINIŠU NODAĻA,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

TEL. EM 8-0792 no plkst. 9.00 — plkst. 18.00.

TĒVS LATVIJĀ MEKLĒ DĒLU

— ERIKU BRUNO PAPU,

Kāŗļa dēlu, dzimušu 1922. gada 12. jūlijā. 1947. gada 13. jūlijā bijis P.W.E. - 12 - E, „Bamberka-serne HESSEN (16), amerikāņu zonā. Ja kāds kaut ko zinātu, tiek lūgts rakstīt LA kantorim.

No 55 mūža gadiem vairāk kā 40 ziedoti latviešu skautismam.

Š. g. 2. jūnijā pašreizējais latviešu skautu augstākais vadītājs brīvajā pasaulē Arturs Grigors atskatījās uz 55 nodzīvotiem mūža gadiem, no kuŗiem vairāk kā 40 ziedoti latviešu skautismam. 55 mūža gadi nav pārāk liels skaitlis un to pārsnieguši daudzi sabiedriski darbinieki, bet aktīvus 40 gadus vienai organizācijai gan nebūs ziedojuši sevišķi daudzi. 14 gadu vecumā viņš iestājās 9. skautu pulcinā Rīgā. Jau pēc 5 gadiem A. Grigors kļūst par vadītāju un savas zināšanas skautismā var sniegt tālāk citiem. Viņš ir ņēmis dalību visās Latvijā notikušajās lielajās nometnēs, kā arī bijis dalībnieks latviešu skautu reprezentācijas vienībās ārzemju džamborejās. 1938. g. A. Grigoru ievēl par Rīgas 8. skautu novada priekšnieku. Par sekmīgu darbību skautu organizācijā viņam piešķira „Baltās lilijas" ordeni.

Nokļūdams trimdā Vācijā, A. Grigors atkal organizē un vada skautu vienības un ir novada priekšnieks. Viņa vadībā tiek rīkoti kursi un vadītāju konferences. Izcelojot uz ASV un apmetoties uz dzīvi Grand Rapidu pilsētā, A. Grigors atkal stājas pie skautu darba atjaunošanas un nodibina 14. Skrundas vienību un ir tās vadītājs. Rodoties lielākam vienību skaitam, A. Grigoru ievēl par 3. novada priekšnieku. Viņš ir ieguvis uzticību un atzinību ne tikai latviešu sabiedrībā, bet arī amerikāņu skautu vadība novērtējusi viņa darbu, apbalvojot ar vairākām goda zīmēm, starp kuŗām augstākā ir Silver Beaver ordenis, augstākā atzinība amerikāņu skautu vadītājiem. Bez tam A. Grigors ir skautu - gaidu žurnāla Sirojums šefredaktors, ģenerāla K. Goppera fonda vadītājs u. t. t. Šeit nav iespējams uzskaitīt visus darbus un pienākumus, ko veicis A. Grigors par svētību latviešu skautismam.

Lai latvisks tencinājums par padarīto un dievpalīga vēlējums turpmākajiem gadiem!!

A. Amoliņš.

AICINĀJUMS LATVIEŠU TRIMDAS LAIKRAKSTU UN ŽURNĀLU IZDEVĒJIEM

Laikā no š. g. 10.—15. septembrim „World's News and Advertising Review" atbalstā plašajās Olympia izstāžu telpās Londonā, Anglijā, notiks visas brīvās pasaules preses izdevumu skate. Saziņā ar „International Federation of Free Journalists" ir radusies iespēja šai skatei iekārtot visu brīvās pasaules latviešu periodisko izdevumu stendu.

Šai sakarībā griežos ar laipnu lūgumu un aicinājumu pie visiem latviešu trimdas laikrakstu un žurnālu izdevējiem nākt talkā šī nozīmīgā pasākuma īstenošanā un piesūtīt nekavējoties, bet ne vēlāk kā līdz š. g. 28. jūnijam, Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā Informācijas nozarei, 72 Queensborough Terrace, London W. 2., savu izdevumu jaunāko numuru 2 eksemplāros. Sūtījuma pavadrakstā laipni lūdzu vēl pievienot sekojošas ziņas: cik bieži izdevums iznāk, metiens, cena, abonēšanas maksa, sludinājumu maksa un kad izdevums sācis iznākt.

J. Ranka,
LNPL informācijas nozares vad.

PATEICĪBA

Lai dziļākā un sirsnīgākā pateicība visiem, kas piedalījās mūsu mīļās meitas un māsas Lolitas Zuntakas izvadīšanā pēdējā gaitā. Sevišķa pateicība mācītājam A. Copa kungam, 1. ev. - lut. draudzei un draudzes korim ar diriģentu komponistu A. Purva kungu, komponistam T. Ķeniņa kungam, dzejniecei V. Tomas kundzei, Diždancim, Darba kopai, Dziesmu svētku biedrībai, Sidrabenes pārvaldei, Akadēmiskō vienību savienībai, vienībām „Ausma", „Austrums", „Latviete" un „Lidums", Kanadas latviešu mākslinieku apvienībai, bijušiem arģentīniešiem Kanadā un ASV, Bafalo latviešu jaunatnes kopai, TLTA sestdienas ģimnazijas skolotājiem, darbiniekiem un 4. klases audzēkņiem, TLB sestdienas skolai un skolotājiem, Gaujas gaidu vienībai, Arģentīnas sūtniecībai, Meksikas konsulam un visiem Lolitas draugiem tuvumā un tālumā. Paldies visiem, visiem par daudzajiem ziediem Lolitai un līdzjūtības un mierinājuma vārdiem mums tik smagajā brīdī. **Vecāki, brālis un māsa.**

KRĀSOTĀJS

Zema cena — augsta kvalitāte.

CL 5-6451

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431

KANADAS ZIŅAS

NIAGARA

Sv. Katarīnes Latviešu mednieku un makšķernieku kluba rīkotais gadskārtējais „Zušu derbijs" šogad notiek 16. jūnijā Niagaras upmalā — turpat, kur iepriekšējos gadus. Sapulcēšanās pikniku laukumā netālu no vecā forta. Orientēšanos atvieglos uzraksti latviešu valodā.

Šogad pirmo reizi izcīņā būs ceļojošais „Zušu karaļa" vairogs. Šo balvu darinājis un klubam dāvinājis daiļamatnieks H. Lapiņš. Agrāko gadu sacensību uzvarētāji saņems piemiņai jaunā vairoga mazākus atveidus.

Pieteikšanās sacensību vietā. Sacensības ilgs no plkst. 7 vakarā līdz pusnaktij. Noslēgumā uzvarētāju apbalvošana un pakavēšanās pie ugunskuriem Niagaras upmalā.

MONTREĀLA

McGilla universitātes elektroinženieŗa fakultāti ar B. E. grādu beiguši Georgs Lapa un Juris Mazutis, bet ar B.S. gradu matēmatikā un fizikā Pēteris Aleksandrs Kazāks, iegūdams uzslavu.

Ruta Kušila - Sukse ieguvusi skolotājas diplomu Macdonald universitātē. Sir George Williama universitāti ar B. A. gradu beiguši Veneranda Kreipāne un Igors Jānis Svistuņenko, bet Dagmāra Trinīte - Ziediņa beigusi to pašu universitāti ar B. C. gradu. Te jāpiezīmē, ka Dagmāra Ziediņa tikai pirms pāris gadiem šajā pašā universitātē ieguva B. S. gradu. Tagad viņa ir divu universitātes fakultāšu diplomu īpašniece.

14. jūnijā aizvesto piemiņas akts notiks ceturtdien, š. g. 14. jūnijā, piedaloties igauņiem, lietuviešiem un latviešiem. Aktu plkst. 7.30 p. p. ievadīs vainaga nolikšana pie varoņa piemineklja Dominion laukumā. Pēc oficiālās daļas notiks filmas Mana Latvija izrāde un koncerta programma, kuŗas izpildīšanā piedalīsies viņu koris Junda diriģenta D. Vītola vadībā.

Tautiešus lūdz piedalīties kuplā skaitā, lai nodomātā demonstrācija izdotos tiešām iespaidīga.

Montreālas latv. organizāciju padome.

Maija mēnesī Montreālas Trīsvienības draudzē mūžībā aizsauktas Olga Laiviņa un Anna Hūna.

Olga Laiviņa, dzim. Mednis, Montreālā no Vācijas ieradusies 1950. gada maijā. Šeit visu laiku dzīvojusi pie dēla Viktora. Viņu apglabāja Mount Royal kapsētā 24. maijā. Par aizmigušo sēro dēls, vedekla un mazdēli Montreālā, meita un mazdēli Vācijā, kā arī citi piederīgie gan šai krastā, gan aiz jūrām.

Anna Hūna, dzim. Mežs, Latvijā dzīvojusi Asītes pagasta Spingu mājās līdz 1944. gada oktobrim, kad atstājusi dzimteni, lai kā bēgle dotos uz Vāciju. Izcelojusi uz Kanadu 1949. gadā. Par aizmigušo skumst vīrs, meitas, znoti un mazbērni. Arī Anna Hūna guldīta Mount Royal kapsētā 30. maijā.

Iesvētību dievkalpojums Montreālas latviešu Trīsvienības ev. - lut. baznīcā notika plašajā, skaistajā Trinity Memorial baznīcā kuplas draudzes priekšā. Dievkalpojumu solo dziesmām kuplināja iesvētamās Rutas Karlsones māte — brīvmāksliniece Līna Karlsone. Anitras māte — rakstniece Ārija Beikmane — bija veltījusi iesvētamām meitām dzejoli, kuŗu draudze dziedāja iesvētību dievkalpojumā. Ērģeļu pavadījumus veica viešņa Edīte Timermane. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Voitkus.

Mount Royal kapsētā, kur atdusas Trīsvienības draudzes pirmais mācītājs Adolfs Gaudiņš, sestdien, 30. jūnijā, plkst. 11.30 priekšpusdienā notiks pelnu urnu apbedīšana un kapa pieminas zīmju iesvētīšana draudzes trīs mirušajiem locekļiem: Georgam Apinim (miris 1955. gada 11. aprīlī), Arturam Blekam (miris š. g. 24. februārī) un Jānim Kerkām (miris š. g. 11. martā). Gaŗīgo aktu vadīs draudzes mācītājs A. Voitkus.

KURZEMNIEKI UZVAR

Pagājušā svētdienā Sidrabenē notika futbola sacīkstes starp vidzemnieku un kurzemnieku vienībām. Saistīgo cīņu iznākums bija 6:4 kurzemnieku labā.

VIEGLATLĒTIKA

Torontietis Bruce Kidd starptautiskās vieglatlētikas sacensībās Kalifornijā uzvarēja 5000 m distancē ar laiku 13:43,8, atstājot aiz sevis olimpisko meistaru — favoritu jaunzēlandieti Hlsbergu. Uzvarētāja laiks ir labākais, kāds vispār Savienotās Valstis šinī distancē sasniegts.

Ar lielisku laiku uzvarēja arī U. Viljams 440 jardu distancē — 45,9 sek. Dallas Longs uzvarēja lodes grūšanā ar lielisku 64 pēdu un 11½ collu rezultātu. Diskā uzvarēja J. Silvestrs ar 199 pēdām, 400 m barjērās R. Kavlejs ar 50,8 sek., bet 100 jardu skrējienā F. Buds ar 9,4 sek, un 220 jardos ar 21 sek.

Vēlēšanu laikā — Pētersona kundze ir liberāļu, bet pats kungs konservātīvo piekritējs. Līdz 18. jūnijam Pētersonu mājās valdis saspīlēts stāvoklis.

SAULES GREDZENS SAULAINĒ

Mācītāja Arnolda Lūša simboliskō spēli Saules gredzens jau pilnā jaudā apstrādā režisors Felikss Lintiņš un diriģents Jānis Barušs.

Spēlē iesaistīti daudzi Toronto pazīstami vārdi: baritons Alberts Vītols, Sv. Jāņa draudzes koris ar solistiem, teātŗu skatuvē pazīstami režisori un tēlotāji, kā Valdemārs Pukats, Juris Jurševskis, Maija Gaiķe, Vija Vare, Irēna Kalviņa, Bernhards Stars un Roberts Miglāns.

Interesantos rakstura tipos, kaut negātīvos, redzēsim visus 3 režisorus: Pukatu, Jurševski un Lintiņu. Nav domājams, ka ar savu talantīgo spēli jebkāds no viņiem iegūs publikas simpātijas. Kādēļ? To redzēsim Jāņos.

Varētu solīt, ka dāmu personāls — Gaiķe, Vare un Kalviņa — priecinās skatītāju pozitivāk, ja vien autors kādai no sievišu lomām nebūtu pielējis Jāņu nakts burvestību. Kuŗai no trim dāmām režisors devis šī rakstura lomu — atklāsim Jāņos.

Anna Hūna, dzim. Mežs, Latvijā dzīvojusi Asītes pagasta Spingu mājās līdz 1944. gada oktobrim, kad atstājusi dzimteni, lai kā bēgle dotos uz Vāciju. Izcelojusi uz Kanadu 1949. gadā. Par aizmigušo skumst vīrs, meitas, znoti un mazbērni. Arī Anna Hūna guldīta Mount Royal kapsētā 30. maijā.

Iesvētību dievkalpojums Montreālas latviešu Trīsvienības ev. - lut. baznīcā notika plašajā, skaistajā Trinity Memorial baznīcā kuplas draudzes priekšā. Dievkalpojumu solo dziesmām kuplināja iesvētamās Rutas Karlsones māte — brīvmāksliniece Līna Karlsone. Anitras māte — rakstniece Ārija Beikmane — bija veltījusi iesvētamām meitām dzejoli, kuŗu draudze dziedāja iesvētību dievkalpojumā. Ērģeļu pavadījumus veica viešņa Edīte Timermane. Dievkalpojumu vadīja māc. A. Voitkus.

Mount Royal kapsētā, kur atdusas Trīsvienības draudzes pirmais mācītājs Adolfs Gaudiņš, sestdien, 30. jūnijā, plkst. 11.30 priekšpusdienā notiks pelnu urnu apbedīšana un kapa pieminas zīmju iesvētīšana draudzes trīs mirušajiem locekļiem: Georgam Apinim (miris 1955. gada 11. aprīlī), Arturam Blekam (miris š. g. 24. februārī) un Jānim Kerkām (miris š. g. 11. martā). Gaŗīgo aktu vadīs draudzes mācītājs A. Voitkus.

Grūtāk klāsies baritonam Albertam Vītolam, kuŗam vienam jāsacensās ar daudzu daiļo dāmu dziedājumiem. Bet, kā liekas jau tagad, Vītolu tas nebiedē, jo dziesmā viņam ir dvēsele un dzīve.

Dekorātors Valdis Vare un gaismotājs Valdis Turķis savus plānus vēl pilnībā neatklāj, bet Saulaines skatuvē uzbūvētie pāris torņi jau liecina, ka darbs iesācies.

Ja vēl pieskaitām Sv. Jāņa draudzes koŗa krāšņo skanīgumu un deju grupas soļu raitumu, tad liekas visi darbi iet raženi pretim Jāņu vakaram Saulainē, kur liesmos saule un liesmās degs Saules gredzens.

E. Buka

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331. Toronto Sv. Andreja baznīca, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

17. jūnijā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā, plkst. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc.A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto.

13. jūnijā, plkst. 8 vakarā Jāņa baznīcā Aizvesto pieminas dievkalpojums. Dziedās draudzes koris dir. J. Baruša vadībā.

17. jūnijā, plkst. 2 p. p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

24. jūnijā dievkalpojuma nebūs.

1. jūlijā, plkst. 2 p.p. Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

8. jūlijā, plkst. 2 p. p. Jāņa baznīcā jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

16. jūnijā (sestdienā), plkst. 8 vakarā Aizvesto pieminas dievkalpojums — dziedās Viestura koris.

Bramptonā: 17. jūnijā, plkst 1,30 p. p. Aizvesto pieminas dievkalpojums Grace United baznīcā.

LONDONA, ONT.

Māc. J. Traubiņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

Ceturtdien, 14. jūnijā, plkst. 7 vakarā, Aizvesto pieminas dievkalpojums. Piedalās draudzes koris E. Gulbja vadībā, latviešu gaidas un skauti.

SV. KATARĪNES

17. jūnijā, plkst. 3.30 p. p. Trīsvienības svētku dievkalpojums ar aizvesto pieminu.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1425 W 13-th Ave., Vancouver 9, B. C. tel. RE 8-8797, Vankuveras ev. - lut. latviešu draudze.

17. jūnijā, plkst. 3 p. p., Kitsilano baznīcā, Trīsvienības svētku un aizvesto pieminas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē draudzes vakars ar Olgas Turķes referātu par apstākļiem dzimtenē.

MONTREĀLĀ

Māc. A. Voitkus, 5438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

17. jūnijā, plkst. 1.30 p. p. Aizvesto pieminas dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

24. jūnijā, plkst. 7.00 vak. Jāņa dienas dievkalpojums.

8. jūlijā, plkst. 7.00 vakarā dievkalpojums.

Māc Viesturs Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394.

Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudzes Montreālā dievkalpojumi notiek Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

16. jūnijā Aizvesto pieminas dievkalpojums. Solo — Ligita Caunīte.

23./24. jūnijā — Jāņu sarīkojums Tērvetē

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 p. p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos plkst. 10.45 — 11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.